

Ο άνθρωπος έχει ρίζες, κι όταν τις κόψουν πονεί, βιολογικά, όπως όταν τον ακρωτηριάσουν. (Γ. Σεφέρης)

Τριμηνιαία έκδοση του Εκπ. Συλλόγου Χαλκιοπουλιτών "Ο Άγιος Ανδρέας ο Ερημίτης" • Τριανταφυλλοπούλου 18 Τ.Κ. 10443 - Λ. Σκουζέ Αθήνα
• Τηλ.-Fax: 210 5155425 • Κωδ. Εντύπου: 018250 • www.chalkioporouloi.gr • Δεκέμβριος 2020 - Ιανουάριος - Φεβρουάριος 2021 • Αρ. Φύλλου 56

1821-2021 200 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙΑ

ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΔΟΞΑ ΣΤΟΥΣ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΤΟΥ 1821

Ως ελάχιστο φόρο τιμής η εφημερίδα μας, αφιερώνει το τεύχος 56 σε όλους τους Χαλκιοπουλίτες και όλους τους Βαλτινούς αγωνιστές, αναγράφοντας τα ονόματά τους και δημοσιεύοντας ιστορικά στοιχεία στο μεγαλύτερο μέρος της ύλης της.

«Χρωστάμε σ' όσους ήρθαν,
πέρασαν, θα 'ρθουν, θα περάσουν.
Κριτές θα μας δικάσουν
οι αγέννητοι, οι νεκροί»
Κωστής Παλαμάς

Μπροστάρηδες στον αγώνα οι οπλαρχηγοί και οι οικογένειές τους, που διέθεσαν και τις περιουσίες τους για τον αγώνα, ακολουθούν όσοι καταγράφηκαν στα Αρχεία του Κράτους λόγω της απονομής αριστείων από τον Βασιλιά Όθωνα, αλλά και οι χιλιάδες αγωνιστές, που δεν καταγράφηκαν σε κάποιο αρχείο και αποτελούσαν τους σκληροτράχηλους πολεμιστές, που πολεμούσαν στα βουνά και τα λαγκάδια του Βάλτου και γενικότερα της Δυτικής Ελλάδας.

(Ολόκληρο τον κατάλογο «Χαλκιοπουλίτες Αγωνιστές του 1821»
δημοσιεύουμε στις σελ. 8, 13 και ευχαριστούμε τον συγγραφέα του βιβλίου
("Ένα χωριό στα όπλα...") Γιώργο Α. Τσιάκαλο που μας παραχώρησε προς δημοσίευση τα στοιχεία)

«Στενάζουν» οι Πολιτιστικοί Σύλλογοι εξαιτίας της Πανδημίας

Ανακοίνωση του Δ.Σ.

Μετά από 10 χρόνια κρίσης, οι Πολιτιστικοί Σύλλογοι πάλεψαν και παρέμειναν όρθιοι, έτσι ώστε να διατηρηθούν αναλλοίωτα τα ήθη και τα έθιμα της κάθε περιοχής και να συνεχίσουν να υπάρχουν στις μνήμες των ανθρώπων. Τώρα, μετά από μία μακρά περίοδο οικονομικής δυσπραγίας, μία νέα κρίση έχει ξεκινήσει από αρχές του έτους, αυτή του κορονοϊού, με αποτέλεσμα οι Σύλλογοι να έχουν αναστείλει οποιαδήποτε πολιτιστική δραστηριότητα, υπό την απειλή της δημόσιας υγείας.

Είναι αλήθεια ότι εδώ και αρκετό καιρό και στο δικό μας Σύλλογο, ζούμε μια νέα πραγματικότητα που έχει αλλάξει την καθημερινότητά μας. Όλοι έχουμε επηρεαστεί, άλλος λιγότερο, άλλος περισσότερο και προσπαθούμε να βρούμε όσο πιο αλβήτοι γίνεται από αυτήν τη δύσκολη κατάσταση, προσέχοντας τον εαυτό μας και τους γύρω μας, την οικογένειά μας, τους φίλους μας. Ο Σύλλογός μας έχει αναστείλει όλες τις δράσεις - εκδηλώσεις όλο αυτό το διάστημα, με γνώμονα την προστασία της δημόσιας υγείας. Διανύουμε δυστυχώς χρονικά τη δεύτερη περίοδο αδράνειας, τα πάγια έξοδα συνεχίζουν να τρέχουν (ΔΕΗ, ΤΗΛΕΦΩΝΟ, ΝΕΡΟ κ.λπ.), αλλά κάθε δράση που έφερνε έσοδα (ετήσιος χορός, καλοκαιρινή εκδήλωση) έχει παγώσει, με

αποτέλεσμα την αδυναμία κάλυψης των αναγκαίων εξόδων. Η εφημερίδα μας δεν εκδόθηκε τον Ιούνιο και τον Δεκέμβριο του 2020, ενώ για το φύλλο που έχετε στα χέρια σας οι οικονομικές δυνατότητες δεν μας επέτρεπαν την έκδοσή της.

Προκειμένου να συγκεντρωθούν τα χρήματα και να εκδοθεί, επικοινωνήσαμε με πολλά από τα μέλη του Συλλόγου και τους συνδρομητές μας και πραγματικά η ανταπόκριση ήταν πέραν του αναμενόμενου. Ευχαριστούμε ιδιαίτερα για τη σημαντική τους βοήθεια σ' αυτή την προσπάθεια, τους πρώην Προέδρους του Συλλόγου μας **Χρήστο Β. Κακιώρη** και **Βασίλη Μ. Πλεξίδα** καθώς και τον μόνιμο συνεργάτη μας στο χωριό **Φάνη Λαυρέντζο**.

Παρακαλούμε τα μέλη του Συλλόγου μας και τους συνδρομητές της εφημερίδας μας που δεν τους προσεγγίσαμε τηλεφωνικά για την οικονομική τους ανταπόκριση, να μας τηλεφωνήσουν και να βρούμε τον τρόπο για να εισπράξουμε τις συνδρομές τους. (Τα τηλέφωνα και τα mail όλων των μελών του Δ.Σ. βρίσκονται στη 2η σελίδα).

Συνέχεια στη σελ. 17

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΤΕΤΡΑΣΕΛΙΔΑ

Στα τεύχη 56 και 58 προσθέτουμε δύο 4σέλιδα. Στις πρόσθετες σελίδες δημοσιεύουμε την ιστορία της οικογένειας των **Κοντογιανναίων**, όπως την περιγράφει ο απόγονος στρατηγός Σπύρος Κοντογιάννης στο βιβλίο του «**ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΑΙΟΙ ΚΛΕΦΤΕΣ – ΑΡΜΑΤΩΛΟΙ – ΑΓΩΝΙΣΤΑΙ**» που εκδόθηκε το 1924.
σελ. 10 - 11 & 12

ΓΕΝΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ ΚΡΑΤΟΥΣ -
ΑΡΧΕΙΑ ΝΟΜΟΥ
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

σελ. 4

Ποιοί ήταν οι "Μεσολογγίτες"
στην Έξοδο
του Μεσολογγίου;

σελ. 14

Σημαντική απόφαση
για την βελτίωση
του δρόμου προς
τον Άγιο Ανδρέα
τον Ερημίτη

σελ. 7

Εκδόθηκε το βιβλίο:
"Ένα χωριό στα όπλα...
Το Χαλκιοπούλο Βάλτου
από την Εθνεγερσία στη δεκαετία
του 1940 και τον ΕΔΕΣ"

σελ. 5

Σ' αυτό το φύλλο

- ❖ Κοινωνικά σελ. 2
- ❖ Συνδρομές 2
- ❖ Φάκελος Εγκλήματα 3
- ❖ Ιόνια Οδός: Η Γενική Γραμματεία Υποδομών αναλαμβάνει την σύνδεση Αγρινίου 4
- ❖ Ευχαριστήριο του Διευθυντή του Κ.Υ. Χαλκιοπούλων για τη δωρεά απινιδωτή και ΗΓΚ από την εταιρεία RESTEC S.A. 4
- ❖ Και μετά τα εμβόλια; 6
- ❖ Δημοτικά Νέα 7
- ❖ Χαλκιοπουλίτες Αγωνιστές του 1821 8 & 13
- ❖ Επιστολή του Ν. Τέλωννα για τον Αθανασούλα Βαλτινό 9
- ❖ Η Οικογένεια Κοντογιάννη 10-12
- ❖ Η γραφή της Φιλικής Εταιρείας 12
- ❖ Λαογραφική Γωνιά στην αίθουσα του Συλλόγου μας 15
- ❖ Έκδοση βιβλίου "Το σύγχρονο διοικητικό σύστημα στην Ελλάδα" 15
- ❖ Η Αποκλείστρα στην Μηλιά Περίδικαίου 18
- ❖ Η ιστορία του ποταμού Αχελώου - Ινάχου 19
- ❖ Συντονιστική Επιτροπή πρωτοβουλίας για την μετονομασία του Δήμου 19

Το Δ.Σ. του Συλλόγου Χαλκιοπουλιτών Αττικής - Πειραιά «Ο Άγιος Ανδρέας ο Ερημίτης» σας εύχεται **Καλή Ανάσταση**

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Η **Μάτα Σεραφειμίδου** του **Αριστοτέλη** και της **Ξανθής Μακρή** και ο **Γιώργος Ανδρίτσος** στις **27-9-2020** απέκτησαν **κοριτσάκι**.
- Η **Εύα Σάρδη** και ο **Μάρκος Μακρής** του **Σωτηρίου** και της **Αικατερίνης** στις **15-10-2020** απέκτησαν **αγοράκι**.
- Η **Χρύσα Μακρή** του **Νικηφόρου** και της **Γεωργίας** και ο **Νικόλαος Ρούφης** του **Κων/νου** και της **Μαρίας** στις **2-11-2020** απέκτησαν **κοριτσάκι**.
- Η **Κων/να Χαρδαλιά** του **Παναγιώτη** και της **Μαρίας Κερώση** και ο **Μιχάλης Κυριαζής** στις **30-11-2020** απέκτησαν **κοριτσάκι**.
- Η **Ελεάνα Μακρή** του **Νικολάου** και της **Λαμπρινής** και ο **Παναγιώτης Καγιάννης** του **Μάρκου** και της **Ελένης**, στις **14-12-2020** απέκτησαν **αγοράκι**.
- Η **Αλεξάνδρα Μανιφάβα** και ο **Κων/νος Κουτσιούμπας** του **Ευαγγέλου** και της **Αριστέας** στις **14-12-2020** απέκτησαν **κοριτσάκι**.
- Η **Βεατρίκη Προύντζου** του **Χρήστου** (εγγονή του **Θωμά Προύντζου** του **Χρήστου**) και ο **Ευάγγελος Μώρος** στις **18-12-2020** απέκτησαν **κοριτσάκι**.
- Η **Κων/να Προύντζου** του **Ηλία** και της **Βασιλικής** και ο **Γεώργιος Κουμπούρης**, στις **26-12-2020** απέκτησαν **δίδυμα κοριτσάκια**.
- Η **Φωτεινή Τσαχουρίδη** και ο **Παναγιώτης Παπαγεωργίου** του **Γεωργίου** και της **Βάγιας**, στις **15-1-2021** απέκτησαν **αγοράκι**.
- Η **Γωγώ Κουτσιούμπα** του **Ευαγγέλου** και της **Αριστέας** και ο **Ανδρέας Τηγάνης** του **Χρήστου** και της **Αναστασίας**, στις **24-1-2021** απέκτησαν **κοριτσάκι**.

Να τους ζήσουν.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

- Ο **Γεώργιος Μήτσου** του **Ανδρέα** και της **Μαρίας** και η **Λίτσα Δρόσου** στις **6-9-2020**, βάπτισαν το αγοράκι τους στον **Ι.Ν. Αγίας Μαρίας** στην Ανατολή Ιωαννίνων. Το όνομα αυτού **Δημήτριος** και νονοί οι: **Αναστασία Στάμου** και **Γεώργιος Τζιοβάρας**.
- Ο **Κων/νος Μακρής** του **Ιωάννου** και η **Φώνη Δάγγα** στις **14-2-2021** βάπτισαν το αγοράκι τους στον **Ι.Ν. Αγίου Ιωάννου** στο παλιό Χαλκικόπουλο. Το όνομα αυτού **Ιωάννης** και νονά η **Ιωάννα Προύντζου** σύζυγος **Αποστόλου Προύντζου**.

Να τους ζήσουν.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Η **Ευαγγελία Ταράτσα** χήρα **Δημητρίου Ταράτσα**, απεβίωσε στις **30-9-2020** σε ηλικία **96** ετών.
- Ο **Γεώργιος Μακρής** του **Ανδρέα** και της **Αθηνάς**, απεβίωσε στις **5-10-2020** σε ηλικία **80** ετών.
- Ο **Χριστόφορος Βέισμαν** σύζυγος της **Μαριάνθης Παπαγεωργίου** του **Ανδρέα**, απεβίωσε στις **26-10-2020** σε ηλικία **83** ετών.
- Η **Αγγελική Κερώση** σύζυγος **Θεοφάνη Κερώση**, απεβίωσε στις **28-11-2020** σε ηλικία **74** ετών.
- Ο **Παύλος Τηγάνης** του **Γεωργίου**, απεβίωσε στις **30-11-2020** σε ηλικία **71** ετών.
- Η **Μάρθα Νέστωρα** του **Ανδρέα**, απεβίωσε στις **5-12-2020** σε ηλικία **89** ετών.
- Η **Σπυριδούλα Κακιώρη** σύζυγος **Αθανασίου Κακιώρη** του **Βασιλείου**, απεβίωσε στις **9-12-2020** σε ηλικία **84** ετών.
- Ο **Σωκράτης Λαυρέντζος** του **Αθανασίου**, απεβίωσε στις **10-12-2020** σε ηλικία **94** ετών.
- Η **Ελευθερία Κουτσιούμπα** χήρα **Ηλία Κουτσιούμπα**, απεβίωσε στις **15-12-2020** σε ηλικία **92** ετών.
- Ο **Κων/νος Παπαγεωργίου** του **Γεωργίου**, απεβίωσε στις **16-12-2020** σε ηλικία **74** ετών.
- Η **Βεατρίκη Προύντζου** σύζυγος **Θωμά Προύντζου** του **Χρήστου** απεβίωσε στις **6-1-2021** σε ηλικία **79** ετών.
- Ο **Δημήτριος Μηλιώνης** του **Χρήστου**, απεβίωσε στις **10-1-2021** σε ηλικία **91** ετών.
- Η **Νιόβη Οικονόμου** χήρα **Αθανασίου Οικονόμου**, απεβίωσε στις **12-1-2021** σε ηλικία **80** ετών.
- Η **Ελευθερία Ριζογιάννη** χήρα **Χρήστου Ριζογιάννη** του **Νικολάου**, απεβίωσε στις **16-2-2021** σε ηλικία **77** ετών.

Θερμά συλλυπητήρια.

Παρακαλούμε τους συγχωριανούς, να μας ενημερώνουν για τα κοινωνικά, που αφορούν τους ίδιους ή συγγενείς τους, προκειμένου να τα δημοσιεύουμε. Είναι δύσκολο να τα γνωρίζουμε, εάν δεν μας ενημερώνετε. Περιμένουμε τη βοήθειά σας.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Αγαπητοί συνδρομητές, μέλη και φίλοι του Συλλόγου, ευχαριστούμε θερμά για την μεγάλη ανταπόκριση και την αγάπη που δείχνετε ενισχύοντας οικονομικά την εφημερίδα και τον Σύλλογό μας, κάτι που μας δίνει τη δυνατότητα να εκδίδουμε την εφημερίδα μας, να πραγματοποιούμε τις εκδηλώσεις και τις δραστηριότητες που είναι πολλές και να συντηρούμε την αίθυσά μας.

Από το τεύχος 44 εκτός από τις συνδρομές που μας πληρώνετε για την εφημερίδα μας, δημοσιεύουμε και τις συνδρομές που πληρώνετε όσους είστε ή όσοι εγγραφείτε μέλη του Συλλόγου.

Η συνδρομή μέλους του Συλλόγου είναι 10€ και έτσι αν κάποιος μέλος π.χ. έχει δώσει 20€ σύνολο (10€ συνδρομή για την εφημερίδα και 10€ συνδρομή μέλους του Συλλόγου) θα πρέπει να δει και τις δύο στήλες και να προσθέσει και τα δύο ποσά.

Συνδρομές για την εφημερίδα

Βελιβάση Βαλεντίνη 20€, Βλαχογιάννης Ιωάννης 20€, Βλάχος Αθανάσιος του Σωτ. 80€, Βλάχος Θωμάς του Διον. 10€, Γιαννακόπουλος Θανάσης του Χρ. (Αγρίνιο) 20€, Γιαννακοπούλου Ερασμία 20€, Γιαννακοπούλου Παρασκευή (Αγρίνιο) 15€, Ζαβός Γεώργιος του Θωμά 15€, Ζαβός Θωμάς του Γεωργ. 15€, Καλοσπύρος Νίκος του Σπ. 50€, Καλοσπύρος Μάρθα 30€, Καραγεώργος Γεώργιος (Κόρινθος) 60€, Καραγιάννης Κων/νος του Ιωάν. (ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ) 10€, Καραδήμας Σπύρος (Στάνος) 10€, Καραϊσκάκη Πέτρα 20€, Καρακώστας Κων/νος του Ανδρ. 20€, Καραχρήστος Θωμάς του Γεωργ. (ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ) 40€, Καραχρήστου Λίνα του Γεωργ. 40€, Κατοίκης Κων/νος του Βασ. 20€, Κερώση Μαρία του Μάρκου 20€, Λαυράνος Μάρκος 10€, Λαυρέντζος Φάνης 30€, Μακρή - Βογιατζή Μάγδα 20€, Μακρή - Πιερτζιοβάνη Κων/να 20€, Μακρή - Συντριβάνου Ελένη 10€, Μακρής Γεώργιος του Χρήστου και της Λαμπρινής 20€, Μακρής Δημήτριος του Γεωργ. 20€, Μακρής Θωμάς του Ανδρ. & της Αθηνάς 20€, Μακρής Νικηφόρος του Μάρκου 30€, Μαργαρίτη Χρυσή (Θεο/νίκη) 50€, Μαργαρίτης Ιωάννης του Γεωργ. 30€, Μαργαρίτης Σπυριδών του Ανδρ. 30€, Μαυροειδή Γωγώ του Νικ. 10€, Μήτσου Ανδρέας του Χαρ. 10€, Μήτσου Χριστόφορος 30€, Μπακατσέλος Στέφανος 10€, Μπούσγος Δημήτριος του Χριστοφ. 10€, Μπούσγος Κων/νος του Χριστοφ. 10€, Μπούσγος Αναστασία 20€, Μπούσγος Γεωργία του Χριστοφ. 10€, Οικονόμου Αλίκη 10€, Οικονόμου Λάμπρος του Γεωργ. 10€, Παπαγεωργίου - Κυριακοπούλου Νίκη 10€, Παπαγεωργίου Γεώργιος του Φωτ. 10€, Παπαγεωργίου Κων/νος του Ανδρ. 10€, Πλεξίδας Βασίλειος του Μιχ. 10€, Πλεξίδας Παναγιώτης του Μιχ. 10€, Πλεξίδας Στυλιανός 20€, Προύντζος Ανδρέας του Δημ. (ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ) 25€, Προύντζος Θωμάς του Κων/νου 20€, Προύντζου - Παμπουτζάνη Βάσω 30€, Σύλλογος Σταυριτών 10€, Σωτηρίου Ειρήνη 20€, Τηγάνη Στέλλα του Λάμπρου 50€, Τηγάνης Κων/νος του Ανδρ. 30€, Τηγάνης Χρήστος του Δημ. (ΨΗΣΤΑΡΙΑ "Ο ΒΑΛΤΟΣ") 50€,

Τορουνίδης Αθανάσιος 100€, Τουρλίδας Νικόλαος 10€, Τσιούνη Αθανασία του Κων. 10€, Τσιούνης Θωμάς του Γεωργ. 20€, Υφαντής Νικόλαος 30€.

Συνδρομές μελών του Συλλόγου Έτους 2020

Βλάχος Αθανάσιος του Σωτ. 10€, Κερώση Μαρία του Μάρκου 10€, Κουτσιούμπα Παρασκευή του Δημ. 10€, Κουτσιούμπα Αθανάσιος του Δημ. 10€, Κουτσιούμπα Δημήτριος του Αθαν. 10€, Κουτσιούμπα - Καρκαλέτση Αθανασία 10€, Λαυρέντζος Ελευθέριος του Χρ. 10€, Λαυρέντζος Σπυριδών του Χρ. 10€, Λαυρέντζος Χρήστος του Σπ. 10€, Λαυρέντζου - Τσανακλίδου Ευαγγελία 10€, Μακρής Νικηφόρος του Μάρκου 10€, Μαργαρίτης Σπυριδών του Ανδρ. 10€, Μαργαρίτη - Λαυρέντζου Αναστασία 10€, Μπαμπουτζάνη - Προύντζου Βάσω 10€, Μπαμπουτζάνης Απόστολος 10€, Τσιούνη Ελευθερία του Ευαγγ. 10€, Τσιούνης Ευάγγελος του Κων. 10€, Τσιούνη - Κανελλάκη Αγγελική 10€.

Συνδρομές μελών του Συλλόγου Έτους 2021

Βλάχος Αθανάσιος του Σωτ. 10€, Βλάχος Θωμάς του Διον. 10€, Βλάχου Χριστίνα σύζ. Θωμά 10€, Κακιώρη - Βλάχου Κων/να 10€, Κακιώρη Βασιλική σύζ. Χρήστου 10€, Κακιώρη Βίκυ του Χρ. 10€, Κακιώρης Βασίλειος του Χρ. 10€, Κακιώρης Χρήστος του Βασ. 10€, Καραχρήστος Θωμάς του Γεωργ. 10€, Καραχρήστου Λίνα του Γεωργ. 10€, Κατοίκη Δημήτρα του Ευαγγ. 10€, Κατοίκη Παναγιώτα σύζ. Κων/νου 10€, Κατοίκη Κων/νος του Βασ. 10€, Κερώση Μαρία του Μάρκου 10€, Μακρής Νικηφόρος του Μάρκου 10€, Μαργαρίτης Ιωάννης του Γεωργ. 10€, Μαυροειδή Γωγώ του Νικ. 10€, Μπακατσέλος Στέφανος 10€, Παμπουτζάνη - Προύντζου Βάσω 10€, Παμπουτζάνης Απόστολος 10€, Μπούσγος Δημήτριος του Χριστοφ. 10€, Μπούσγος Κων/νος του Χριστοφ. 10€, Μπούσγος Γεωργία του Χριστοφ. 10€, Οικονόμου Αλίκη 10€, Οικονόμου Λάμπρος του Γεωργ. 10€, Οικονόμου Ευαγγελία σύζ. Λάμπρου 10€, Παπαγεωργίου - Γιαννακοπούλου Νίκη 10€, Παπαγεωργίου Κων/νος του Ανδρ. 10€, Πλεξίδα - Γιαννακοπούλου Γεωργία 10€, Πλεξίδα - Κολιού Ντίνα σύζ. Παναγιώτη 10€, Πλεξίδα Μελίνα του Βασ. 10€, Πλεξίδας Ανδρέας του Βασιλείου 10€, Πλεξίδας Βασίλειος του Μιχ. 10€, Πλεξίδας Παναγιώτης του Μιχ. 10€, Συντριβάνου - Μακρή Ελένη 10€, Συντριβάνος Ιωάννης 10€, Τηγάνη Βασιλική σύζ. Χρήστου 10€, Τηγάνης Δημήτριος του Χρ. 10€, Τηγάνης Κων/νος του Ανδρ. 10€, Τηγάνης Χρήστος του Δημ. 10€, Τσιούνη Αθανασία του Κων. 10€.

Έκτακτες οικονομικές ενισχύσεις για υλικά και εργασίες, στη δημιουργία μικρής λαογραφικής έκθεσης στην αίθουσα του Συλλόγου:

Μπούσγος Δημήτριος του Χριστοφ. 50€, Μπούσγος Κων/νος του Χριστοφ. 10 €, Μπούσγου Γεωργία του Χριστοφ. 20€, Πλεξίδας Βασίλειος του Μιχ. 50€.

ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Τσιούνης Ευάγγελος του Κων/νου
τηλ. 2104312479 κιν. 6977911144 • email: etsiounis@gmail.com
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: Λαυρέντζος Χρήστος του Σπυριδώνη
τηλ. 2102751422 κιν. 6944242807 • email: chrislav47@gmail.com
Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Πλεξίδα Μελίνα του Βασιλείου
τηλ. 2106046491 κιν. 6976378288 • email: melinaki@hotmail.com
ΤΑΜΙΑΣ: Κουτσιούμπα Δημήτριος του Αθανασίου
τηλ. 2109761950 κιν. 6971797602
ΕΙΔ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Κερώση Μαρία του Μάρκου
Τηλ. 2106126982 κιν. 6979544968
ΟΡΓ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Μαργαρίτης Δημήτριος του Γεωργίου
τηλ. 2106452705 κιν. 6946824298 • dimitris1905@yahoo.gr
ΠΟΛΙΤΙΣΤ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Μαυροειδή Γωγώ του Νικολάου
τηλ. 2105014729 κιν. 6975733090 • email: gwgw_93@hotmail.com

Αγαπητοί αναγνώστες, για την πληρωμή των συνδρομών σας, μπορείτε να απευθύνεστε:
Σε οποιοδήποτε μέλος του Δ.Σ. καθώς και σε μέλη του Συλλόγου, που έχουν τακτική επαφή μαζί μας λόγω χορευτικών κ.λ.π.
Επίσης μπορείτε να καταθέσετε τη συνδρομή σας στον λογαριασμό
155/296201 – 20
IBAN GR8401101550000015529620120
της Εθνικής Τράπεζας στην ονομασία:
ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛ. ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΙΤΩΝ
και να μας ενημερώσετε τηλεφωνικά για να το γράψουμε στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας.
Στο χωριό μπορείτε να δίνετε τις συνδρομές σας στον Φάνη Λαυρέντζο τηλ. 6977077801

Χαλκιοπουλιτών Επικοινωνία

Τριμηνιαία έκδοση
Ιδιοκτησία του Συλλόγου
Χαλκιοπουλιτών Αττικής και Πειραιά
«Ο Άγιος Ανδρέας ο Ερμηίτης»
ΚΩΔ. ΕΝΤΥΠΟΥ 218250

Τριανταφυλλοπούλου 18 Τ.Κ. 104 43 Αθήνα
Τηλ.-Fax: 210 5155425 www.chalkiopoloi.gr

Εκδότης - Διευθυντής:

Ευάγγελος Τσιούνης Τηλ.: 210 4312479

Κιν.: 6977911144 • e-mail: etsiounis@gmail.com

Συντακτική Επιτροπή:

Ευάγγελος Τσιούνης, Δημήτρης Μαργαρίτης,
Λίνα Καραχρήστου

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση - Εκτύπωση:

Εκδόσεις - Γραφικές Τέχνες

Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.

Θεοδοσίου 23 Ιλιον Τ.Κ. 13121

Τηλ.: 210 2619003 • e-mail: karpouzi@otenet.gr

Φάκελος Εγκλήματα

Μάλλον θα το έχετε προσέξει. Πολλά τα εγκλήματα τα τελευταία χρόνια. Σύζυγος σκοτώνει σύζυγο, μητέρα την κόρη, πατέρας το ανήπιο παιδί του, ληστές ηλικιωμένους, εμμονικοί αθώους ανθρώπους, παιδιά δολοφονούν μέλη της οικογένειάς τους, θρησκευτικοί φανατισμένοι αλλόθρησκους. Βιτριόλια, όπλα, μαχαίρια, βόμβες. Ανατριχιαστικές λεπτομέρειες, σκηνές ταινιών. Ένα μίγμα πατριαρχίας, ψυχοπαθολογίας, σεξισμού, ανισοτήτων και αίμα, πολύ αίμα.

Ένας απλός ορισμός για να ορίσουμε το έγκλημα είναι η παραβίαση του ποινικού κώδικα. Ο κλάδος που ασχολείται με τα εγκλήματα είναι η εγκληματολογία, ενώ υπάρχει η ταξινόμηση αυτών σε κακουργήματα και πλημμελήματα. Υπάρχουν πολλά είδη εγκλημάτων, όπως τα οικονομικά, τα εταιρικά, τα οργανωμένα, τα πολιτικά, τα εγκλήματα μίσους, τα κυβερνοεγκλήματα, ακόμη και τα καταναλωτικά. Δεν είναι όλα αποτρόπαια. Το να κλέψεις ένα ρούχο από ένα κατάστημα δεν είναι σαφώς το ίδιο με το να σκοτώσεις έναν άνθρωπο λόγω του χρώματός του ή λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού του. Το να καταχραστείς χρήματα δεν είναι το ίδιο με το να αποτελεις μέρος εγκληματικής οργάνωσης, όπως κάποιου καρτέλ ναρκωτικών ή της Μαφίας. Πάντως είναι όλα εγκλήματα και όλα πρέπει να τιμωρούνται. Το έγκλημα δεν είναι προνόμιο συγκεκριμένης κατηγορίας ανθρώπων. Εγκλήματα γίνονται στα «καλύτερα σπίτια». Πλούσιοι και φτωχοί, διάσημοι και άσημοι είναι πιθανό να υποπέσουν στο έγκλημα.

Το ερώτημα του γιατί διαπράττεται ένα έγκλημα είναι πολύ δύσκολο να απαντηθεί, έστω και αν οι άνθρωποι

Γράφει
η **Λίνα Καραχρήστου**

αναζητούν τις σχετικές απαντήσεις δεκαετίες. Φαίνεται πάντως ότι η απάντηση είναι πολύπλευρη και συνδέεται με τρεις βασικές ψυχολογικές θεωρίες: την **ψυχοδυναμική**, τη **συμπεριφορική** και τη **γνωσιακή θεωρία**.

Η **ψυχοδυναμική θεωρία**, με θεμελιωτή τον Φρόυντ, υποστηρίζει ότι η προσωπικότητα ενός ανθρώπου ελέγχεται από ασυνείδητες ψυχικές διεργασίες, οι οποίες στηρίζονται στην πρώιμη παιδική ηλικία. Η ανθρώπινη προσωπικότητα συντίθεται από τρία στοιχεία ή δομές. Πρόκειται για το προεγώ, το εγώ και το υπερεγώ. Όταν κάποιος διαπράττει

να. Έζησαν μια παραμελημένη, δυστυχισμένη παιδική ηλικία στην οποία επικρατούσε η έλλειψη αγάπης και φροντίδας.

Η **συμπεριφορική θεωρία** εστιάζει στις εμπειρίες. Οι άνθρωποι αλλάζουν τις συμπεριφορές τους σύμφωνα με τις αντιδράσεις που αυτή προκαλεί στους άλλους. Για εκείνους τα εγκλήματα είναι μαθησιακές αντιδράσεις στις καταστάσεις ζωής. Ο κύριος εκφραστής της, ο Bandura, υποστήριξε ότι η βία και η επιθετικότητα μαθαίνονται μέσω μιας διαδικασίας μοντελοποίησης συμπεριφορών. Εν ολίγοις τα παιδιά μαθαίνουν τη βία καθώς παρατηρούν τους άλλους, δεν γεννιούνται με έμφυτη ικανότητα προς αυτήν. Επιθετικοί γονείς ανατρέφουν επιθετικά παιδιά. Υπάρχει όμως και κάτι

θος κατά την ανάπτυξή του, ότι δεν μπόρεσε να αντιληφθεί την αξία της ανθρώπινης ζωής, τον νόμο και την τάξη, την συλλογικότητα, την ηθική.

Έχει ενδιαφέρον όμως και η ανακάλυψη ότι υπάρχει σχέση μεταξύ εγκλήματος και χαμηλής νοημοσύνης. Μια παλιότερη έρευνα του Goring πάνω σε 3.000 κατάδικους στην Αγγλία έδειξε ακριβώς αυτό. Συγκεκριμένα, το έγκλημα συσχετίστηκε με τις ψυχικές διαταραχές, τη χαμηλή ευφυΐα και την κακή κοινωνική συμπεριφορά. Τα περισσότερα εγκλήματα σύμφωνα με τα δεδομένα διαπράττονται στην επαρχία. Πρόκειται κυρίως για εγκλήματα πάθους ή εγκλήματα παράνοιας. Στις κλειστές κοινωνίες οι κώδικες ηθικής είναι πιο αυστηροί και η ευθύνη μεγαλύτερη. Η αίσθηση της προσβολής κοινοποιείται ευρύτερα και το στίγμα εντατικοποιείται. Όλα αυτά πυροδοτούν ξεσπάσματα βίας με τη μορφή ζήλειας, εκδίκησης και πάθους. Από την άλλη εγκλήματα σε μικρά επαρχιακά μέρη δημοσιεύονται πιο συχνά και τραβούν τα βλέμματα περισσότερο. Οι διαστάσεις είναι μεγαλύτερες και η δημοσιότητα εντονότερη.

«Πέσαμε από τα σύννεφα», «ήταν καλό παιδί, δεν είχε δώσει δικαιώματα», «ξέραμε, αλλά δεν μιλούσαμε», «από μικρό έτσι ήταν», «κανείς δεν περίμενε ότι θα γινόταν αυτό». Κοινότητες εκφράσεις, χιλιοειπωμένες. Η κλασική «καρμέλα». Και από την άλλη το συχνό «ξέπλυμα» του δράστη: «τον τρέλανε», «αυτός ήταν καλό παιδί, εκείνη φταίει», «τον σκότωσε για να λυτρωθεί», «ο άλλος έφταιγε». Ξεκινώ να γράφω ότι ποτέ δεν πρέπει να λέμε ότι φταίει ο νεκρός. Μου έρχεται στο νου ο Παπαδόσηφους που μέσα στα δικαστήρια σκότωσε τον δολοφόνο του 27χρονου παιδιού του. Το ξανασκέφτομαι. Τελικά μήπως δεν είναι όλα τα εγκλήματα κατακριτέα; Μήπως όντως θολώνει το μυαλό και το δίκιο γίνεται ποτάμι; Σου σκοτώνουν το παιδί, πώς αντιδράς;

Δεν ξέρω και δεν θέλω να μάθω. Ξέρω όμως με σιγουριά κάτι άλλο. Πρέπει να μιλάμε. Πρέπει να μιλάμε ανοιχτά, χωρίς παρωπίδες. Όταν ακούμε βία στο διπλανό σπίτι πρέπει να αντιδράμε. Όταν ζουν ανάμεσά μας άνθρωποι με ψυχολογικά χωρίς ιατρική και ψυχολογική βοήθεια πρέπει να το λέμε. Όταν περιπτώσεις χρήζουν παρέμβασης εισαγγελέα πρέπει να τη ζητάμε. Και μάτια ανοιχτά. Στους δικούς μας ανθρώπους. Η παράνοια από τη λογική χωρίζονται με μια μικρή κλωστή. Ο τρελός, ο επικίνδυνος, ο εν δυνάμει δολοφόνος ίσως είναι πολύ πιο κοντά μας απ' όση φανταζόμαστε. Στήριξη στους ανθρώπους που χρειάζονται βοήθεια. Στη Ναύπακτο πριν κάτι μέρες ένα νέο παιδί δολοφονήθηκε άδικα από έναν εμμονικό άνθρωπο. Οικογένεια αυτός δεν είχε; Φίλους; Κανείς δεν έβλεπε την παράνοια; Ας σταματήσουν επιτέλους τα «έπεσα από τα σύννεφα». Πολλές οι φορές που δε θέλουμε να δούμε την πραγματικότητα...

Πρέπει να μιλάμε.
Πρέπει να μιλάμε ανοιχτά, χωρίς παρωπίδες.
Όταν ακούμε βία στο διπλανό σπίτι,
πρέπει να αντιδράμε.
Όταν ζουν ανάμεσά μας άνθρωποι
με ψυχολογικά χωρίς ιατρική
και ψυχολογική βοήθεια, πρέπει να το λέμε.
Όταν περιπτώσεις χρήζουν παρέμβασης
εισαγγελέα, πρέπει να τη ζητάμε.
Και μάτια ανοιχτά.
Στους δικούς μας ανθρώπους.

ένα έγκλημα έχει ανεπαρκώς ανεπτυγμένο το υπερεγώ του. Το υπερεγώ αναπτύσσεται καθώς το άτομο ενσωματώνει τα ηθικά πρότυπα και τις αξίες της κοινότητας, των γονέων και των σημαντικών Άλλων της ζωής του, όπως είναι οι φίλοι. Κατά την ψυχοδυναμική θεωρία οι εγκληματίες είναι άτομα απογοητευμένα και εξοργισμέ-

άλλο που είναι οι περιβαλλοντικές εμπειρίες. Άτομα που κατοικούν σε περιοχές με υψηλή εγκληματική δραστηριότητα είναι πιθανότερο να επιδείξουν επιθετική συμπεριφορά συγκριτικά με εκείνους που κατοικούν σε περιοχές με χαμηλή εγκληματικότητα. Οι μελλοντικοί εγκληματίες είναι άτομα που δεν συμμορφώνονται με τη συμβατική συμπεριφορά. Είναι πιθανό να παίρνουν ναρκωτικά, να μη τηρούν τους νόμους, αλλά και να είναι εθισμένοι στο αλκοόλ.

Στον αντίποδα, τα άτομα που συμμορφώνονται με την συμβατική συμπεριφορά. Είναι εκείνα που συμμετέχουν σε σχολεία, επιζητούν τη γνώση, συμμετέχουν σε ομάδες, όπως είναι το μπάσκετ ή το ποδόσφαιρο και συχνά έχουν προσκόλληση με την οικογένειά τους.

Η τρίτη θεωρία είναι η **γνωσιακή**. Αυτή επικεντρώνεται στις ψυχικές διεργασίες των ατόμων και εστιάζει στον τομέα της ηθικής ανάπτυξης και στην επεξεργασία πληροφοριών. Υπάρχουν έξι στάδια ηθικής ανάπτυξης κατά τον Kohlberg. Δεν θα είχε νόημα μια λεπτομερής ανάλυση αυτών. Το σημαντικό είναι πως κατά το μεγάλωμά μας περνάμε από στάδια τα οποία πρέπει να είναι ολοκληρωμένα. Μόνο έτσι θα καταλήξουμε στο επιθυμητό που είναι ο σχηματισμός της ηθικής συνείδησης. Όταν ένα άτομο εγκληματεί σημαίνει ότι κάτι πήγε λά-

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ 54

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1					Ι	Ν	Α	Χ	Ο	Σ		Π	Λ	Α	Σ	Η				
2					Π	Ρ	Ο	Σ	Α	Ν	Α	Μ	Μ	Α	Τ	Α				
3							Α	Χ	Ε	Λ	Ω	Ο	Σ		Ε	Ρ	Ι			
4					Χ	Α	Λ	Κ	Ι	Ο	Π	Ο	Υ	Λ	Ο	Ι				
5					Α		Δ		Θ		Ρ	Ν	Ι		Φ	Ι				
6	Α	Ι	Τ	Ω	Λ	Ο	Α	Κ	Α	Ρ	Ν	Α	Ν	Ι	Α	Σ			Ο	Δ
7	Γ	Λ	Υ	Κ	Α		Γ	Α	Ρ		Σ	Τ	Α	Ρ	Α	Σ	Τ	Α	Υ	Ρ
8	Ρ	Ι			Α	Ρ	Ρ	Ι	Ι	Ι	Σ	Α	Υ	Ρ	Α	Σ		Ρ	Ι	Ο
9	Ι	Α	Σ	Ι	Ο	Ι	Ι					Τ	Σ	Ι	Ο	Υ	Ν	Η	Σ	
10	Ν	Δ	Μ	Τ	Σ	Ο	Ν	Ο				Η	Α	Ρ	Ι	Α				Ι
11	Ι	Α	Σ	Ι	Σ		Ι	Ο				Σ	Α	Ν	Α	Ρ	Κ	Ε	Ν	
12	Ω		Σ	Α	Ο	Π	Ο					Β	Α	Λ	Τ	Ι	Ν	Η		
13	Τ	Ρ	Ι	Κ	Λ	Ι	Ν	Ο				Δ	Ι	Σ		Ν	Α	Ο	Σ	
14	Ι	Ι	Ε	Ρ		Τ		Κ	Α	Ν	Α	Λ	Ι	Α		Ξ	Σ		Ρ	
15	Κ	Α	Ρ	Α	Ϊ	Σ	Κ	Α	Κ	Η	Σ		Α	Σ	Κ	Ι		Ι	Ι	Ι
16	Α	Σ	Α		Ε	Α	Ρ		Ρ	Ο		Φ	Υ	Τ	Ο	Φ	Α	Γ	Α	
17					Χ	Α	Τ	Ζ	Ο	Π	Ο	Υ	Λ	Ο	Σ					
18					Α	Ν	Τ	Ω	Ν	Η	Σ		Ο	Σ	Τ	Α				
19					Ι	Τ		Ν	Ι	Ι	Α	Σ		Ο	Χ					
20					Β	Α	Λ	Τ	Ι	Ν	Ο	Σ		Σ	Β	Ο				
21					Α	Ρ	Ι	Α		Α	Σ	Τ	Α	Κ	Ο	Σ				

ΓΕΝΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ - ΑΡΧΕΙΑ ΝΟΜΟΥ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Τον Οκτώβριο του 2020 επισκέφτηκα τα Γενικά Αρχεία του νομού Αιτ/νίας στο Μεσολόγγι.

Στόχος μου η ανεύρεση στοιχείων για τα Δημοτικά σχολεία του χωριού μας, που θα τα χρησιμοποιήσουμε για δημοσίευση στην εφημερίδα μας, αλλά και στην καλοκαιρινή έκθεση που σχεδιάζουμε για φέτος.

Οι τρεις κυρίες (κ. **Μαρία Μπακαδήμα** (Προϊσταμένη), κ. **Τσατσά Σωτηρία** και κ. **Ντρουμπάλη Λαμπρινή**, που εργάζονται στα ΓΑΚ με υποδέχτηκαν με εξαιρετική ευγένεια και προθυμοποιήθηκαν αμέσως να βρουν τα αρχεία των σχολείων που με ενδιέφεραν.

Ακολούθως κατεβάσαμε τα αρχεία από τα τακτοποιημένα ράφια τους, τα απλώσαμε στα μεγάλα τραπέζια και παρέμεινα μελετώντας τα μέχρι αργά το μεσημέρι. Αυτό επαναλήφθηκε σε τρεις επισκέψεις μου, αφού στην κοινότητα Χαλκιοπουλών και τους οικισμούς της υπήρχαν τρία σχολεία και για ένα μεγάλο διάστημα 10-11 ετών υπήρξαν τέσσερα. Η κ. **Μπακαδήμα** μου μίλησε για την ιστορία των ΓΑΚ Μεσολογγίου, τις εκδόσεις τους, την ιστορία του χώρου. Επίσης, μου έδειξε το εκπληκτικό αρχειοστάσιο που διαθέτουν και τον τρόπο αρχειοθέτησης και φύλαξης των αρχείων τα οποία χρονολογούνται από το 1835.

Περισσότερες λεπτομέρειες θα διαβάσετε παρακάτω ενώ μπορείτε να ενημερωθείτε και από την ιστοσελίδα <http://gak.ait.sch.gr/>.

Πραγματικά γίνεται μια εξαιρετική δουλειά σ' αυτόν τον χώρο, δεν λείπουν όμως και τα προβλήματα που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν από το Υπουργείο, όπως η λύση του σοβαρού προβλήματος χρηματοδότησης και η κατάργηση των δαιδαλώδων διαδικασιών ακόμα και για τα πιο απλά και καθημερινά πράγματα.

Ένα άλλο σοβαρό θέμα είναι η έλλειψη προσωπικού από άλλες ειδικότητες, όπως πτυχιούχοι πληροφορικής, συντηρητές. Επίσης για την σωστή συντήρηση των αρχείων απαιτούνται σταθερές συνθήκες θερμοκρασίας και υγρασίας κάτι που θεωρείται επίγειον για να μην καταστραφεί όλος αυτός ο ιστορικός θησαυρός.

Ασχολήσαστε με τον γεγονός ότι σε ένα χώρο 600 τ.μ. με τον τεράστιο όγκο ραφιών και αρχείων, δεν έχει καταστεί δυνατόν να υπάρχει μια καθαρίστρια, παρά τις συνεχείς εκκλήσεις και αιτήσεις του προσωπικού που κάνουν ότι μπορούν, αλλά είναι αδύνατον να το διαχειριστούν.

Ευχαριστώ θερμά την κ. **Μπακαδήμα**, την κ. **Τσατσά** και την κ. **Ντρουμπάλη** για τις πληροφορίες και το χρόνο που διέθεσαν για την έρευνά μου.

Παραθέτω το κείμενο με την συνοπτική παρουσίαση των ΓΑΚ που μου διέθεσε η κ. Μπακαδήμα προς δημοσίευση στην εφημερίδα μας.

Τα Γενικά Αρχεία του Κράτους (Γ.Α.Κ.) είναι μία υπηρεσία που ιδρύθηκε στα 1914 από τον Ναυπάκτιο λογοτέχνη και ιστορικό ερευνητή Γιάννη Βλαχογιάννη με αφορμή το γεγονός ότι σπουδαία και πολύτιμα ιστορικά ντοκουμέντα κυρίως της Επανάστασης του 1821 και των πρωταγωνιστών της είχε εντοπίσει μέσα σε κάδους απορριμμάτων της Αθήνας.

Με πόνο ψυχής συνειδητοποίησε ότι ουσιαστικά εκείνο που είχε βρεθεί στα απορρίμματα δεν ήταν απλά κάποιοι όγκοι χαρτιού, αλλά η ιστορία της πατρίδας του, οι αγώνες της για ανεξαρτησία και το αίμα των ηρώων της.

Έτσι, με μεγάλο προσωπικό αγώνα και αυτοθυσία κατάφερε να επιτύχει την ίδρυση των Γενικών Αρχείων του Κράτους. Η υπηρεσία αρχικά και για αρκετές δεκαετίες λειτούργησε μόνο σε κεντρικό επίπεδο, δηλαδή στην Αθήνα, αλλά από τη δεκαετία του 1980 και εξής ιδρύθηκαν και σταδιακά λειτούργησαν αντίστοιχες περιφερειακές υπηρεσίες σε όλες τις πρωτεύουσες νομών.

Τα Αρχεία Νομού Αιτωλοακαρνανίας λειτουργούν από το φθινόπωρο του 1988 με έδρα το Μεσολόγγι και ανήκουν στο Υπουργείο Παιδείας.

Σκοπός των αρχειακών υπηρεσιών είναι ο εντοπισμός, η διάσωση, η συγκέντρωση, η ταξινόμηση, η ευρετηρίαση του δημόσιου ή ιδιωτικού αρχειακού υλικού και τελικά η διάθεσή των στην έρευνα, που αφορά στην ιστορία των κατοίκων της πόλης μας, του νομού γενικότερα και κατ'επέκταση της χώρας. Κι αυτό, επειδή το αρχειακό υλικό αποτελεί άμεση πηγή πληροφόρησης και αδιαμφισβήτητο ντοκουμέντο για τον ιστορικό ερευνητή αλλά και για τον απλό πολίτη.

Εισάγονται, δηλαδή, στην υπηρεσία μας - μετά τον εντοπισμό τους - αρχεία τα οποία κρίνονται σημαντικά για τις πληροφορίες που δίνουν. Βέβαια, όσο παλαιότερα είναι ένα αρχείο τόσο πιο σημαντικό θεωρείται. Κι αυτό, επειδή φυσικές καταστροφές, πολεμικά γεγονότα, αλλά και η αρχειακή συνείδηση που δεν υπήρχε, είχαν σαν αποτέλεσμα να καταστραφούν πάμπολλα πολύτιμα αρχεία. Αυτό σημαίνει ότι γι' αυτές τις ιστορικές περιόδους έχουμε άγνοια της κοινωνικής λειτουργίας και δραστηριότητας. Τα τελευταία χρόνια που υπάρχουν μεγαλύτερη ευαισθησία όσον αφορά την αξία των αρχείων και οι αρχειακές υπηρεσίες λειτουργούν οργανωμένα και επειδή το υλικό που παράγεται και διασώζεται είναι πολύ περιο-

σώτερο σε όγκο, γι' αυτό γίνονται εκκαθαρίσεις στα σύγχρονα αρχεία.

Από την έναρξη λειτουργίας της υπηρεσίας μας το 1988 έως σήμερα έχουν γίνει συνολικά 614 εισαγωγές αρχείων που εκτείνονται χρονολογικά από το 1835 έως σήμερα. Ο όγκος τους υπερβαίνει πλέον τα 3.000 γραμμικά μέτρα.

Το αρχειακό υλικό είναι κατηγοριοποιημένο σε ομάδες αρχείων όπως Δημοτικά, Δικαστικά, Διοικητικά, Εκπαιδευτικά, Ιδιωτικά, Συμβολαιογραφικά, αρχεία Σωματείων και Τύπου.

Σημαντικό κεφάλαιο στη λειτουργία της υπηρεσίας και στο ρόλο που αυτή διαδραματίζει είναι η παρουσία πολιτών και ερευνητών. Είναι συχνές οι επισκέψεις πολιτών που αφορούν είτε απλώς στην ουσιαστική ενημέρωσή τους για το σκοπό, τη λειτουργία και τα περιεχόμενα των Αρχείων είτε στην παροχή στοιχείων για προσωπική τους χρήση και υποθέσεις τους από τα αρχεία που φυλάσσονται στα ΓΑΚ. Υπάρχουν επίσης και πολλές περιπτώσεις ερευνητών που επισκέπτονται την υπηρεσία μας προκειμένου να μελετήσουν υλικό για το αντικείμενο που ερευνούν, στα πλαίσια είτε διδακτορικής διατριβής είτε πτυχιακής εργασίας ή εκδοτικής τους δραστηριότητας. Επιπλέον, φοιτητές από τα Πανεπιστήμια Αθηνών, Ιωαννίνων, Πατρών ή άλλα, ή και σπουδαστές διαφόρων ΤΕΙ της χώρας ανατρέχουν στα καταθεθέντα στα ΓΑΚ Αιτωλ/νίας αρχεία ή στη Βιβλιοθήκη μας αναζητώντας υλικό για εργασίες τους. Επισκέψεις σχολείων γίνονται στα πλαίσια επαγγελματικού προσανατολισμού, ενημέρωσης ή ενασχόλησης με την τοπική ιστορία.

Τα τελευταία χρόνια η τεχνολογική εξέλιξη και οι υποδομές που σιγά-σιγά αποκτήθηκαν από την υπηρεσία μας βοηθούν στην επεξεργασία και οργάνωση του υλικού μας και της πρόσβασης σ' αυτό μέσω καταλόγων, ευρετηρίων και ψηφιοποίησης, αφού ο τελικός στόχος είναι να μπορεί να χρησιμοποιηθεί και να αξιοποιηθεί το αρχειακό υλικό που συγκεντρώνεται. Μια γενική και κατατοπιστική εικόνα μπορεί κάθε πολίτης να έχει μέσα από την ιστοσελίδα των Γενικών Αρχείων του Κράτους.

Τέλος, για να συζητήσουμε όλα τα παραπάνω με την επίσκεψή σας στο χώρο μας και την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση στην οποία στοχεύετε, υπάρχουν τα Τμήματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας - Βιβλιοθηκονομίας - Μουσειολογίας του Ιονίου Πανεπιστημίου στην Κέρκυρα, τα Ιστορικά Τμήματα όλων των Πανεπιστημίων, αλλά και αντίστοιχα ΤΕΙ Βιβλιοθηκονομίας, Συντήρησης κλπ. που εξασφαλίζουν σπουδές για ενασχόληση με τα προαναφερθέντα αντικείμενα και την ιστορία.

Ευάγγελος Κ. Τσιούνης

Ιόνια Οδός: Η Γενική Γραμματεία Υποδομών αναλαμβάνει την σύνδεση Αγρινίου

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, Κώστα Καραμανλή, το εν λόγω έργο χαρακτηρίστηκε ως «Έργο Εθνικού Επιπέδου, Ειδικού και Σημαντικού»

Με αυτόν τον τρόπο ανοίγει η αυλαία για την υλοποίηση του έργου που αναζητά χρηματοδότηση.

Αναθέτουσα Αρχή τέθηκε η Γενική Γραμματεία Υποδομών και πιο συγκεκριμένα η Διεύθυνση Οδικών Υποδομών. Το κόστος του έργου κυμαίνεται στα 100 εκατ. ευρώ. Αυτό έχει

προκύψει από παλαιότερο έγγραφο του υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, ως απάντηση σε σχετική ερώτηση στη Βουλή. Το έργο ζητούν επίμονα να υλοποιηθεί τόσο ο Δήμος Αγρινίου, όσο και σχεδόν σύσσωμοι οι φορείς της περιοχής και απασχολεί έντονα την τοπική κοινωνία.

Να θυμίσουμε πως μελέτες εκπονήθηκαν με δωρεά της εταιρείας «RACE Σύμβουλοι Μηχανικοί ΕΕ». Πρόκειται για τις μελέτες «Προωθημένη Προμελέτη Οδοποιίας» για το έργο «Οδική Σύνδεση Αγρινίου με την Ιόνια Οδό και Περιφερειακή Οδός Αγρινίου» και περιλάμβανε τη μελέτη του οδικού άξονα σύνδεσης της πόλης του Αγρινίου με την Ιόνια οδό και την Περιφερειακή οδό Αγρινίου.

Η σύνδεση προβλεπόταν να γίνει με διατομή αυτοκινητόδρομου, που θα συνδέει την πόλη του Αγρινίου με την Ιόνια οδό, και δύο λωρίδες κυκλοφορίας ανά κατεύθυνση. Η συνδετήρια οδός θα καταλήγει στη νέα προτεινόμενη Περιφερειακή οδό του πολυεθνικού συγκροτήματος Αγρινίου.

Το σύνολο του έργου έχει μήκος 20,5 χλμ. με το μήκος του αυτοκινητόδρομου να είναι περίπου 13,5 χλμ., ενώ της Περιφερειακής οδού Αγρινίου περίπου

7 χλμ. Το συνολικό κόστος του έργου εκτιμάται αρχικά σε περίπου 100 εκατ. ευρώ και είναι το μεγάλο αγκάθι καθώς αυτή την εποχή αναζητείται φόρμουλα για να μπορέσει να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του έργου και τελικά να βρεθεί χρηματοδότηση η οποία θα σημάνει και την πορεία υλοποίησής του.

Τι έχει γίνει μέχρι σήμερα σε επίπεδο μελετών

Μέχρι σήμερα έχουν γίνει συγκεκριμένα βήματα για την ωρίμανση του έργου. Με την υπ' αρ. πρωτ. ΔΟΥ/οικ/2996/06-06-2018 Υπουργική Απόφαση εγκρίθηκε καταρχάς η εκπόνηση της μελέτης της εταιρείας RACE σε στάδιο Προμελέτης Οδοποιίας, ώστε να αποτελέσει στέρεη βάση για την εκπόνηση της απαιτούμενης Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

Παράλληλα είχε υποβληθεί Τεχνικό Δελτίο το οποίο περιλαμβάνει τις επί μέρους μελέτες (Τοπογραφικά, Μελέτη σκοπιμότητας, Αξιολόγηση Επιπτώσεων Οδικής Ασφάλειας, Γεωτεχνικές έρευνες Α' Φάσης, Οριστική Γεωλογική μελέτη, Προμελέτη αποχέτευσης - αποστράγγισης όμβριων, Προκαταρκτική μελέτη τεχνικών, Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων), οι οποίες κρίθηκε απολύτως επιβεβλημένο, για λόγους πληρότητας, να εκπονηθούν, ώστε να εκδοθεί η Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων.

Τι περιλαμβάνει το έργο

Η σύνδεση Αγρινίου με την Ιόνια Οδό έχει μήκος 16 χλμ. Το εκτιμώμενο κόστος είναι 100 εκατ. ευρώ που προβλέπει μεταξύ άλλων τη δημιουργία νότιας περιμετρικής οδού στο Αγρίνιο (συνδέεται με κόμβους με τον Ρεμπελιά και το νέο νοσοκομείο), σύνδεσης του δρόμου με το Βιοτεχνικό Πάρκο που επιδιώκεται να

δημιουργηθεί κοντά στα Καλύβια, προβλέπει πιθανή αξιοποίηση του στρατιωτικού αεροδρομίου του ΝΑΤΟ, ανισόπεδους κόμβους, υπόγειες διαβάσεις κλπ.

Το έργο περιλαμβάνει και απαλλοτριώσεις 1.400 στρεμμάτων, το κόστος των οποίων ανέρχεται σε περίπου 10 εκατ. ευρώ. Ο εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης του έργου είναι 24 μήνες.

ypodomes.com

Ευχαριστήριο του Διευθυντή του Κ.Υ. Χαλκιοπούλων για τη δωρεά απινιδωτή και ΗΓΚ από την εταιρεία RESTEC S.A.

Τις ευχαριστίες του εξέφρασε ο Διευθυντής του Κέντρου Υγείας Χαλκιοπούλων κ. **Κωνσταντίνος Μώκος** για την δωρεά προσφάτως ενός αυτόματου απινιδωτή και (ΗΓΚ) ηλεκτροκαρδιογράφου στο ΚΥ Χαλκιοπούλων.

Η συγκεκριμένη δωρεά είναι από την εταιρεία RESTEC S.A..

Πιο συγκεκριμένα με ανακοίνωσή του ανέφερε: "Θέλω να ευχαριστήσω την εταιρεία RESTEC S.A. και ειδικότερα τους κ.κ. **Παπαδάτο Μ.** και **Βάγια Α.** για την ευγενική προσφορά τους, τη δωρεά ενός αυτόματου απινιδωτή και ενός (ΗΓΚ) ηλεκτροκαρδιογράφου στο ΚΥ Χαλκιοπούλων τα οποία παρέλαβα σήμερα!!!"

<https://dytikievritania.blogspot.com>

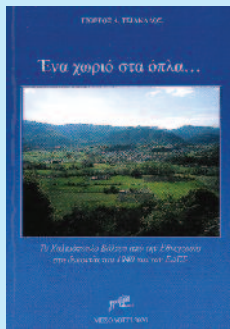
Εκδόθηκε το βιβλίο: “Ένα χωριό στα όπλα... Το Χαλκιοπούλο Βάλτου από την Εθνεγερσία στη δεκαετία του 1940 και τον ΕΔΕΣ”

(Εφημερίδα Μαχητής Αγρινίου 3/3/2021)

Στην ελληνική επικράτεια, ένας μεγάλος αριθμός χωριών, κωμοπόλεων και πόλεων έχουν να διηγηθούν τη δική τους ιστορία. Πρόσωπα και γεγονότα, που έχουν συνδεθεί με έναν τόπο, αποτελούν τίτλο τιμής γι' αυτόν και γονιμοποιούν την ιστορική μνήμη για τις επόμενες γενιές.

Υπάρχουν όμως κάποια χωριά, που η αναψηλάφηση της ιστορίας τους, ξεφεύγει από τα όρια του αποκλειστικά τοπικού ενδιαφέροντος. Η εμβέλεια του ιστορικού παρελθόντος τους, αγκαλιάζει το εθνικό συλλογικό μνημονικό και επεξηγεί σημαντικά γεγονότα που σημάδεψαν την ελληνική ιστορία σε ιδιαίτερα κρίσιμες καμπές της. Το χωριό των Χαλκιοπουλών αποτελεί μια τέτοια χαρακτηριστική περίπτωση. Απλώνεται στο κέντρο της πάλαι ποτέ επαρχίας Βάλτου στα βόρεια του νομού, που υπήρξε τόπος ζακουστός για όλη την Ελλάδα, όσον αφορά τον αδούλωτο χαρακτήρα των κατοίκων του. Το δημοτικό τραγούδι “**Κάτω στου Βάλτου τα χωριά**” εξυμνεί τους ηρωικούς Κλέφτες και Αρματολούς των χωριών του Βάλτου, που φοβερίζουν τους Τούρκους και που στέκονται πάντα πρόμαχοι σε κάθε εθνική επαναστατική προσπάθεια, ήδη από τον 17ο αιώνα. Μέσα σε αυτήν την ατμόσφαιρα, το Χαλκιοπούλο ξεπροβάλλει ως ένα κέντρο που συσπειρώνει όλη αυτήν την ορμή. Αποτελεί κοίτη σημαντικών προσωπικοτήτων που σημάδεψαν με τη δράση τους την ελληνική επανάσταση του 1821, τότε οργάνωσης του Αγώνα και πεδίο μαχών που σχεδόν λησμονήθηκαν με το πέρας του χρόνου. Κάθε άλλο παρά τυχαίο λοιπόν είναι και το γεγονός, πως συνέχισε τον ρόλο που του επιφύλαξε η ιστορική συγκυρία, αναλαμβάνοντας ξανά την πρωτοστασία στη δεκαετία του 1940, όταν κοσμογονικές αλλαγές συμβαίνουν στην πολιτική, πολεμική και κοινωνική ζωή του τόπου. Αποτελεί την έδρα του ισχυρότατου Αρχηγείου Βάλτου του ΕΔΕΣ, της αντιστασιακής οργάνωσης που ίδρυσε ο στρατηγός **Ναπολέων Ζέρβας** και ηγήθηκε στην επαρχία Βάλτου ο **Στυλιανός Χούτας**. Ήταν η αφετηρία των Βαλτινών αντάρτων που επικήδευσαν τις ιταλικές και γερμανικές φάλαγγες σε μια σειρά μαχών στον Αχελώο, το Μακρυνόρος, το Τσακνοχώρι και το Κλειδί το 1943. Υπήρξε το επίκεντρο του Βάλτου, μιας νησίδας ελευθερίας στην κατεχόμενη Ελλάδα.

Οι άνθρωποι του χωριού, ένστολοι και άστολοι, βρέθηκαν αντιμέτωποι με όλες τις προκλήσεις που συνοδεύει ένα τέτοιο διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Η δεκαετία του 1940 ξεκινά με

την πάλι για την ελευθερία με τον Ιταλό και Γερμανό κατακτητή και συνεχίζει ήδη από το 1943 με τη σκληρή εμφύλια διαμάχη, που σαν μαύρο σύννεφο απλώθηκε πάνω από την Ελλάδα έως το 1949. Η μάχη του Βάλτου και ιδιαίτερα των Χαλκιοπουλών το 1943 σημάδεψε το τέλος της αθωότητας και επέφερε μια βίαιη πολιτική ωρίμανση για τους απλούς κατοίκους – μαχητές της υπαίθρου. Ίσως δεν υπάρχει καλύτερο παράδειγμα από το χωριό των Χαλκιοπουλών και την περιοχή του Βάλτου για την κατανόηση της ιστορικής περιπλοκής στην οποία βρέθηκε η χώρα το 1940 και του νέου μεταπολεμικού κόσμου που ξημέρωσε την αυγή του 1950.

Μέσα από την έρευνα, κυρίως των ιστορικών αρχείων αλλά και των προφορικών μαρτυριών, που αποτέλεσε μια ασχολία αρκετών χρόνων, προέκυψε ένα ιστορικό απόσπασμα, που φιλοδοξεί να παρουσιάσει την πορεία ενός χωριού στον χρόνο, με αφετηρία την ελληνική επανάσταση του 1821 και καταλήγοντας στο να αναδείξει βασικές δομές της ιστορικής φυσιογνωμίας της αντιστασιακής οργάνωσης του ΕΔΕΣ που γιγαντώθηκε στη δυτική Ελλάδα, αποδίδοντας πρωτίστως φόρο τιμής στους γνωστούς και άγνωστους ανθρώπους που κλήθηκαν να αναλάβουν ένα βαρύ φορτίο που τους επιφύλαξε η ιστορική αναγκαιότητα. Η αλληλουχία των γεγονότων μπορεί να παρομοιαστεί με μια αλυσίδα, που οι κρίκοι της είναι τόσο σφιχτά δεμένοι μεταξύ τους, αποτελώντας ένα ισχυρό βίωμα στις ζωές των ανθρώπων που τα έζησαν. Ξεκίνησαν ως μαχητές ενός ισχυρού αντάρτικου στρατού που ταπεινώσε την περιφέρεια της μεραρχίας Βρενnero και τις δυνάμεις των Γερμανών καταδρομέων και κατέληξαν εσωτερικοί πρόσφυγες στη δίνη του Εμφυλίου πολέμου, με αποκορύφωμα την εισβολή του Δημοκρατικού Στρατού το 1948 στα εδάφη τους, τις μάχες στον Ορεινό Βάλτο και κορωνίδα τη σημαντικότερη μάχη της Αμφιλοχίας.

Το βιβλίο από τις εκδόσεις Γράμμα: “**Ένα χωριό στα όπλα, το Χαλκιοπούλο Βάλτου από την Εθνεγερσία στη δεκαετία του 1940 και τον ΕΔΕΣ**”, είναι ο καρπός αυτής της έρευνας και φιλοδοξεί να διηγηθεί την ιστορία αυτού του χωριού, αλλά και ευρύτερα του Βάλτου...

Συγγραφέας είναι ο ιστορικός **Γιώργος Τσιάκαλος**, απόφοιτος της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών.

Διατίθεται από το βιβλιοπωλείο “**Μαργαρίτης**” στο Αγρίνιο (Δημοσελίου 17), την **Ιστορική-Αρχαιολογική Εταιρεία Αγρινίου** ή κατόπιν επικοινωνίας ηλεκτρονικά στο email: gitsi-ak@hotmail.com.

Η συμβολή του χωριού των Χαλκιοπουλών στην Επανάσταση

Η συμβολή του χωριού των Χαλκιοπουλών υπήρξε σημαντική κατά την Επανάσταση του ελληνικού Έθνους το 1821 για την αποτίναξη της μακράς οθωμανικής - τουρκικής κυριαρχίας. Αυτό διαφαίνεται από τις γραπτές πηγές που έχουν διασωθεί, τόσο από τα επίσημα έγγραφα της εποχής όσο και τα απομνημονεύματα πρωταγωνιστών που συμμετείχαν στον Ξεσηκωμό. Κοιτίδα σημαντικών οπληρχών, που σημάδεψαν με τη δράση τους την εξέλιξη της Επανάστασης αλλά και απλών μαχητών που πολέμησαν υπό τις διαταγές τους, υπήρξε χωρίς υπερβολή το κέντρο της επαρχίας του Βάλτου, που αναγνωριζόταν ως βαρόμετρο για την τύχη του Αγώνα. Δυστυχώς έχουν σωθεί μόνο λίγα από τα ονόματα και τα βιογραφικά αυτών των Αγωνιστών σε Αρχεία και Βιβλιοθήκες. Σε αδρές γραμμές, στα στενά πλαίσια μιας εφημερίδας, μπορούν να παρουσιαστούν λίγα μόνο στοιχεία για τη συνεισφορά του χωριού.

Υπήρξε η πατρίδα ενός Κλέφτη συμβόλου για την προεπαναστατική περίοδο, του τρομερού **Γιάννη Κοντογιάννη**, ο οποίος ως πρωτοπαλικάρο του **Γεροδήμου Σταθά** και του **Γιάννη Μπουκουβάλα**, είχε κατατροπώσει τα τουρκικά και αλβανικά στρατιωτικά σώματα στις μάχες του **Κεράσου Ευρυτανίας** και στα **Χόνια ή Χαλκιοπούλο το 1767**, λαμβάνοντας ως ανταμοιβή για τις επιτυχίες του το αρματολίκι του **Πατρατζίκιου**. Πέθανε το 1790 ή 1795 στον γενέθλιο τόπο του στο Χαλκιοπούλο.

Το ίδιο το χωριό δεν αποτέλεσε πατρίδα μόνο αγωνιστών που διέπρεψαν στα πεδία των μαχών από το 1821 έως το 1829 σε κάθε άκρο της ελληνικής επικράτειας: από τη **Δυτική Ελλάδα**, στην **Ανατολική Ελλάδα**, στην **Ηπειρο** και στην **Πελοπόννησο** αλλά και τόπο σημαντικών γεγονότων. Η στάση που θα κρατούσε, ανάλογα με την απόφαση των προκρίτων του, καθόριζε σε σημαντικό βαθμό την ακολουθητέα πολιτική του **Βάλτου** σε κρίσιμα ζητήματα, καθώς μαζί με τα χωριά **Δούνιστα** και **Σακαρέτσι** αποτελούσαν τον σκληρό πυρήνα λήψης αποφάσεων που επηρέαζαν και τις αποφάσεις των άλλων χωριών. Το 1822 οι οπληρχοί και δημογέροντες του πεδινού **Βάλτου** παραπονιούνται στη Διοίκηση, ότι οι **Χαλκιοπουλίτες** και **Σακαρετζιάνοι** ζαβώνουν (στραβώνουν) και με τη στάση τους αυτή παρσύρουν και τα υπόλοιπα χωριά για να αποφασίσουν αν θα κλείσουν τα **στενά του Μακρυνόρους**. Το έπραξαν ένα μήνα αργότερα, όταν έστειλαν οπλοφόρους στην περιοχή διεκδικώντας την πρωτοκαθεδρία του Αγώνα. Υπήρξε έδρα του οπληρχογού και αρματολού του Βάλτου **Ανδρέα Ίσκου**, σταθμεύοντας με τους άνδρες του

είτε στην πεδιάδα του χωριού στη θέση **Ποταμιά** είτε στον **Άη Λιά**. Αποτέλεσε ακόμη φιλόξενο καταφύγιο του **Στρατηγού Γεωργίου Καραϊσκάκη** κατά τη διένεξή του με την Κυβέρνηση το έτος 1824.

Το σημαντικότερο όμως γεγονός είναι η **λησμονημένη μάχη των Χαλκιοπουλών που διεξήχθη στις 25 Μαρτίου 1825** στις τέσσερις το απόγευμα. Τη σύγκρουση περιγράφει ο **Ανδρέας Ίσκος** με επιστολές του προς την Κυβέρνηση στο **Ναύπλιο** και προς τη Διοίκηση στο **Μεσολόγγι**. Στη θέση **Μύλος του Καραχρήστου και Χαλκιοπολίτικοι Μύλοι, κατά μήκος του ποταμού Ίναχου** στη θέση του σημερινού χωριού, οι **Βαλτινοί** μαχητές έτρεψαν σε φυγή τους εφορμούντες Τούρκους ενώ οι τελευταίοι είχαν πυρπολήσει το χωριό της **Ξερακιάς** και κατευθύνονταν προς τα ανατολικά. Έσωσαν προσωρινά το χωριό και τα άλλα χωριά προς την ανατολική πλευρά του όρους **Καλάνα** και κέρδισαν χρόνο για να φυγαδεύσουν τα γυναικόπαιδα σε ασφαλέστερους τόπους. Κατάφεραν μάλιστα να ανακτήσουν τα λάφυρα που είχαν αρπάξει από την έως τότε λεηλασία τους στην περιοχή οι Τούρκοι. Οι τελευταίοι όμως πρόφτασαν και πυρπολήσαν τους μύλους της κοιλάδας του χωριού, στην **Ποταμιά**, προκαλώντας οξύτατο πρόβλημα επιβίωσης στους κατοίκους. Το γεγονός υπήρξε ένα επείσοδο της δεύτερης πολιορκίας του **Μεσολογγίου**, καθώς η προέλαση των Τούρκων του Κιουταχί Πασά, είχε ως πρώτο στόχο την υποταγή του **Βάλτου**, που αποτελούσε την πρώτη γραμμή άμυνας. Ένα σώμα δύο χιλιάδων Τούρκων επιφορτίστηκε για τον σκοπό αυτόν, με τον **Ανδρέα Ίσκο** και τους μαχητές του, να εξαντλούν τις αμυντικές τους δυνατότητες για την προστασία του τόπου τους και για την επιβράδυνση της τουρκικής προέλασης προς το Μεσολόγγι.

Ένα μνημείο στη θέση αυτή, που θα τιμά όχι μόνο το χωριό αλλά και ολόκληρο τον Βάλτο θα ήταν καθήκον όλων των σημερινών απογόνων τους...

Λίγα χρόνια μετά την Επανάσταση και την κατάκτηση της Εθνικής Ανεξαρτησίας, όταν ξέσπασε η εξέγερση εναντίον του βασιλιά **Όθωνα** το 1836, το **Χαλκιοπούλο** αποτέλεσε την έδρα των βασιλικών-κυβερνητικών στρατευμάτων υπό τον Συνταγματάρχη **Θωδωράκη Γρίβα** που συνέτριψαν σε μια σειρά μαχών τα άτακτα σώματα των οπλοφόρων εξεγερθέντων. Ήταν στο χωριό μάλιστα, που παραδόθηκαν οι τελευταίοι στασιαστές, ζητώντας την επείκεια του **Γρίβα**, κλείνοντας το κεφάλαιο μιας εξέγερσης που συντάραξε το νεοσύστατο ελληνικό κράτος.

Γεώργιος Α. Τσιάκαλος

ΚΑΡΑΧΡΗΣΤΟΥ ΙΟΥΛΙΑ
Ειδική Παιδαγωγός
MSc Σχολική Ψυχολογία

δυσλεξία - μαθησιακές δυσκολίες
διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές

τηλ. 211 7151849
κιν. 694 2262803
mail: linaxalk@msn.com

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΠΡΟΥΝΤΖΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

9 Αμφιτρίτης 7 • ΑΡΤΕΜΗ

☎ 2294 086.296 ☎ 6944 24.38.75

✉ prountzosp@gmail.com,
taxis2294086296@gmail.com

ΨΗΤΟΠΩΛΕΙΟ
Χρήστος Τηγιάνης
& υιοί

Ο Βάλτος

Έβρου 5, Αιγάλεω, τηλ.: 210 5311307

ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΑ ΕΜΒΟΛΙΑ;

Άρθρο γνώμης του Τίμου Θεοχάρη

Από την πρώτη εμφάνιση του κορωνοϊού ζούμε μία σχιζοφρένεια.

Ενώ οι πάντες ανά τον κόσμο (και οι κυβερνώντες) βρεθήκαμε αιφνιδιασμένοι και απροετοίμαστοι, την ίδια στιγμή οι εκπρόσωποι του σκληρού πυρήνα της εξουσίας αγωνιούν να διασώσουν το κύρος τους, παριστάνοντας ότι ξέρουν τι ακριβώς κάνουν.

Από την μία οι «φιλελεύθερες» κυβερνήσεις της Δύσης, με τα συμβούλια των «ειδικών», από την άλλη οι αστέρες της Νεοδεξιάς (Τράμπ, Τζόνσον, Μπολσονάρου), εδώ και σχεδόν ολόκληρο χρόνο δεν μπορούν πια να κρύψουν την αμηχανία με τις αστοχίες τους.

Τελευταίο κόλπο για να διασκεδάσουν τις ανησυχίες του κόσμου τα εμβόλια.

Πρώτα μας είπαν ότι οι μάσκες δεν είναι αποτελεσματικές (ο κ. Τσιόδρας). Έπειτα ισχυρίστηκαν ότι τα τεστ δεν είναι αποτελεσματικά, γιατί πρέπει να επαναλαμβάνονται συχνά. Όσο τα κρούσματα ήταν σχετικά λίγα θριαμβολογούσαν γιατί λέει «δείξαμε πόσο καλοί μπορούμε να είμαστε» (στο να υπακούμε ασυζητητί!).

Όταν όμως η επιδημία αγρίεψε, ξαφνικά φταίνε οι ανεύθυνοι πολίτες και ιδίως οι νέοι.

Αυτοδιαψεύδονται όμως, από την στιγμή που έπεσαν στην αγορά πληθώρα από μάσκες και τεστ και τώρα τα ανακήρυξαν χρήσιμα και απαραίτητα.

Όταν τα θεωρούσαν αμφίβολης αναγκαιότητας τα διαπιστωμένα κρούσματα ήταν περίπου 800 και τότε ο κ. Τσιόδρας είχε εκτιμήσει ότι κάθε κρούσμα αντιστοιχεί στατιστικά σε δέκα άγνωστες περιπτώσεις. Δηλαδή ενώ πανηγυρίζαμε ότι τα καταφέραμε καλύτερα από άλλους, κυκλοφορούσαν (και μετέδιδαν τον ιό) 8.000 συμπολίτες μας, ανυπεράσπιστοι στην άγνοιά τους και στην άγνοιά μας.

Από τότε λοιπόν υπάρχει διαρκής ανεμπόδιση διάδοση του ιού και όλες οι άλλες αιτιολογίες που επικαλούνται απλώς την επιτάχυναν, αφού μεσολάβησε η αναμενόμενη όσο και παραπλανητική κάμψη του θέρους. Οι επιπολαιότητες όμως, της εξουσίας και των Μέσων της έχουν την ουσιαστική και μέγιστη ευθύνη, επί του παρόντος.

Οι «ειδικοί» και η εξουσία που τους μισθοδοτεί δεν είχαν άγνοια. Είχαν αδυναμία παρέμβασης από έλλειψη μέσων. Έτσι οι σχεδιασμοί τους (σε όλο τον κόσμο) βασίζονταν αποκλειστικά και μόνο σε μαθηματικά μοντέλα.

Με λίγα λόγια στα σχέδια της εξουσίας ήταν μόνο η αμυντική διαχείριση του κινδύνου από μία ενδεχόμενη επιδημία.

Δεν είχαν ούτε σκέψη για δομική αντιμετώπιση της νοσηρότητας.

Η αντιμετώπιση της πανδημίας απαιτεί κοινωνική κινητοποίηση, μεγάλες κρατικές δαπάνες, προστασία των θυμάτων (άρα θυσίες των εχόντων), νέες δομές αλληλεγγύης και το πιο «επικίνδυνο»: σχεδιασμένη παρέμβαση (έστω και προσωρινή, πυροσβεστική) στο σύνολο της κοινωνίας και της οικονομίας.

Αξίζει να σημειώσουμε ότι οι αλληπάλληλες επιδημίες, φαινόμενο των τελευταίων δεκαετιών υπερκαταναλωτισμού, οφείλονται κατά βάση στην κερδοσκοπική κατάχρηση των τεχνολογιών, που διαστρέφει τις ισορροπίες της φύσης, παράγει ή αναζωογονεί τους ιούς και διαχέει νοσηρότητα στην καθημερινή μας ζωή, δημιουργώντας και οξύνοντας την **κλιματική αλλαγή**.

Αυτή η επιδημία παγκόσμιας εξάπλωσης, με 70 εκατομ. κρούσματα και 1,5 εκατομ. νεκρούς θα ήταν ιστορική ευκαιρία να αρχίσουν οι κυβερνήσεις να βλέπουν το ζήτημα της νοσηρότητας σαν αυτό που είναι: μία αλληλουχία δυσλειτούργων που προκύπτουν από την υπερσυ-

κέντρωση πληθυσμών, ρυπογόνων δραστηριοτήτων και δικτύων ανταλλαγής, την σπατάλη και καταστροφή φυσικών πόρων (για εύκολα και μεγάλα κέρδη) και την ανεξέλεγκτη απόρριψη ακόμη και δηλητηριωδών καταλοίπων.

Δομική αντιμετώπιση λοιπόν σημαίνει να βλέπουμε τους παράγοντες της νοσηρότητας σαν ένα σύνολο (δομή) και να τους εξυγιαίνουμε – θεραπεύουμε έναν έναν πριν προκύψει επιδημία.

Διαφορετικά από τις ΗΠΑ και την Ευρώπη έγιναν τα πράγματα στην Κίνα, στη Ν. Κορέα και άλλες χώρες της Ν.Α. Ασίας, όπου υπήρχε και προηγούμενη πείρα από παρόμοιες καταστάσεις (sars). Εκεί είδαμε γενική επιστράτευση δέσμης μέτρων. Ας δούμε κάποια ουσιώδεις διαφορές:

1) Η καραντίνα ήταν αποφασιστική και απόλυτη. Έγινε με ευθύνη του κράτους και δεν αφέθηκε στα νοικοκυριά και στους εργοδότες.

Στην Ελλάδα την ευθύνη ανέλαβε το κράτος μόνο για χώρους δημοσίου ενδιαφέροντος (νοσοκομεία, δημόσιες υπηρεσίες).

2) Δόθηκε απόλυτη προτεραιότητα στον εξοπλισμό. Παραγωγή масκών, αναπνευστήρων και κατασκευή ΜΕΘ και ολόκληρων νοσοκομείων, **σε έκταση ανάλογη με την διαφαινόμενη εξάπλωση της επιδημίας**.

Εμείς περιμέναμε μάσκες «δώρο» από την Κίνα ή από χορηγίες ιδιωτών και μόλις τον Νοέμβριο ακούσαμε πάλι θριαμβολογίες για καινούργιες ΜΕΘ (την δωρεά της Βουλής κ.ά.), ενώ το ΕΣΥ εξακολουθεί να κινείται στα όρια του, με ανεπαρκείς προσλήψεις και δεν έγινε καμία αξιοποίηση του ιδιωτικού υγειονομικού δυναμικού της χώρας.

3) Η επιδημία αντιμετωπίστηκε εκεί ως κίνδυνος όχι μόνο για όσους νόσησαν ή κινδύνευαν να νοσήσουν, αλλά ως παράγοντας αποδόμησης της κοινωνίας.

Βλέπαμε μαζικές απολυμάνσεις ολόκληρων πόλεων και γενική κινητοποίηση πληθυσμών, με στόχο την ενιαία και ομοιόμορφη συμπεριφορά των ανθρώπων. Είδαμε συνθήκες πολεμικού συναγερμού.

Στην Ελλάδα βλέπουμε μόνο κάποιες αποζημιώσεις, αναστολές πληρωμών και επιδόματα. Μία έλλειψη δηλαδή μακροπρόθεσμης ματιάς, μία στάση αναμονής, σαν να λέμε «μπόρα είναι, θα περάσει».

Κάνοντας μία ανακεφαλαίωση, διαπιστώνω τρεις διαφορετικές στάσεις, σε παγκόσμια κλίμακα. Την «νεοδεξιά», την «νεοφιλελεύθερη» και την «πειθαρχημένη».

Η «**νεοδεξιά**», δεσμευμένη με την δαιμονοποίηση της «παγκοσμιοποίησης», έχει δύο βασικά στηρίγματα:

α) Τις εγχώριες μεγαλομεσαίες επιχειρήσεις, που κινδυνεύουν άμεσα από τον διεθνή ανταγωνισμό και από ενδεχόμενους λόγω ιού περιορισμούς και ελέγχους.

β) Την λαϊκιστική παγίδευση των φτωχοποιημένων μικρομεσαίων κοινωνικών στρωμάτων που, με την βοήθεια και της αμορφωσιάς, βλέπουν στην επιδημία μυστικές δυνάμεις του κακού.

Και τα δύο αυτά στηρίγματα παράγουν άρνηση, μοιρολατρεία, ρατσισμό και αυταρχισμό και γι' αυτό εχθρεύονται κάθε επιστημονική συζήτηση και κάθε συζήτηση για οποιουδήποτε είδους μεταρρύθμιση.

Η «**νεοφιλελεύθερη**», έχοντας αναγάγει σε αποκλειστικό όργανο προόδου και πολιτισμού την εταιρική κουλτούρα και αποκλειστικό κριτήριο επιτυχίας το χρηματοοικονομικό όφελος και τις δεξιότητες για καριέρα, επικεντρώνεται με συνέπεια στις επενδύσεις (για εμβόλια, φάρμακο, τεχνολογίες και μέτρα προστασίας για τα υψηλά εισοδήματα, security κ.ά.) και αποφεύγει όπως ο διάβολος το λιβάνι κάθε δαπάνης που θα μπορούσε

να γίνει μόνιμη, χωρίς να δίνει άμεσα κέρδη στους βασικούς της συμμάχους στην Αγορά, που δεν είναι άλλοι από τους προμηθευτές και εργολάβους, (που αγοράζουν λίγο λίγο τμήματα του κράτους) και τους διαχειριστές χαρτοφυλακίων.

Τέλος η «**πειθαρχημένη**» περιγράφηκε πιο πάνω. Αφορά χώρες που μπορούν να συνδυάσουν την καπιταλιστική αγορά με αυστηρή και αποτελεσματική κρατική (ακόμη και αστυνομική – στρατιωτική) παρέμβαση σε βάθος χρόνου, επιβάλλοντας την υπακοή των πολιτών. Εδώ υπέρτατο κριτήριο φαίνεται να είναι η διασφάλιση σταθερότητας στο κοινωνικοπολιτικό σύστημα, ώστε η οικονομία των χωρών αυτών (δηλ. οι επιχειρήσεις τους) να μπορούν να συνεχίσουν τις επιδόσεις τους στην παγκόσμια οικονομία μετά την επιδημία, όπως πριν.

Είναι νομίζω φανερό ότι καμία από αυτές τις τρεις στάσεις δεν συμβάλλει σε αυτό που εμείς ονομάζουμε **δομική αντιμετώπιση της νοσηρότητας**.

Στην κατεύθυνση αυτή υπάρχουν βέβαια κάποιες αξιοσημείωτες τάσεις.

Αξίζει να αναφέρουμε τις σχετικές αποφάσεις του ΟΗΕ για τους **στόχους διώσιμης ανάπτυξης του κόσμου (Agenda 2030)** και την πρόσφατη **Πράσινη Συμφωνία** της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην Ελλάδα υπάρχουν ρυθμίσεις που αρμόζουν, κατά την γνώμη μου, σε αυτή την ολοκληρωμένη αντίληψη, που θέτει ως προτεραιότητα την δημόσια υγεία, τα κοινωνικά αγαθά, την ίση πρόσβαση σε αυτά και την καταπολέμηση της φτώχειας. Φυσικά δεν αρκούν, αλλά υπάρχουν και λειτουργούν.

Ενδεικτικά αναφέρω:

- Τον νόμο για την ασφάλεια και την υγιεινή στους χώρους εργασίας (κυβ. Ανδρ. Παπανδρέου),

- Τον νόμο για τις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις ΚΟΙΝΣΕΠ (κυβ. Αντ. Σαμαρά),

- Το εθνικό δίκτυο Τοπικών Μονάδων Υγείας ΤΟΜΥ (2017, 2018 κυβ. Αλ. Τσίπρα).

Δυστυχώς (ιδίως για εκείνους που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη) η σημερινή εξουσία όχι μόνο δεν αξιοποιεί τίποτε από όλα αυτά, αλλά πεισματικά αποφεύγει να ξοδέψει έστω και ένα (1) ευρώ για πάγιες επενδύσεις. Δηλαδή έργα που να έχουν διάρκεια και να χρησιμεύουν βραχυπρόθεσμα σε όσους έχουν μεγαλύτερη ανάγκη και μακροπρόθεσμα στην χώρα συνολικά.

Τελευταία πράξη της παράστασης, (μιάς παράστασης που δυστυχώς μάλλον δεν θα τελειώσει, αλλά θα επαναλαμβάνεται από καιρού σε καιρό στο διηνεκές), είναι οι ενέσεις αισιοδοξίας σε σχέση με το εμβόλιο. Με τον αγώνα δρόμου μεταξύ εταιρειών για το εμβόλιο.

Πρέπει όμως να βλέπουμε καθαρά την ουσία.

Μόνη σίγουρη και μόνιμη αντιμετώπιση των ιογενών επιδημιών είναι η πρόληψη, για αναστροφή πορείας και αποφυγή κλιματικής κατάρρευσης.

Είναι ο ανασχεδιασμός της παραγωγής, της διατροφής και της διαχείρισης του περιβάλλοντος έτσι, ώστε να μη παράγουμε νοσηρότητα, αλλά σχέσεις συμφιλώσεως με την φύση και με τις ανάγκες των ανθρώπων και ολόκληρης της πανίδας.

Και για το άμεσο παρόν και μέλλον επιβάλλεται μία πανστρατιά για να ζούμε και να εργαζόμαστε σαν ελεύθεροι άνθρωποι, παρά την πανδημία. Όπως σε ένα πόλεμο.

Αυτό προϋποθέτει όλα όσα έκαναν οι χώρες της Ασίας και κάτι παραπάνω: **Να θυμηθούμε (και να το θυμίσουμε και στους κυβερνώντες) ότι αυτός ο λαός όταν πίστεψε στον εαυτό του και πολέμους κέρδισε και πιο πολύ περιόδους ειρήνης με τα χέρια του έχτισε.**

Αλλά όταν φθάσουμε εκεί θα περιπτεύουν οι στενόκαρδες και παραδόπιστες «ηγεσίες».

Η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας με την υπ' αριθμ. 938/2020 απόφασή της, ενέκρινε την Προγραμματική σύμβαση μεταξύ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, του Δήμου Ξηρομέρου και του Δήμου Αμφιλοχίας για την εκτέλεση του έργου «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΩΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΛΙΓΟΒΙΤΣΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΑΣΚΗΤΗΡΙΟ ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΤΟΥ ΕΡΗΜΙΤΗ»

Συγκεκριμένα πρόκειται για έργα προϋπολογισμού 2.000.000,00 € (και για τα δύο έργα), που θα βελτιώσουν τις οδούς πρόσβασης προς την Ι.Μ. Κοιμήσεως της Θεοτόκου Λιγοβιτισίου μήκους 7 χλμ. που είναι ασφαλτοστρωμένη, αλλά στο μεγαλύτερο τμήμα της παρουσιάζει προβλήματα (καταπτώσεις, καθιζήσεις, λακούβες και έλλειψη τεχνικών απορροής ομβρίων) και προς το Ασκητήριο του Αγίου Ανδρέα Ερημίτη, μήκους 5.400μ. που αρχίζει στην έξοδο του οικισμού Παλαιό Χαλκιοπούλου και καταλήγει σε ξέφωτο στις παρυφές του ορεινού όγκου Κανάλα. (ΑΓΡΑΠΙ-ΔΟΥΛΑ).

Οι εργασίες που προβλέπονται για τον υπάρχοντα χωματόδρομο προς την Αγραπιδούλα γενικά περιλαμβάνουν, την άρση καταπτώσεων, την κατασκευή τεχνικών για την απορροή των ομβρίων υδάτων, την ισοπέδωση και διαμόρφωση του υφισταμένου οδοστρώματος, τη διάστρωση με κατάλληλο αδρανές υλικό για την ομαλή πρόσβαση την κάθετη σήμανση όπου απαιτείται.

Δεδομένου ότι ο Φορέας Υλοποίησης διαθέτει τις αναγκαίες προϋποθέσεις (τεχνικές και οικονομικές υπηρεσίες, αποφαινόμενα όργανα, αναγκαία στελέχη κ.λπ.) για την υλοποίηση του εν λόγω έργου, τα συμβαλλόμενα μέρη προβαίνουν, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 100 του Ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, στη σύναψη της Προγραμματικής Σύμβασης, με την οποία προσδιορίζουν το γενικό πλαίσιο και τους ειδικούς όρους για την εκτέλεση του αντικείμενου της.

Ο Φορέας Υλοποίησης αναλαμβάνει την άσκηση για λογαριασμό των Κυρίων του Έργου της αρμοδιότητας να εκτελέσει τις παρακάτω ενέργειες:

1. **Ωρίμανση του Έργου** (έλεγχος πληρότητας, θεώρηση ή σύνταξη μελετών και λήψη των απαιτούμενων αδειοδοτήσεων και εγκρίσεων).
2. **Οργάνωση και σχεδιασμό υλοποίησης.**
3. **Σύνταξη διακηρύξεων.**
4. **Διενέργεια διαδικασιών ανάθεσης και επιλογής αναδόχου σύμφωνα με τη νομοθεσία Δημοσίων Συμβάσεων.**
5. **Υπογραφή των σχετικών συμβάσεων με αναδόχους.**
6. **Διαχείριση και παρακολούθηση της υλοποίησης του Έργου.**
7. **Παραλαβή του Έργου στο σύνολό του.**
8. **Παράδοση του Έργου σε πλήρη λειτουργία στον Κύριο του Έργου με πλήρη τεχνική και οικονομική τεκμηρίωση.**

Για την παρακολούθηση εκτέλεσης της παρούσας σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2α του άρθρου 100 του ν. 3852/2010, συστήνεται όργανο παρακολούθησης με την επωνυμία «Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης», με έδρα την Ι.Π. Μεσολογγίου.

Η Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης αποτελείται από:

- Έναν Δημοτικό Σύμβουλο του Δήμου Ξηρομέρου, ως εκπρόσωπο του Κυρίου του Έργου με τον αναπληρωτή του.

• Έναν Δημοτικό Σύμβουλο του Δήμου Αμφιλοχίας, ως εκπρόσωπο του Κυρίου του Έργου με τον αναπληρωτή του.

• Έναν εκπρόσωπο του Φορέα Υλοποίησης με τον αναπληρωτή του, ως Πρόεδρο της Επιτροπής.

• Έναν εκπρόσωπο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας Δ.Τ.Ε. της Π.Ε. Αιτ/νίας με τον αναπληρωτή του.

Αντικείμενο της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης είναι ο συντονισμός και η παρακολούθηση όλων των εργασιών που απαιτούνται για την εκτέλεση της παρούσας προγραμματικής σύμβασης και ειδικότερα η τήρηση των όρων της, η διαπίστωση της ολοκλήρωσης των εκατέρωθεν υποχρεώσεων, η εισήγηση προς τα αρμόδια όργανα των συμβαλλόμενων μερών κάθε αναγκαίου μέτρου και ενέργειας για την υλοποίηση της παρούσας και η επίλυση κάθε διαφοράς μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών που προκύπτει σχετικά με την ερμηνεία των όρων της παρούσας σύμβασης και τον τρόπο εφαρμογής της.

Να σημειώσουμε ότι η χρηματοδότηση από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων ύψους 21 εκατομμυρίων ευρώ συνολικά, εγκρίθηκε τον Μάιο του 2019 επί θετικής του προηγούμενου Περιφερειακού Συμβουλίου με απόφαση του τότε Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης **Στάθη Γιαννακίδη** και αφορά την βελτίωση της προσβασιμότητας σε συνολικά **37 Ιερές Μονές και προσκυνηματικούς τόπους** στις Περιφερειακές Ενότητες Αιτωλοακαρνανίας, Αχαΐας και Ηλείας.

Ο Κώστας Ριζογιάννης ορίστηκε από τον Γιώργο Κατσούλα ως εντεταλμένος Δημοτικός Σύμβουλος (χωρίς αμοιβή) για τη διαχείριση του στόλου των οχημάτων του Δήμου Αμφιλοχίας

Ο Δήμαρχος Αμφιλοχίας **Γιώργος Κατσούλας** ορίζει τον κ. **Ριζογιάννη Κωνσταντίνο** Εντεταλμένο Δημοτικό Σύμβουλο του Δήμου Αμφιλοχίας.

Αναθέτει στον κ. **Ριζογιάννη** την επικουρία του Δημάρχου Αμφιλοχίας ως προς την εποπτεία και τον συντονισμό των δράσεων χωρίς αμοιβή που αφορούν:

- **Τη διαχείριση του στόλου των οχημάτων του Δήμου** (απορριματοφόρα, διάφορα αυτοκινούμενα μηχανήματα, φορτηγά και επιβατικά οχήματα) μεριμνώντας για τη στελέχωσή τους, την ασφάλισή τους και τον εφοδιασμό όλα τα σχετικά με την κίνηση έγγραφα.

- **Την παρακολούθηση και εποπτεία της κίνησης των οχημάτων του Δήμου**, την κατανάλωση καυσίμων και την ανάγκη περιοδικής προληπτικής τους συντήρησης.

- **Τη διερεύνηση των συνθηκών τυχόν ατυχημάτων** και μέριμνα για την αποκατάσταση βλαβών και αποτελεσμάτων ατυχημάτων.

- **Το σχεδιασμό και την εφαρμογή των προγραμμάτων προληπτικής συντήρησης** των κάθε είδους οχημάτων και κινητών μηχανημάτων του Δήμου.

- **Την μέριμνα για την αποκατάσταση κάθε είδους θλαβών και την επισκευή των οχημάτων** και κινητών μηχανημάτων του Δήμου.

- **Την μέριμνα για την τήρηση φυσικής αποθήκης ανταλλακτικών και λοιπών υλικών** που είναι αναγκαία για τη συντήρηση και αποκατάσταση των βλαβών των οχημάτων κινητών μηχανημάτων του Δήμου.

- **Την επεξεργασία στοιχείων από την εκτέλεση των λειτουργιών συντήρησης και αποκατάστασης θλαβών** των οχημάτων του Δήμου και την παρακολούθηση σχετικών δεικτών αποδοτικότητας.

Οι ως άνω αρμοδιότητες ασκούνται σε συνεργασία με τον αρμόδιο προϊστάμενο του τμήματος που υπάγονται οι εν λόγω αρμοδιότητες.

- Εξουσιοδοτεί τον κ. **Ριζογιάννη** να υπογράφει «με εντολή Δημάρχου» έγγραφα αλληλογραφίας του Δήμου με κάθε φύσεως δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς που είναι αναγκαία για την εκτέλεση του έργου εποπτείας που του ανατέθηκε, καθώς και πιστοποιητικά και βεβαιώσεις του Δήμου που αφορούν τις προαναφερθείσες δράσεις, εφόσον για την υπογραφή τους δεν έχει εξουσιοδοτηθεί ο προϊστάμενος υπηρεσιακής μονάδας του Δήμου ή άλλο όργανο αυτού.

- Από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης παύουν οι ανωτέρω αρμοδιότητες να ασκούνται από τους οριζόμενους αντιδημάρχους που είχαν οριστεί στις 5-9-2020.

Ψήφισμα του Δημοτικού Συμβουλίου Αμφιλοχίας για τους Δασικούς Χάρτες

Το Δημοτικό Συμβούλιο Αμφιλοχίας στη συνεδρίαση της **26ης Φεβρουαρίου 2021** αποφάσισε ομόφωνα να εκφράσει τη διαφωνία του για την ανάληψη του δασικού χάρτη από τη Διεύθυνση Δασών Αιτωλοακαρνανίας, επειδή:

- Η σύνταξη του εν λόγω χάρτη στηρίζεται σε μη ευδιάκριτες παλαιές αεροφωτογραφίες.

- Η σύνταξη του έγινε εξ αποστάσεως χωρίς επιτόπια αυτοψία.

- Πολλά κτήματα και κυρίως δεντροκομικές καλλιέργειες χαρακτηρίζονται ως δάση.

- Πολλοί αγρότες κινδυνεύουν να βρεθούν χωρίς την περιουσία, που αγόρασαν ή κληρονόμησαν χάνοντας παράλληλα και τις σχετικές επιδοτήσεις.

ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ

- Την ανάκληση του ήδη αναρτημένου χάρτη.
- Τον επανασχεδιασμό του βάσει αυτοψίας από κλιμάκιο ειδικών και με την παρουσία των ενδιαφερόμενων.

- Να ληφθούν υπόψη οι τελεσίδικες Πράξεις Χαρακτηρισμού που συνέταξαν τα κατά τόπους Δασαρχεία, καθώς και οι υπάρχουσες δικαστικές αποφάσεις, οι οποίες δικαιώσαν αγρότες.

- Να επεκταθεί ο χρόνος υποβολής των ενστάσεων, λαμβάνοντας υπόψη την πανδημία, από 105 ημέρες σε 24 μήνες.

- Να γίνει με χαμηλό παράβολο και χωρίς ιδιαίτερο κόστος για τους ενδιαφερόμενους η υποβολή των αντιρρήσεων.

- Να απλουστευθούν οι πολυπλοκές διαδικασίες των ενστάσεων προκειμένου να διευκολυνθούν όλοι οι ενδιαφερόμενοι.

- Να προσληφθούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες εξειδικευμένοι υπάλληλοι ή να επιδοτηθούν ιδιωτικά γραφεία με σκοπό την άμεση εξυπηρέτηση των ενδιαφερόμενων.

- Να προηγηθούν σχετικές ενημερώσεις προς τους ενδιαφερόμενους, οι οποίοι δεν έχουν άμεση πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Κοιν.: Δ/νση Δασών Αιτωλοακαρνανίας
Τμήμα Δασικών Χαρτογραφίσεων

Ο Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου
Γεώργιος Σωκ. Ροϊδης

Κοινό μέτωπο στο Δημοτικό Συμβούλιο Αμφιλοχίας κατά της ΠΟΑΥ στο Μενίδι

Εκτός ημερήσιας διάταξης συζητήθηκε στην τηλεδιάσκεψη της **30ής Νοεμβρίου** του Δημοτικού Συμβουλίου Αμφιλοχίας, το θέμα της εγκατάστασης ΠΟΑΥ στον Αμβρακικό κόλπο και συγκεκριμένα στο Μενίδι.

Μάλιστα σχηματίστηκε ένα κοινό μέτωπο αφού όλοι οι δημοτικοί σύμβουλοι από κάθε παράταξη που συμμετέχει στο Δημοτικό Συμβούλιο, ψήφισαν κατά της γνωμοδότησης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την Περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ) στον Αμβρακικό Κόλπο.

Με λίγα λόγια, αποφασίστηκε να ζητηθεί επισήμως με έγγραφο προς την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας να πάρει πίσω την από **9 Σεπτεμβρίου 2020**

γνωμοδότησή της που συμπεριλαμβάνει κομμάτι του Αμβρακικού κόλπου που αφορά τον Δήμο Αμφιλοχίας στις περιοχές όπου μπορεί να εγκατασταθεί ΠΟΑΥ.

Σημειώνεται ότι πριν από λίγες μέρες για το θέμα είχε τοποθετηθεί και ο τέως Δήμαρχος Μενιδίου και νυν Δημοτικός Σύμβουλος Αμφιλοχίας, **Μάρκος Βασιλάς**, ο οποίος ζητούσε «να συνδράμει ο Δήμος ώστε να αποφευχθεί η καταστροφή στο Μενίδι».

Πλέον, εφόσον κατατεθεί επισήμως το έγγραφο από το Δημοτικό Συμβούλιο Αμφιλοχίας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας για ανάκληση της εν λόγω γνωμοδότησης, το «μπαλάκι» επιστρέφει στην Περιφέρεια.

ΠΗΓΗ: <https://karvasaras.gr>

Χαλκιοπουλίτες Αγωνιστές του 1821

(Γεώργιος Α. Τσιάκας, από το βιβλίο “Ένα χωριό στα όπλα...”)

Αλεξίου-Μαυράκης Γιαννάκης: Υπηρέτησε από την αρχή της Επανάστασης έως το 1829 ως αξιωματικός (μπουλουκτσίης), έχοντας υπό τις διαταγές του δικό του σώμα συγχωριανών. Κατατάχθηκε μετά την απελευθέρωση στην Πρώτη Τάξη των Υπαξιωματικών.

Βαλτινός Κ. Ανδρέας: Ανιψιός του Γιωργάκη. Ακολούθησε τον θείο του σε όλες τις μάχες που συμμετείχε. Έλαβε μέρος στη δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου (1825-1826). Προβιβάστηκε σε Αντιστράτηγο το 1825 μετά από πρόταση της Διοικητικής Επιτροπής του Μεσολογγίου. Υπήρξε ένας εκ των πληρεξουσίων των οπλαρχηγών της πόλης προς την Κυβέρνηση στο Ναύπλιο για θέματα μισθοτροφοδοσίας των στρατιωτικών τους σωμάτων. Συνελήφθη αιχμάλωτος των Τούρκων σε ενέδρα έξω από το Μεσολόγγι και απελευθερώθηκε (ή δραπέτευσε) στη συνέχεια. Ιδιαίτερως μορφωμένος με σπουδές στην Πίζα της Ιταλίας. Έλαβε το Αργυρό Αριστείο του Αγώνα.

Βαλτινός Κ. Γάκης: Ανιψιός του Γιωργάκη Βαλτινού. Έλαβε μέρος μεταξύ άλλων μαχών στη δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου και στην Έξοδο, διαπρέποντας στην επική μάχη της Κλείσσοβας (1825-1826). Προήχθη στο βαθμό του Συνταγματάρχη στην απελευθερωμένη Ελλάδα. Πέθανε στο Μεσολόγγι το 1856.

Βαλτινός Γιαννάκης: Ανιψιός του Γιωργάκη. Σκοτώθηκε σε ενέδρα των Τούρκων έξω από το Μεσολόγγι κατά τη διάρκεια της πολιορκίας (1825).

Βαλτινός Γιωργάκης: (1779-1837). Μυήθηκε στη Φιλική Εταιρία. Προβιβάστηκε σε Στρατηγό το 1825. Έλαβε μέρος στην πολιορκία και την απελευθέρωση του Βραχωρίου και ακολούθως στη μάχη της Λαγκάδας, στις μάχες του Κομπότιου, Πέτα και στην πολιορκία και άλωση της Άρτας (1821). Έλαβε το αξίωμα του Γενικού Φροντιστή των Πολεμικών της Δυτικής Χέρσου Ελλάδας το 1822. Το 1823 διορίστηκε Έπαρχος Σαλώνων. Μετείχε στη μάχη της Σχοινόλακας στη Μεσσηνία και σε αυτές στο Κλήμα Δωρίδας, Καρπενήσι και Ζυγό, πριν εισέλθει στο Μεσολόγγι λαμβάνοντας μέρος στην πολιορκία μέχρι και την Έξοδο (1825-1826). Ιδρυτικό μέλος της Αδελφότητας των Φιλοδικαίων στο Ναύπλιο για την υποστήριξη των Ρουμελιωτών οπλαρχηγών και στρατιωτών (1826). Συμμετείχε στην εκστρατεία της απελευθέρωσης της Δυτικής Ελλάδας το 1828, ως Γενικός Φροντιστής του στρατοπέδου του Αρχιστρατήγου Ταυέρ. Πληρεξούσιος Βάλτου στην Τρίτη Εθνοσυνέλευση Ερμιόνης-Τροιζήνας το 1827 και στην τέταρτη Εθνοσυνέλευση του Άργους το 1829. Διορίστηκε έκτακτος Επίτροπος Λακωνίας το 1829 επί Καποδίστρια και στο Συμβούλιο της Επικρατείας επί Όθωνα το 1835. Τιμήθηκε με τον Χρυσό Σταυρό του Ιππότη του Τάγματος του Σωτήρος και τον Αργυρό Σταυρό και τον βαθμό του Συνταγματάρχη. Πέθανε στην Αθήνα.

Βαλτινός Δημήτριος: Έλαβε μέρος στην Επανάσταση ως αξιωματικός, διοικώντας δικό του στρατιωτικό σώμα. Συμμετείχε στην πολιορκία της Ναυπάκτου (1821) υπό τις διαταγές του Κ. Χορμόβα όπου πληγώθηκε στον τράχηλο, στην πρώτη πολιορκία του Μεσολογγίου υπό τις διαταγές του Σιαφάκα, στη μάχη της Ακράτας υπό τον Α. Λόντο (1823), στη μάχη της Αμπλιανής υπό τον Καλύβα (1824), στην πρώτη φάση της δεύτερης πολιορκίας του Μεσολογγίου και στη συνέχεια υπό τον Γεώργιο Καραϊσκάκη στη μάχη του Καρβασαρά (1825) και στις μάχες Αράχωβας (1826), Διστόμου και Πειραιά - Κερασινίου (1827). Μετά το θάνατο του Καραϊσκάκη ακολούθησε τον Κίτσο Τζαβέλλα στην πολιορκία της Ναυπάκτου (1829). Το πιστοποιητικό των υπηρεσιών του υπογράφουν οι οπλαρχηγοί Ιωάννης Στράτος, Μακρυγιάννης, Βαγγέλης Κοντογιάννης, Χρ. Χατζηπέτρος, Μήτσος Κοντογιάννης μεταξύ άλλων. Πέθανε στο Γυφτοχώρι Φθιώτιδας ακολουθώντας τον Μήτσο Κοντογιάννη.

Βαλτινός Ι. Θανασούλας: (1802-1877). Ανιψιός του Γιωργάκη. Χιλιάρχος το 1825. Διοικητής αρχικά 45 ανδρών και αργότερα 75 ανδρών, υπό την ανώτατη ηγεσία αρχικά του Γιωργάκη Βαλτινού. Έλαβε μέρος στις μάχες στο Νιόκαστρο, Μαχαλά, Ρίβιο, Καρβασαρά, Αράχωβα, Δίστομο και Άγιο Σπυρίδωνα Κερασινίου (1825-1827), ακολουθώντας τον

Γεώργιο Καραϊσκάκη και Αγίου Δημητρίου Θηβών και Πέτρας Βοιωτίας το 1829 υπό τον Δημήτριο Υψηλάντη. Τιμήθηκε με το Αργυρό Αριστείο μετά την απελευθέρωση και με τον βαθμό του Υποστρατήγου, διατελώντας και Υπασπιστής του βασιλιά Όθωνα (1855-1864).

Βαλτινός Ι. Πάνος: Αδελφός του Ανδρέα Βαλτινού. Υπηρέτησε ως Ταξίαρχος κατά την Επανάσταση. Του απονεμήθηκε ο βαθμός του λοχαγού κατά την απελευθέρωση. Έλαβε Αργυρό Αριστείο για τις υπηρεσίες του. Πέθανε το 1854.

Βαλτινός Σωτήρης: Αδελφός του Γιωργάκη Βαλτινού. Γεννήθηκε το 1790. Υπηρέτησε από την αρχή της Επανάστασης σε πλήθος μαχών, ως στρατιωτικός (αξιωματικός). Συμμετείχε στο κορυφαίο γεγονός της δεύτερης πολιορκίας του Μεσολογγίου και στην Έξοδο (1825-1826), ακολουθώντας κατάπιν τον στρατηγό Γεώργιο Καραϊσκάκη στην εκστρατεία του στην ανατολική Ελλάδα. Διετέλεσε φροντιστής του στρατοπέδου του στην Αττική το 1827. Βουλευτής μέχρι την έλευση του Καποδίστρια στην Ελλάδα το 1828. Έλαβε το Αργυρό Αριστείο στην απελευθέρωση. Πέθανε στην Πάτρα.

Καραϊσκάκης Γιαννάκης: (1794-1859). Πρόκριτος του χωριού. Έλαβε μέρος στον ξεσηκωμό, από την έναρξή του, ως στρατιωτικός (αξιωματικός) του Βάλτου. Φρούραρχος των στενών του Μακρινόρους κατά το 1822-1823. Πληρεξούσιος του Βάλτου προς την Κυβέρνηση το 1824. Προήχθη σε Χιλιάρχο το 1825. Το έγγραφο της προαγωγής του σε αναγνωρισμένο οπλαρχηγό από την Κυβέρνηση υπογράφουν οι οπλαρχηγοί Κίτσος Τζαβέλλας, Μήτσος Κοντογιάννης, Ανδρέας Ίσκος, Γιωργάκης Βαλτινός, Δημήτρης Μακρής, Γιαννάκης Στάικος, Θανάσης Ραζηκότσικας, Γεώργιος Καραϊσκάκης. Έλαβε μέρος, μεταξύ άλλων μαχών, στη δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου και την Έξοδο (1825-1826). Από το 1832 έως το 1840 διορίζεται με διαλείμματα υπεύθυνος για την είσπραξη του ποιμαντικού φόρου, της δεκάτης και την καταγραφή των αιγοπροβάτων του Βάλτου για τις ανάγκες του Κράτους και το 1835 αναλαμβάνει τα αστυνομικά καθήκοντα του Βάλτου.

Καραϊσκάκης (Καραϊσκος ή Ίσκακης) Θανάσης: (γεν. 1802). Υπηρέτησε υπό τις διαταγές των Μήτσου Κοντογιάννη και Νίκου Κοντογιάννη από το 1822 έως το 1828. Έλαβε τον βαθμό του Χιλιάρχου το 1824. Έλαβε μέρος στην Επανάσταση από την έναρξή της και στις μάχες Καρπενήσιου (Κεφαλοβρύσου) το 1823, Καλιακούδας το 1823, Αμπλιανής το 1824, στο Νιόκαστρο στην Πελοπόννησο το 1825 και στα γεγονότα της δεύτερης πολιορκίας του Μεσολογγίου (1825-1826). Έλαβε το Αργυρό Αριστείο στην απελευθέρωση.

Καρακώστας - Δροσύνης: Ανιψιός του Γιωργάκη Βαλτινού. Προήχθη σε Χιλιάρχο κατά την Επανάσταση το 1824. Έλαβε μέρος, μεταξύ άλλων μαχών στη δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου και στην Έξοδο, διαπρέποντας μαζί με τον εξάδελφό του Γάκη, στη μάχη της Κλείσσοβας. Μετά την Έξοδο ακολούθησε τον Γεώργιο Καραϊσκάκη στην εκστρατεία του στην ανατολική Ελλάδα. Πέθανε στη Σαλαμίνα το 1827.

Καραχρήστος Γιωργάκης: Προβιβάστηκε σε Χιλιάρχο το 1824. Υπήρξε υπαρχηγός του Ανδρέα Ίσκου στο αρματολίκι του Βάλτου. Έδωσε τρεις μάχες με τους Τούρκους στην περιοχή του Καρπενήσιου το 1821. Συμμετείχε στις μάχες στα Αγναντα και στον Σταυρό Τζουμέρκων (1821) διοικώντας δικό του στρατιωτικό σώμα πενήντα ανδρών, το οποίο αύξησε σε 150 κατά το 1825 αντικαθιστώντας τον αρχηγό του Ίσκο. Ακολούθως, πήρε μέρος στη μάχη της Λαγκάδας και στην πολιορκία και άλωση της Άρτας (1821). Εν συνεχεία, έλαβε μέρος στις μάχες Στούμπου και Κερασιάς υπό τον Γεώργιο Καραϊσκάκη (1822). Στην εκστρατεία της Άρτας το 1822 συμμετείχε στις μάχες Κομπότιου και Πέτα. Διετέλεσε φρούραρχος των στενών του Μακρινόρους με διαλείμματα από το 1822 έως το 1825. Συμμετείχε στα γεγονότα έξωθεν του Μεσολογγίου κατά τη δεύτερη πολιορκία της πόλης, συμμετέχοντας στις μάχες Μαχαλά, Ρίβιο, Καρβασαρά και Ρίγανης υπό τον στρατηγό Καραϊσκάκη (1825). Τιμήθηκε με τον Αργυρό Σταυρό μετά την απελευθέρωση και έλαβε τον βαθμό του Υπολοχαγού. Σκοτώθηκε το 1843. Τα

πιστοποιητικά των υπηρεσιών του υπογράφουν οι Ανδρέας Ίσκος, Γιαννάκης Στράτος καθώς και ο Γεώργιος Καραϊσκάκης.

Καραχρήστος Χρήστος: Αδελφός του Γιωργάκη. Προήχθη σε Αντιστράτηγο το 1824. Έλαβε τον βαθμό του Λοχαγού κατά την απελευθέρωση.

Κόκκαλης Γιώργος: Έλαβε τον βαθμό του Χιλιάρχου το 1825, συμμετέχοντας στην Επανάσταση διοικώντας δικό του στρατιωτικό σώμα.

Κοντογιάννης Βαγγέλης: Γιος του Μήτσου Κοντογιάννη. Προήχθη σε Αντιστράτηγο το 1825. Έλαβε μέρος στις μάχες στην Υπάτη (1821), Μουσούνισα Φθιώτιδας (1824), Κρεμμύδι Μεσσηνίας υπό τον Μήτσο Κοντογιάννη, Κλήμα Δωρίδας, Καρπενήσιου, Ζυγού, Ρίβιο, Μαχαλά και Καρβασαρά υπό τον Γεώργιο Καραϊσκάκη το 1825. Παρέλαβε τον πατέρα του Μήτσο στους πρόποδες του όρους Αράκυνθος (Ζυγός) κατά την Έξοδο το 1826. Το 1828 διέυθυνε τις πολιορκίες Νέων Πατρών Υπάτης και Ναυπάκτου κατ' εντολή του Αρχιστρατήγου Δημητρίου Υψηλάντη. Τιμήθηκε με τον Αργυρό Σταυρό μετά την απελευθέρωση και τον βαθμό του Ταγματάρχη. Πέθανε το 1869.

Κοντογιάννης Μήτσος: (1752-1847). Γιος του ονομαστού Κλέφτη Γιάννη Κοντογιάννη. Αρματολός του Πατρατζικίου. Μυήθηκε στη Φιλική Εταιρία το 1819. Προβιβάστηκε σε Στρατηγό το 1823. Έλαβε μέρος στην πολιορκία της Υπάτης, στη μάχη στα Βλαχωχώρια Φθιώτιδας (1821), στη μάχη της Αμπλιανής (1824), στις μάχες στο Κρεμμύδι και στο Νιόκαστρο Πελοποννήσου (1825) και στην πολιορκία και Έξοδο του Μεσολογγίου (1825-1826). Έλαβε μέρος στην Δ' Εθνοσυνέλευση του Άργους (1829) ως πληρεξούσιος Πατρατζικίου. Τιμήθηκε με τον Αργυρό Σταυρό και τον βαθμό του Συνταγματάρχη μετά την απελευθέρωση.

Κοντογιάννης Νικόλαος: Γιος του Μήτσου Κοντογιάννη. Έλαβε μέρος σε όλες τις μάχες στο πλευρό του πατέρα του από το 1821 και ως οπλαρχηγός στη μάχη της Καλιακούδας σκοτώθηκε το 1823.

Κοντογιάννης Σπύρος: Ανιψιός του Μήτσου Κοντογιάννη. Προήχθη σε Στρατηγό το 1825. Σκοτώθηκε κατά τη διάρκεια της δεύτερης πολιορκίας του Μεσολογγίου το 1825 στη ντάπη του Φραγκλίνου, την οποία είχε επισκευάσει ο ίδιος.

Κοντόσης-Γρίβας Σωτήρης: Πολέμησε από την αρχή της Επανάστασης σε πολλές και διάφορες μάχες και βρέθηκε στον έσχατο κίνδυνο στη μάχη του Ρίβιο (1825). Έλαβε το Σιδηρό Αριστείο.

Λαχανάς Χρήστος: Έλαβε μέρος, μεταξύ άλλων μαχών, σε αυτές της Λαγκάδας (1821), Πλάκας και του Πέτα (1822), στην εκστρατεία του Ραδοβιζίου-Τζουμέρκων Άρτας υπό τον Ράγκο (1824) και ήταν μέλος της Φρουράς του Αιτωλικού και του Μεσολογγίου μέχρι την Έξοδο (1825-1826).

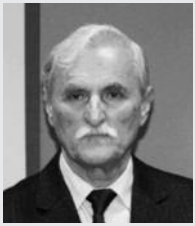
Μυλωνάς Αλέξης: Τιμήθηκε με Αργυρό Αριστείο και ονομάστηκε Λοχαγός μετά την απελευθέρωση.

Μυλωνάς Ζαχαρίας: Έλαβε μέρος στη μάχη της Λαγκάδας υπό τον Ανδρέα Ίσκο (1821), στην πολιορκία και άλωση της Άρτας υπό τον Μάρκο Μπότσαρη (1821), στη μάχη της Καλιακούδας υπό τον Βαγγέλη Κοντογιάννη (1823), στις μάχες στο Σοβολάκο (1823) και στο Ρίβιο (1825) υπό τους Γεώργιο Καραϊσκάκη και Γιαννάκη Στράτο, στο Νιόκαστρο υπό τον Μήτσο Κοντογιάννη (1825) και στη δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου και την Έξοδο υπό τις οδηγίες του ίδιου στρατηγού και τέλος στη μάχη στο Μαυρολιθάρι Φθιώτιδας (1826). Υπηρέτησε ως Εικοσιπένταρχος και τιμήθηκε με αριστείο μετά την απελευθέρωση.

Οικονόμου Αλέξιος: Πρόκριτος του χωριού. Έλαβε μέρος στην Επανάσταση υπό τις οδηγίες των Γιωργάκη Βαλτινού και Ανδρέα Ίσκου σε πλήθος μαχών. Προήχθη σε Χιλιάρχο το 1825. Έλαβε μέρος στη δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου (1825-1826). Υπήρξε ένας εκ των πληρεξουσίων των οπλαρχηγών της πόλης προς την Κυβέρνηση στο Ναύπλιο για τα ζητήματα μισθοτροφοδοσίας των στρατιωτικών τους σωμάτων. Το πιστοποιητικό των υπηρεσιών του προς την πατρίδα για προβιβάσμού του σε Χιλιάρχο υπογράφουν οι Γιαννάκης Στάικος, Γιωργάκης Βαλτινός, Ανδρέας Ίσκος και Δημήτρης Μακρής.

Συνέχεια στη σελ. 13

Προς την εφημερίδα «Χαλκιοπουλιτών Επικοινωνία»

Ερευνώντας το 2003 το Ιστορικό Αρχείο του Μπενάκειου Μουσείου, εντοπίσαμε μεταξύ των άλλων τρία σημαντικά έγγραφα με ενδιαφέρουσες πληροφορίες περί του υπασπιστού του **Όθωνος, Αθανασίου Βαλτινίου** εκ Χαλκιοπουλιτών Βαλτινίου. Αν και ο **Αθανασούλης** – όπως τον αποκαλούσαν – είναι από τους ελάχιστους δικούς μας

αγωνιστές, που η ζωγραφική του απεικόνιση φιλοξενείται στο Εθνολογικό Μουσείο των Αθηνών, ελάχιστα μας είναι γνωστά, –ως εξακριβωμένα ιστορικά στοιχεία – για την προσφορά του στον ιερό αγώνα για την εθνική μας παλιγγενεσία.

Εκ των εγγράφων αυτών, τα δύο αναφέρονται στην παραίτηση και την αποδοχή της, από τη θέση του ως υπασπιστού του Όθωνος και συνετάχθησαν στην Βαμβέργη το έτος 1864. Το τρίτο, που είναι μακροσκελές

αναφορά προς την περί εξετάσεως των Στρατιωτικών βαθμών επιτροπή, παρέχει σημαντικές πληροφορίες για την αγωνιστική πορεία του ίδιου, καθ' όλη τη διάρκεια της ακριβείας τα πολεμικά γεγονότα από το 1821 μέχρι και το 1829, συνετάχθη στο Ναύπλιο το 1833.

Ο **Αθανασούλης** – καθώς και η οικογένειά του που φημιζόταν για τη σύνεση και την ανιδιοτελεία τους – έχαιρε μεγάλης εκτίμησης τόσο από τους συναγωνιστές του, όσο και από τους άνδρες του πολεμικού σώματος που διοικούσε, οι οποίοι του είχαν δώσει το προσωνύμιο «Χρυσασέτος» που το δέσσωσε ο **Αντωνιάδης** στους στίχους της «Μεσολλογγιάδος»:

**Τους δε κατίσχνους Βαλτινούς
ο Αθανασούλης ήγειν
όν απεκάθουν αετόν χρυσόν
οι σύντροφοί του
κι ως θρέφος ήτον άκακος
φιλομειδής και πρῶτος.**

Καταθέτοντας τα ιστορικά αυτά στοιχεία, χαιρετίζουμε την εφημερίδα της γενέτειρας του ήρωα

«Χαλκιοπουλιτών Επικοινωνία» και τον επετειακό τόνο, που προσδίδει σε τούτο το φύλλο της, συμμετέχουσα στον μεγάλο εορτασμό επί τη συμπλήρωσει 200 χρόνων από της ενάρξεως του Ιερού των Ελλήνων αγώνος.

Αμφιλοχία 22 Ιανουαρίου 2021

Ιστορική ημερομηνία κατά την οποία ο γιός του **Γ. Καραϊσκάκη Σπύρος** και του **Θεοδωράκη Γρίβα Δημήτρης**, εξαπέλυσαν προκήρυξη περί ξεσηκωμού στα όπλα για την απελευθέρωση της Ηπείρου και αφού τελέστηκε δέηση εντός του **Ιερού Ναού του Αγίου Αθανασίου στον Καρβάσαρ**, ξεκίνησαν με Ηπειρώτες και Βαλτινούς να συνδράμουν τον απελευθερωτικό – αλλά προδομένο – αγώνα του 1854....

Ευχόμενος να μην λείψει κανένας από τον γενικό εορτασμό που ήδη ξεκίνησε.

Διατελώ μετά τιμής
Νικόλαος Χ. Τέλλωνας

Πρός

Τήν επί των στρατιωτικών βαθμών
εξεαστικήν επιτροπήν

Το έπώνυμον της οικογενείας μου
εμφαίνει τήν τής γεννήσεώς μου.

Η οικογένειά μου γνωστή και το πρὶν εἰς τὸν πολιτικὸν ὀρίζοντα τῆς Ἑλλάδος, διεσημάνθη ἔτι μᾶλλον εἰς τὰ χρονικά τῆς πολιτικῆς μας ἀναγεννήσεως δι' ἐκχύσεως λαμπρῶν αἱμάτων διὰ γενναίας θυσίας κινήτης καὶ ἀκινήτου οὐσίας καὶ δια προφανῶν κινδύνων ὥστε ἠθέληεν εἶναι ἔξω τοῦ δέοντος τοῦ να βαρύνω τὴν επιτροπὴν με ταύτην τὴν ἐκθεσιν.

Οἱ γονεῖς μου, ἦσαν ἀμφοτέρω ἐκ τῶν πρώτων οικογενειῶν τοῦ **Βάλτου**, ἀνετράφην νηπιόθεν κατὰ τὰ ἔθιμα τῆς πατρίδος μου ἐπιρρέποντα πάντοτε εἰς τὸ στρατιωτικότερον. Ἡ παρούσα ηλικία μου ἐτῶν περίπου τριάκοντα.

1820: Πρὶν πλῆθος τῶν ὀπλῶν κληγῇ εἰς τὴν πατρίδα μου καὶ προσκαλέσει ἡ κοινὴ Μήτηρ Ἑλλᾶς τὰ τέκνα τῆς εἰς τὸ στάδιον Ἀρεῶς, πτύχῃς να πολιορκηθῶ μετὰ τοῦ **Αἰῆ πασά** εἰς **Ιωάννινα**. Διέτρεψα λοιπὸν ὅλην τούτον τὸν χρόνον εἰς τὴν πολιορκίαν. Ὑπὸ μουσικῆν τήρουν ἐν τῷ φρουρίῳ, ἀφού οἱ συγγενεῖς μου ἀδραξάν τὰ ὅπλα ὑπὲρ τῆς πατρίδος, μόλις μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ **Αἰῆ πασά** ἤλπισα εἰς ἀσφάλειαν καὶ ἰδοὺ, πάλιν ὑπέπεσα εἰς σκληροτέραν δουλείαν, τηρούμενος ὡς αἰχμάλωτος παρὰ τοῦ **Ομέρ πασά**, ἐνεκα τῶν συγγενῶν μου καὶ τῆς ἐπαναστάσεως εἰς **Ιωάννινα**. Εἰθρήνησα ὅλην τούτον τὸν χρόνον τὴν ἀτυχίαν μου με ἀπαρμύθητον ῥῆπν στρέφω πάντοτε εἰς τὸν πανοικτίρμονα Θεόν τας ἐλπίδας δια τὴν ἀπολύτρωσίν μου.

1822: Πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν.

1823: Ὡς ἄνωθεν.

1824: Μόλις περὶ τοῦ φθινόπωρον τοῦ ἐτοῦς αὐτοῦ ἀφού ὑπέπεσεν εἰς τὴν ὀργὴν τοῦ **Σουλτάνου** οὗ τῦρανός

μου μ' ἐλευθέρωσεν καὶ με ἀπέλυσεν εἰς τὰ ἴδια με μουσικὴν παραγγελίαν πρὸς τὸν **Αἰῆξανδρον Μαυροκορδάτον** καὶ τοὺς ὀπλαρχηγούς τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, δια να κάμωσι μετ' αὐτοῦ ἐν εἶδος συνθήκης ἀμυντικῆς καὶ ἐπιθετικῆς κατὰ τοῦ **Σουλτάνου**.

1825: Μετέβην εἰς τὴν καθέδραν τῆς κυβερνήσεως καὶ κατετάχην εἰς τὰς ἐθνικὰς φάλαγγας, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ **Θεοφ. Βαλτινίου**. Παρευρέθην εἰς τὰς κατὰ τὸ Νεόκαστρον συμπλοκάς διατηρῶν με ἀκρίβειαν καὶ στρατιωτικὸν ἥθος τὸ χρέος μου πρὸς τοὺς ἀνωτέρους μου καὶ πρὸς τὸν ἐκλεγέντα πρόεδρον τοῦ ἐκτελεστικοῦ **κ. Γ. Κουντουριώτην**. Κατὰ τὴν 13ην Μαρτίου ἐτιμήθην με βαθμὸν χιλιάρχου, τὴν δὲ 19ην Ἀπριλίου ὅτε δια τὴν ἐπικείμενην ἀνάγκην τῆς Στερεάς, διετάχθη ὁ Στρατηγός μου να ἐκστρατεύσῃ, ἔλαβον νέαν διαταγὴν να προσθέσω ἔτι εἰς τὸ σῶμα μου στρατιώτας 25. Ἀφού μετέβην ἐν τῇ Στερεᾷ κατὰ κοινὴν τῶν στρατηγῶν γνώμην, διωρίσθη ὁ Στρατηγός μου εἰς τήρησιν τῶν θέσεων **Λιδωρικίου** κατεχομένου παρὰ τοῦ **Αχμέτ πασά** καὶ **Μουσταμπεν**. Συσσωματωθεὶς μετὰ ταῦτα μετὰ τοῦ Στρατηγού **Γ. Καραϊσκάκη** εἰς τὴν πρὸς ἐπικουρίαν τοῦ **Μεσολλογγίου** διεύθυνσίν μας, ἐπολεμήσαμεν εἰς τὸν **Καρπενήσιον**.

Παρευρέθην εἰς τὴν νυκτερινὴν ἐφοδὸν κατὰ τὸν στρατοπέδον τοῦ **Κιουταχί** ἔξωθεν τοῦ **Μεσολλογγίου** καὶ μετὰ εἰς τὴν κατὰ τοῦ **Πετροχωρίου** **Αποκούρου** κατὰ τοῦ **Ἄγου Μουχουρδάρη** μάχην.

Ἀφού δ' ὁ στρατηγός μου **Γ. Βαλτινός** τὸν μῆνα Αὐγουστον εἰσήλθεν εἰς τὸν **Μεσολλόγγιον** ἔμεινα ἐπικεφαλῆς τῶν ἐναπομεινάντων ἰδικῶν τοῦ καὶ ἰδικῶν μου στρατιωτῶν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ἰδίου Ἀρχηγού **Καραϊσκάκη**, τὸν ὁποῖον πλοιοῦθησα κατὰ βῆμα εἰς τὴν ἐκστρατείαν τοῦ κατὰ τὴν **Ακαρνανίαν**. Ἦμην μετὰ τοῦ **Σταμούλη Γάτζου** εἰς τὴν ἐν **Καροπούλῃ** μάχην καὶ μ' ἐπληρώθησαν στρατιώται δύο.

Εἰς τὴν κατὰ τὸν **Μαχαλᾶν** μάχην καὶ τὴν ἐν **Ριβίῳ** ἐνέδρῳ καθ' ἣν ἐφονεύθη ὁ **Δελήμασις** καὶ εἰς **Αἰγιάνας** τῆς **Σόφρας**, εἰς **Ρίγανην** καὶ εἰς τὸν **Καρθασαράν** ὅπου ἐπῆραμεν ὅλας τὰς ἀποσκευὰς καὶ υποζύγια τῶν ἐχθρῶν με μεγίστην βλάβην. Βαρῶς μετὰ τούτου ἀσθενήσας μετέβην εἰς **Κάλαμον** εἰς τὴν οἰκογένειάν μου πρὸς θεραπείαν μου. Ἐμεινε δὲ μετὰ τῶν στρατιωτῶν μου ὁ δευτερότοκος ἀδελφός μου **Σωτήριος**, ὅστις προσκληθεὶς μετ' οὐ πολλὴν παρὰ τοῦ στρατηγοῦ μας να εἰσέλθῃ εἰς **Μεσολλόγγιον**, ἐμπεσὼν εἰς τὰς ἔξωθεν τῶν χαρακωμάτων ἐνέδρας καὶ πληγωθεὶς καιρίως καὶ μὴ δυνάμενος ν' ἀνῆλθῃ ἐνεκα τῶν πό-

νων τοῦ τραύματος, συλλήφθῃς ἐκαρτομήθη εἰς τὴν στιγμὴν.

Πρὶν φθάσω εἰς τελεῖαν ἀνάρρωσιν δια να ἐπανέλθω εἰς τὸ χρέος μου ἡ προηγηθεῖσα πτώσις τοῦ **Μεσολλογγίου** με νάγκασε να μείνω πρὸς τὸ παρὸν εἰς τὰ ἴδια ἔως να ἰδῶ συγκεντρωμένον στρατόπεδον.

1826: Τὸν μῆνα **Ιούλιον** παραλαβὼν καὶ ἄλλους στρατιώτας με ἰδικὰ μου ἔξοδα εἰς τὴν κατετάχην προσωρινῶς ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ **κ. Ιωάν. Νοταρά** μετὰ δὲ τούτου κατετάχην εἰς τὴν φρουρὰν τοῦ **Παλαμνδίου**.

1827: Εξεστράτευσά εἰς τὴν **Αττικὴν** εἰς τὸν στρατόπεδον τοῦ Ἀρχηγού **Καραϊσκάκη** με στρατιώτας 66. Παρευρέθην εἰς τὴν μάχην τοῦ **Μετοχίου** καὶ εἰς τὰς ἄλλας συμπλοκάς μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ. Μετὰ δὲ τὴν διάλυσιν τοῦ στρατοπέδου τῆς **Αττικῆς** διέμεινα εἰς **Κόρινθον** με τὸ πρῶτον σῶμα.

1828: Εἰς τὸν διοργανισμόν τῶν χιλιάρχων τῆς 13ης Μαρτίου κατετάχην εἰς τὴν δευτέραν χιλιαρχίαν με βαθμὸν ἑκατοντάρχου. Εἰς τὸ διάστημα τοῦ χρόνου τούτου ἡ διαμονή μου εἰς **Μέγαρη**, ἡ ἐν **Λεβαδείᾳ** ἐκστρατεία καὶ ἡ μάχη ἐν **Πέτρᾳ**.

1829: Κατὰ διαταγὴν ἀνωτέρων μετέβην εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς **Ναυπάκτου**, μετὰ τὴν ἄλυσιν αὐτῆς, εἰς **Βόνιτσαν** κατὰ διαταγὴν τοῦ πληρεξουσίου επιτρόπου (**Αυγ. Καποδίστρια**). Μετ' οὐ πολλοῦ χρόνου διαταχθέντες μετέβην εἰς τὸν τῶν **Θηβῶν** στρατόπεδον. Επολέμῃς με τοὺς στρατιώτας τῆς ἑκατονταρχίας μου εἰς **Μεσοβούνι** κατὰ τῶν ἐχθρῶν οἵτινες διευθύνοντο εἰς **Εὐβοίαν** δια τροφάς.

Ἐκαμα ἐπίσης τὸ χρέος μου καὶ ὅπου ἀλλοῦ ἡ ἀνάγκη τοῦ ἀπέπεισεν. Ἀφού ἀπεσύρθη τὸ στρατόπεδον ἀπὸ τὰς **Θήβας**, διορισμένη οὖσα ἡ χιλιαρχία μας εἰς τὴν **Πέτρᾳ** ἐπρότεινε γενναίαν κατὰ τοῦ **Οντζάκαγα** ἀντίστασιν.....

Πάντοτε ἐφύλλαξα πιστῶς τὰ χρέη μου, τὸν ὅρκον καὶ τὴν πρὸς τοὺς νόμους οφειλομένην υποταγὴν ἐπροβίβασθην εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ υποταγματάρχου. Εἰς τὸ ἐπισυναπτόμενον χρεωστικὸν ἐνδεικτικὸν τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου δέκνυται ὅτι μοι χρεωστοῦνται ἀπὸ ἐξόφλησιν παλαιῶν μισθῶν ἐμοῦ καὶ τῶν ἐπ' ἐμὲ στρατιωτῶν γρ. 16500 ἐκ τῶν ὁποίων οὐδέποτε ἔλαβον ὁβολόν Δι' ἔξοδα τα ὁποῖα ἔκαμα εἰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας δὲν ἔλαβον ὁβολόν ἐνὸς πολλοῦ ἀλλοῦ ἐπληρώθησαν ἰσῶς καὶ ἀνόμα ἔξοδα...

Ἐχασα ἀνδρείον ἀδελφόν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντα, κινητὴν καὶ ἀκίνητον οὐσίαν καὶ αὐτὴν μου τὴν οἰκίαν εἶδον κατεδαφισμένην τὴν ὁποίαν δὲν μ' ἐσυγχώρησεν ἡ φειδωλία τοῦ μισθοῦ μου ν'

ἀνεγείρω.

Αναμένω λοιπὸν ἀπὸ τῆς τοῦ στρατιωτικοῦ πείραν τῶν Σεβαστῶν ἀτόμων Σας, ἀπὸ τὴν ἀμερόληπτον δικαιοσύνην σας καὶ λοιπὰ ἔξοχα προτερήματα, τὴν στρατιωτικὴν τιμὴν ἐστὶ μ' ἀνήκει καὶ προχειρὸν χρηματικὴν ἐξοικονόμωσιν δια να θεραπεύσω τὰς πολυχρόνιους οἰκιακὰς μου πηληγὰς.....

24 Μαρτίου 1833

Ἐν **Ναυπλίῳ**

Ὁ ὑπὸ ἀργεῖα υποταγματάρχης
Θανάσης Βαλτινός

Ἡ παραίτηση τοῦ Θανάση Βαλτινίου ἀπὸ τῆς θέσης τοῦ υπασπιστοῦ τοῦ βασιλέως Ὁθωνα.

Μεγαλειότατε,

Μετὰ μεγάλης λύπης τῆς ψυχῆς μου προσέρχομαι εἰς τὴν ἡμετέραν Μεγαλειότητα ἐξαιτούμενος ταπεινῶς ὥπως εὐαρεστηθεῖ καὶ μοι ἐγκρίνῃ τὴν ἐκ τῆς θέσεως τοῦ Ὑμετέρου Ὑπασπιστοῦ παραίτησίν μου. Προφορικῶς ἀνέφερον ἤδη εἰς τὴν ἡμετέραν Μεγαλειότητα τὰ αἴτια τα ὁποῖα με ἀναγκάζουν να ἐπιστρέψω εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτιστον εἶναι ὅτι καὶ ἐγὼ καὶ ἡ σύζυγός μου συχνὰ πάσχομεν ἐκ τοῦ ἀσυνήθους κλίματος.

Μεγαλειότατε,

Δὲν θέλω λησμονήσῃ τας πολλὰς καὶ μεγάλας εὐεργεσίας ὅσας καὶ ἡ ὑμετέρα Μεγαλειότης καὶ ἡ Α.Μ. ἡ Βασιλίςσα με ἐπιδαψιλεύσατε κατὰ τὸ διάστημα τῆς πολυετοῦς υπηρεσίας μου. Παρακαλῶ τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα να δεχθῇ εὐμενῶς τὴν ἐκφρασίν τῆς ἐνδομύχου εὐγνωμοσύνης μου, ὡς καὶ τας ἐγκαρδίας εὐχὰς μου ὑπὲρ τῆς ευημερίας τῶν Ὑμετέρων Μεγαλειοτήτων.

Μετὰ σεβασμοῦ υποσημειούμεαι
Αθανάσιος Βαλτινός

Ἡ ἀποδοχὴ τῆς παραίτησης

Πρὸς

Τὸν Συνταγματάρχην

Κύριον Αθανάσιον Βαλτινόν

Εὐαριστοῦμεθα να ἐγκρίνωμεν τὴν ἐκ τῆς θέσεως τοῦ ἡμετέρου Ὑπασπιστοῦ υποβληθεῖσαν ἡμῖν παραίτησιν τοῦ Συνταγματάρχου **Κου Αθανασίου Βαλτινίου**, ἐκφράζοντες αὐτῇ τὴν ἡμετέραν εὐαρέσκεϊαν διὰ τὰς ἐκδουλεύσεις ἃς ἐν τῷ διαστήματι τῆς πολυετοῦς υπηρεσίας του προσήνεγκεν ἡμῖν ὡς καὶ τὰ δοθέντα ἡμῖν παρ' αὐτοῦ δειγμάτων πίστεως καὶ ἀφοσιώσεως.

Ἐν Βαμβέργῃ τῇ 29 Μαΐου /
10 Ιουνίου 1864
Ὁθων

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΤΕΤΡΑΣΕΛΙΔΑ

Στο παρόν τεύχος 56 και στο μεθεπόμενο τεύχος 58 θα προσθέσουμε από ένα 4σέλιδο και οι συνολικές σελίδες θα γίνουν 20. Στις πρόσθετες σελίδες δημοσιεύουμε (σε μια σελίδα) την επιστολή του **Νίκου Τέλωνα** για τον **Αθανασούλα Βαλτινό** και στις υπόλοιπες σελίδες, την ιστορία της οικογένειας των **Κοντογιαννών**, όπως την περιγράφει ο απόγονος στρατηγός **Σπύρος Κοντογιάννης** στο βιβλίο του «**ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΑΙΟΙ: ΚΛΕΦΤΕΣ – ΑΡΜΑΤΩΛΟΙ – ΑΓΩΝΙΣΤΑΙ**» που εκδόθηκε το 1924. Τα μεγέθη των αρχείων δεν ήταν εύκολο να χωρέσουν στην εφημερίδα μας στις 16 σελίδες, και γι αυτό το λόγο προστέθηκαν οι επιπλέον 4 σελίδες. Τα 4σέλιδα αυτά είναι στη μέση της εφημερίδας και μπορούν να κρατηθούν σαν ανεξάρτητο αρχείο.

Ελπίζουμε οι αναγνώστες μας να ενδιαφερθούν και να διαβάσουν τα πραγματικά αυτά ενδιαφέροντα ιστορικά στοιχεία που αφορούν μια ιστορική οικογένεια του χωριού μας. Σας καλούμε να δείξετε ενδιαφέρον για την ιστορία του τόπου μας.

Ευάγγελος Κ. Τσιούνης

Από το βιβλίο:

**ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ Π. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ
ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΑΙΟΙ
ΚΛΕΦΤΕΣ – ΑΡΜΑΤΩΛΟΙ – ΑΓΩΝΙΣΤΑΙ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ – 1924
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Α. Σ. ΡΑΦΤΑΝΗ -
ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΜΝΗΜΗΝ
ΤΩΝ ΥΠΕΡ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ
ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΑΓΩΝΙΣΑΜΕΝΩΝ
ΕΝΔΟΞΩΝ ΠΡΟΓΟΝΩΝ ΜΟΥ
ΕΥΛΑΒΩΣ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ**

Η οικογένεια των **Κοντογιαννών** είναι αρχαία υφισταμένη από του 17ου αιώνα και αριθμεί πολλά μέλη, άτινα έδρασαν το πρώτον μεν ως **Κλέφτες**, είτε δε ως **Αρματωλοί** και κατά τον ιερόν ημών αγώνα ως **Αγωνιστάι**. Το αρματωλική αυτών, ήτοι η υπό την δικαιοδοσίαν των περιοχών, εξετέλειτο εν αρχή επί των επαρχιών **Βάλτου** και **Φθιώτιδος**, της τελευταίας εχούσης τότε πρωτεύουσιν την **Υπάτην (Γουκιστί Πατρατζίκι)**, επιλεγομένην δε και **Νέαι Πάτραι**, λόγω αποικισμού εκ **Πατρών**. Κατά το τέλος όμως του 18ου αιώνα το αρματωλική των **Κοντογιαννών** επεξετάθη και επί των επαρχιών **Αταλάντης**, **Λοκρίδος** και **Δωριδος**, οι δε κατά την Επανάστασιν δράσαντες εξέτειναν την σφαίραν των πολεμικών ενεργειών των και εις τας γειτονικάς επαρχίας της **Αιτωλίας** και **Ακαρνανίας**.

Η οικογένεια των **Κοντογιαννών** άλλοτε μεν εν ειρήνη διατελούσα προς τους Τούρκους και άλλοτε εν πολέμω παρέμεινε πάντοτε εις εν είδος ανεξαρτησίας, το δε αρματωλική μετεδίδετο από του πατρός εις τον υιόν. **Αρματωλοί** ήσαν, ως γνωστόν, οι υπό της Τουρκίας ανεγνωρισμένοι προστάται των Χριστιανών, οι χαρακτηριζόμενοι επισήμως δια της λέξεως **Καπετάνιοι**, εν ώ **Κλέφτες** ήσαν οι μη υπό της Τουρκίας ανεγνωρισμένοι, φύλακες ορεινών συνήθως μερών, οι τον Τουρκικόν ζυγόν αποτινάξαντες. Αρματωλοί εγένοντο ως επί το πολύ οι ανήκοντες εις επίσημον στρατιωτικήν οικογένειαν του τόπου έχουσαν κληρονομικά τινα δικαιώματα και αίγλην ονόματος. Κλέφτες δε χαρακτηρίζοντο εκείνοι, ων ο βίος επαρουσίαζε συνεχή κατά της τυραννίας αντίδρασιν. Το επόμενον άσμα ενός γέρο Κλέφτη περιγράφει την ακαταπόνητον ζωήν των Κλεφτών.

**Σαράντα χρόνια έκαμα στους κλέφτες καπετάνιος
Ζεστό ψωμί δεν έφαγα, γλυκό κρασί δεν ήπια
Τον ύπνο δεν έχορτασα, του ύπνου την γλυκάδα
Σε στρώμα δεν επλέγισα μηδέ σε προσκεφάλι
Το χέρι μου προσέφαλα και το σπαθί μου στρώμα
Και για καλή στην αγκαλιά..... το έρμο καργιοφύλι.**

Από τους Κλέφτες τούτους και τους Αρματωλούς εγένοντο οι πρώτοι ελευθερωταί του Γένους, όσοι περιεσώθησαν εκ της καταστροφής, ην συστηματικώς διενήργησαν οι Τούρκοι μετά τας μεγάλας εθνικάς εξεγέρσεις τω 1730 εν **Αιτωλία** και **Ακαρνανία** και τω 1750 εν **Δωριδι**. Τω 1805 η καταδίωξις των Αρματωλών ήτο ισχυροτέρα, απηγορεύθη δε υπό του Σουλτάνου ο διορισμός Αρματωλών ένεκα της αυξούσης αυτών δυνάμεως. Εάν εξηκολούθει η συμβιβαστική των Ελλήνων μετά των Τούρκων ζωή, η υπό πολλών εκ των πολιτικών προεστώτων της εποχής εκείνης συμβουλευομένη και εξυμνουμένη, οι κατακτηταί, λέγει ορθώς ο «**Περί Αρματωλών και Κλεφτών**» γράφας κ. **Δημ. Καμπούρογλου**, θα μας διωχέτευον τον Ανατολισμόν των ολόκληρον, οι Τούρκοι αυθένται θα έμενον πάντοτε τοιοῦτοι και ημεῖς από δούλων θα εγενόμεθα εθελόδουλοι.

Λεπτομερής πραγματεία περί της αποστολής των κλεφτών και αρματωλών θα απήτει όρια εκτάσεως πολύ ανώτερα του παρόντος. Άλλως τε συστηματική εξιστόρησις της ακάμπτου αντιστάσεως των αρματωλών και κλεφτών κατά της παγίωσεως της Τουρκικής τυραννίας δεν υπάρχει. Χάριν όμως των μη ενασχοληθέντων εις το ζήτημα τούτο αναγράφω ενταῦθα βραχείας τινάς σημειώσεις του βίου των εθίμων και των ιδεών αυτών.

Οι κατά του Τουρκικού ζυγού διαμαρτυρόμενοι και την αποτινάξιν, αυτού επιδιώκοντες κλέφτες εχαρακτηρίζοντο ως τοιοῦτοι υπό του Τούρκων, διότι ανετάσσοντο κατά των νομίμων τότε εξουσιών. Παρά τοις Έλλησι το «**κλέφτες**» ήτο καύχημα, η ευχή δε των πατέρων ήτο «**να γίνη το παιδί τους κλέφτης**». Όπως δε οι Τούρκοι διήρπαζον τας πόλεις των Ελλήνων εδήμευον τα πλούτη των και αφήρουν, ότι είχαν ιερώτερον και πολυτιμότερον, οὔτω και οι κλέφτες εκδικούμενοι διήρπαζον τα υπάρχοντα των Τούρκων.

Οι κλέφτες, ως λέγει ο **Παπαρρηγόπουλος**, εμάχοντο κατά των Τούρκων ελαυνόμενοι υπό σφοδρότατου αυτοματισμού και ατομικής ελευθερίας και της Χριστιανικής Πίστεως. Πάντες όμως είχαν βαθυτάτην την συνειδησιν του εθνισμού.

Οι κλέφτες και οι αρματωλοί είχαν οργανισμόν αξιόλογον. Η κυρία των ασχολία ήτο η σκοποβολή, η ξιφασκία, αι γυμναστικά ασκήσεις. Είνε γνωστόν, ότι ο κλέφτης επέρνα το βόλι από την οπήν δακτυλιδίου. Εσέβοντο την τιμήν, την ζωήν και την περιουσίαν των ομοεθνών των. Η πίστις προς τον Θεόν και την βοήθειάν του προς το σώμα των κλεφτών και την Πατρίδα ήτο βαθυτάτη. Εκ πατροπαράδοτου ηθικού νόμου εσέβοντο τας γυναίκας. Ο βιάζων γυναίκα απεπέμπετο του Σώματος, κάποτε μάλιστα εφονεύθη κλέφτης προσβαλὼν την τιμήν Τούρκισσας. Η καρτερία των κλεφτών και αρματωλών εις την πείναν, την δίψαν και τους κόπους ήτο αξιοθαύμαστος, η δε ανοχή των εις τας οδύνας των μαρτυριών απερίγραπτος. Άλλων οι Τούρκοι συνέτριβον τα γόνατα, άλλων απέκοπτον ολίγον κατ' ολίγον τα μέλη, άλλους ανεσκολόπιζον και άλλους έψηνον ζωντανούς. Οι κλέφτες όμως και οι αρματωλοί, δεν εξέβαλλον κραυγὰς, δεν εδάκρυον, αλλ' εμυκτήριζον τούς βασανιστάς πολλοί δε και ετραγώδουν θνήσκοντες, ουδεις δε ποτέ αλλαξοπίστησεν, ίνα σώση το σαρκίον του.

Μετά τοιούτων αρετών οι αρματωλοί και κλέφτες εγέννησαν την γενεάν του 1821 και τον στρατόν, όν παρέταξε η Ελλάς κατά των Τούρκων, όστις εκλόγισε την τρομεράν τότε Οθωμανικήν Αυτοκρατορίαν.

Οι αρματωλοί, οι εκ των κλεφτών προερχόμενοι ήσαν, ως προείπον οι υπό των Τούρκων ανεγνωρισμένοι φύλακες και υπερασπισταί των Ελλήνων κατά των αυθαιρεσίων των αγάδων, χωρίς όμως να λαμβάνωσι και αμέσους διαταγάς παρά του **Βοεδόδα** ή του **Τούρκου Βαλή**. Τα καθήκοντά των καθόριζε το άγραφον δίκαιον, η άγραφος συνθήκη μεταξύ του δυνάστου και του ανυποτάκτου δούλου. Είχον όμως εξησφαλισμένην την ζωάρκειαν και τινες εξ αυτών εμισθοτοῦντο υπό των Τούρκων, οίαν οὔτοι ευρίσκοντο εις την ανάγκην να τους αναγνωρίσωσι. Οι αρματωλοί εν τη περιπτώσει ταύτη είχαν παράστασιν επιβάλλουσιν. Ετρεφον ωραίους ίππους πολυτελώς επεστρωμένους, ενεδύοντο μεγαλοπρεπώς, έφερον θώρακας (τσαμπράζια) κατά τας εορτάς και πανηγύρεις, τα δε αργυρά και χρυσά της πανοπλίας των ενεποίουν θάμβος. Ήσαν εν γένει ευπροσώπων και επεδίωκον τούτο, ίνα επιβάλλωνται εις την συνειδησιν του απλού λαού.

Εις τους Κλέφτες συνεπώς και Αρματωλούς κατά

ξηράν και εις τους Κουρσάρους κατά θάλασσαν οφείλεται κατά μέγα μέρος η επιτυχία του ημετέρου ιεροῦ αγώνος. Οι **Κοντογιανναῖοι** ων παρέχομεν την βιογραφίαν, ανήκουσιν εις την κατηγορίαν ταύτην. Εν αρχή του 18ου αιώνα πολέμοῦσιν επιτυχώς κατά των Τούρκων **Μετζίσιων** ή **Μετσοχουσαίων**, ήτοι κατά των προγόνων του γνωστού αιμοχαρούς **Σατράπου** της **Ελλάδος** και ιδία της **Ηπείρου**, του επί 50 όλα έτη (1770 – 1821) τυράννου του Ελληνισμού, **Αλή Πασά, Χούσου** και **Μετσίου**. Είτα κατά την αρχήν του 19ου αιώνα συναντώνται τους **Κοντογιανναίους** εν **Λευκάδι** συσχεπτομένους μετά του **Καποδιστρίου** και των διασήμων αρματωλών της εποχής εκείνης, του **Μπουκουβάλα**, του **Σκυλοδήμου**, του **Δράκου**, **Γρίβα**, **Κατσαντώνη** κ.λπ. περί εξεγέρσεως του Έθνους, και είτε εξορμώντας εις **Ήπειρον** και **Ακαρνανίαν** και εις συνεχείς μάχας φθείροντας τους στρατούς του **Αλή Πασά**. Επί της εποχής δε του ιεροῦ ημών υπέρ ελευθερίας αγώνος πάντες οι περιωθέντες εκ της οικογενείας **Κοντογιάννη** μάχονται ηρωϊκώς από του **Καρπενησίου** μέχρι του **Μεσολογγίου** και από τούτου μέχρι της **Αττικής** και των **Αθηνών**.

Εκ των αρχηγών της οικογενείας αναφέρονται ο **Γιάννης Κοντογιάννης** και ο **Νικόλαος**, ακμάσαντες αμφοτέρωι ως Κλέφτες κατά τον 18ον αιώνα. Υιόι του **Γιάννη** ήσαν ο **Κωνσταντίνος** και ο **Μήτσος**, κλέφτες και αρματωλοί. Τούτων πάλιν επιφανέστεροι ήσαν οι κατά τον 19ον αιώνα διακριθέντες ως αγωνισταί υιοί του μεν **Κωνσταντίνου** ο πάππος μου **Σπύρος** και ο **Νικολάκης**, του δε **Μήτσου** ο **Νικολός** και ο **Βαγγέλης**.

Της βιογραφίας των **Κοντογιαννών** τούτων παρέχω μικράν βιογραφίαν αντλήσας αυτήν εκ τε των ιστορικών κειμένων, των οικογενειακών παραδόσεων και των χειρογράφων του αρχείου της Εθνικής ημών Βιβλιοθήκης.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ο **Γιάννης** ανεδείχθη πρώτος της οικογενείας δράσας ενδόξως κατά την αρχήν του 18ου αιώνα και είτε ο διασημότερος των **Κοντογιαννών**. Κατήγετο εκ του χωρίου **Χαλκιοπούλων** της επαρχίας **Βάλτου**. Ένεκα δε του βραχέος του αναστήματος, η επωνομασία του **Κοντογιάννη**, παρέμεινεν έκτοτε ως επώνυμον των απογόνων του. Η σταδιοδρομία του γίνεται γνωστή, αφ' ής υπηρέτει υπό τον γνωστόν τότε **Γιάννην Μπουκουβάλα** ως αρματωλός των **Αγράφων**. Ανεδείχθη όμως εν έτει 1715 κατά την περίφημον μάχην του **Κερασόβου** των **Αγράφων** εναντίον του **Μούρτου Χούσου (Μετσοίσια)**, πάππου του **Αλή Πασά των Ιωαννίνων**. Ο **Μούρτος**, επί κεφαλής μεγάλης Τουρκικής δυνάμεως είχαν αποσταλή υπό του **Κούρτ-Πασά** του **Μπερατίου**, όπως καταστρέψη τον πολύν τότε **Μπουκουβάλα**, ως λέγει το κάτωθι δημώδες άσμα:

**Τι νάν' ο αχός που ακούεται κι η παραχή η μεγάλη
Μήνα βουβάλια σφάζονται; μήνα θεριά μαλλόνουν;
Ούτε βουβάλια σφάζονται κι ούτε θεριά μαλλόνουν
Ο Μπουκουβάλας πολεμάει με τους Μετσοίσιαίους
Στη μέση στο Κεράσοβο και στην καινούργια χώρα
Έχοντας για βοήθεια του τα τέσσερα πρωτάτα
Το Γεροδήμο, το Σταθά, το Γιάννη Κοντογιάννη
Τον Καρακίτσο μ' όλους του και τον Κολιό Στουρνάρη.**

Ο **Μπουκουβάλας** κατενίκησε τότε τους επιχειρήσαντες να δηλώσωσι το Αμαρτωλική του, προμνησθέντας ληστάρχους **Αλθανούς Μετσοίσιαίους**

Συνέχεια στη σελ. 11

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ

Συνέχεια από τη σελ. 10

και κατεδίωξεν αυτούς μέχρι **Τεπελενίου**. Κατά την περιφανή ταύτην μάχην διέπρεψεν ο **Γιάννης Κοντογιάννης**, και τούτου ένεκα εις την δευτέραν μάχην κατά των ιδίων **Μετσοϊσιαιών** ανετέθη παρ' όλων των αρματωλών εις αυτόν η αρχηγία.

Ο **Κούρτ-Πασάς** βαρέως φέρων την ήτταν ταύτην του **Κερασόβου** απέστειλε νέα στρατεύματα υπό τον ίδιον **Μούρτον Χούσου**. Ο **Γιάννης Κοντογιάννης** τότε νεαρώτατος αλλά στρατηγικός και ανδρείος μετέβη μετά των υπ' αυτόν προς συνάντησιν των πολεμίων. Κατ' αρχάς όμως απέφυγε την συμπλοκήν μέχρι ου δια στρατηγημάτων εφελκύσας τους Αλβανούς εις τα **Χόνια**, σύμφυτον και αδιέξοδον θέσιν εν **Βάλτω** επέπεσε κατ' αυτών και τους κατέστρεψε μόλις διαφυγόντος τον θάνατον του αρχηγού **Μούρτου Χούσου**, όστις και εφονεύθη μετά εν έτος 1716 εις την υπό του Τούρκου ναυάρχου **Τζανούμι Χότζα** πολιορκίαν της **Κερκύρας**. Τοιαύτη δε ήτο η επιτυχία του σχεδίου της εν **Χονίοις** καταστροφής των υπό τον **Μούρτον Χούσον** Τουρκαλβανών και τοιαύτη η προς τον **Γιάννην Κοντογιάννην** εκτίμησις, ώστε παρέμεινεν έκτοτε παροιμιώδης η κατά την μάχην ταύτην διοικήσις αυτού υπό την έκφρασιν «**Κυβέρνια Κοντογιανναίικη**» και δια ταύτης εχαρακτήριζον πάσαν στρατηγικήν επιτυχίαν κατά τους χρόνους εκείνους. Η έκφρασις αύτη παρέμεινε μέχρι σήμερον ακόμη εις την Φθιώτιδα.

Ο **Κοντογιάννης** βραδύτερον περιήλθεν εις έριδα προς τον **Μπουκουβάλαν** και εξεδίωξεν αυτόν εκ του Αρματωληκίου των Αγράφων, όπερ πάλιν επέστρεψε προς αυτόν μετά τινα έτη συμφιλιωθείς μετ' αυτού. Αποτέλεσμα της συμφιλίωσης ταύτης υπήρξε να βαπτίση ο **Μπουκουβάλας** τον υιόν του **Γιάννη Κοντογιάννη Μήτσον**. Ο **Γιάννης Κοντογιάννης** παρέλαβε τότε το Αρματωλήκι της **Φθιώτιδος** και διεκρίθη πολεμών ακαταπαύστως τους Τούρκους, ίδια εις τα βουνά της **Γούρας**, ως λέγει το κάτωθι άσμα.

*Τι έχουν της Γούρας τα βουνά και στέκουν θουρκωμένα;
Μην' άνεμος τα πολεμάει, μήνα βροχή τα δέρνει;
Ουδ' άνεμος τα πολεμάει κι ουδε βροχή τα δέρνει,
Από της Τουρκίας τα κλάματα κι από τα μοιρολόγια
Ο Κοντογιάννης πολεμά χειμώνα καλοκαίρι
Πασάδες τρεις τον πολεμούν πασάδες τρεις τον κλειούν.
Και πάντα αυτός τους απατάει και πάντα τους ξεφεύγει.
Σφάζει τους Τούρκους σαν αρνιά σαν τα παχειά κριάρια
Μοιργιολογούν οι Τούρκισσες και χύνουν μαύρα δάκρυα
Κλαίει και μια χανούμισσα μέσα στο Πατρατζήκι
Της σκότωσαν τον άνδρα της τον πολυαγαπημένο
Κι ερήμαξαν τα σπίτια του τα μαύρα του σεράγια
Από βραδής μοιργιολογάει και το ταχύ το λέγει
Ανάθεμά σε κλεφτουριά και σένα Κοντογιάννη
Οπ' έσφαξης το μπέθι μου τον άνδρα το δικό μου
Και χήρα με κατάντησες τριών χρονών νυφούλα.*

Το άσμα εξαίρει, ως δεικνυται εν αυτώ, τους αέναους αγώνας του **Κοντογιάννη** τούτου, του Κλέφτου της εποχής εκείνης, την ανδρείαν αυτού, πολεμούντος προς πλείονας του ενός **Πασάδες**, ταυτοχρόνως δε και την σφαγήν των πολυαριθμών Τούρκων, ής ένεκα οι Τούρκισσες χύνουν μαύρα δάκρυα. Ο **Γιάννης Κοντογιάννης** δύναται να επικληθή Τουρκοφάγος.

Ο **Γιάννης Κοντογιάννης** εφονεύθη υπό του **Ιουσούφ Πασά**, όστις τόσοσν απηνώς κατεδίωξεν, ως είνε γνωστόν, τους Κλέφτας και Αρματωλούς.

Ο καθηγητής και ιστορικός κ. **Κ. Ζησιού** ανεκάλυψεν εν τη μνηή του Αγάθωνος άσμα δημοτικόν παραπονούμενον κατά των **Κοντογιανναίων**, οίτινες αεί προς τους Τούρκους πολεμούντες δεν άφινον τους κατοίκους να ησυχάσωσι. Τούτο είνε μέγα μαρτύριον των αενάων απελευθερωτικών κατά των Τούρκων αγώνων των **Κοντογιανναίων**.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

Του **Νικολάου Κοντογιάννη**, αδελφού του προμνησθέντος **Γιάννη**, η βιογραφία δεν είνε εντελής γνωστή. Τούτο μόνον γνωρίζομεν, ότι έδρασεν ως αρματωλός κατά το τέλος ιδίων του 18ου αιώνος και αναφέρεται επί της εποχής του **Αλή Πασά**, όστις ανη-

σύχως βλέπων την κατά τε τον αριθμόν των ατόμων και την επιρροήν αυξανούσαν αρματωλικήν οικογένειαν των **Κοντογιανναίων** εμηχανάτο την εξόντωσιν αυτών. Πλην τούτου ο **Αλή Πασάς** εμίσει τους **Κοντογιανναίους** και δια τον φόνον του πάππου του **Μούρτου Χούσου**, περί ου εμνήσθημεν. Ανέκδοτον αναφερόμενον εις την εφημερίδα «**Τα Πάτρια**» υπό του μακαρίτου **Ανδρ. Καρκαθίτσα** ομιλεί περί του **Νικολάου** τούτου, όστις ηγούμενος 12 άλλων **Κοντογιανναίων** αρματωλών είχε κληθή εις **Ιωάννινα** μετ' αυτών και του ανεψιού του **Κωνσταντίνου**, ίνα συσκεφθώσι δήθεν μετ' αυτών διά σπουδαίαν υπόθεσιν του Βιλαετίου.

Ο **Αλή Πασάς** εδέχθη τον **Νικόλαον** μετά των συν αυτώ μεγαλοπρεπώς, τους ηρώτησε περί των υποθέσεων του αρματωληκίου των και τους παρατέθηκε πολυτελέστατον δείπνον. Μετά ταύτα, ο δόλιος εκείνος Σατράπης της Ηπείρου καλών ένα έκαστον κατ' ιδίαν του επρότεινε μυστικά να φονεύση ένα των άλλων συγγενών του και να λάβη αυτός μόνος το αρματωλήκι. Τω ενεχείριζε δε επί τούτω και τον διορισμόν του. Ούτω ήλπιζεν, ότι ήθελε τους εξολοθρεύσει όλους δια των ιδίων των χειρών. Μετά την αναχώρησιν των όμως ο γεροντότερος **Νικόλαος** απεκάλυψε πρώτος την μηχανορραφίαν του **Αλή Πασά** εξαγαγών του κόλπου του τον διορισμόν του και δηλώσας την διαταγήν του **Αλή**, δι' ής παρωτρύνετο να φονεύση τον ανεψιόν του **Κωνσταντίνον**. Ούτος έκαμε το αυτό αποκαλύψας και ούτος τον διορισμόν του, έκπληκτος διότι υπέθεσεν, ότι ο **Αλή Πασάς** μόνον εις αυτόν έδωκε τούτοτον διορισμόν. Τότε και οι άλλοι έπραξαν το αυτό και η επιβουλή του **Αλή** εγένετο κατάδηλος. «**Να πώς θέλει να μας ξεπαστρέψη**», είπεν ο γέρον **Νικόλαος**, «**όποιοι είναι κούτσας δε τον πιστέψη**». Και πρώτος έσχισεν εις μύρια τεμάχια τον διορισμόν του. Ευθύς τα παράδειγμα του εμιμήθησαν προθύμως και οι άλλοι, εξηκολούθησαν δε πάντες τον δρόμον των πυροβολούντες εις ένδειξιν χαράς, ότι διέφυγον των ονύχων του τυράννου. Εκ του επεισοδίου τούτου έμεινε παρά τω λαώ να λέγεται: «**Δώδεκα Κοντογιανναίοι, δεκατρείς Ταμπράδες εκ των λόγων του Νικολάου, όστις κατά την ανακοίνωσιν του μυστικού επρομοιάσθη λέγων: «Όλοι ξέρουν δώδεκα κ' ο γέρος δέκα τρία».** — Εγνώριζε τούτέστιν επί πλέον και το μυστικόν, όπερ εμάντευσεν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υιός του Τουρκοφάγου **Γιάννη Κοντογιάννη** είνε ο προπάππος μου **Κωνσταντής**. Τα κατ' αυτόν είνε ολίγον γνωστά και μόνον παραδόσεις τινές και άσματα δημοτικά δίδουν ιδέαν τινα της υπάρξεως και του θανάτου του.

Το κάτωθι άσμα αποδίδεται υπό των εν Φθιώτιδι εις τους Καπετανέους **Κωνσταντήν, Μήτσον** και **Σπύρον** (:).

*Καλώς ανταμωθήκαμε εμείς οι ντερντιλήδες
Στου Αι-Λια τον πλάτανον πούνε μια κρύα θρύσι
Πάχουν οι Κλέφταις μάζωμα όλ' οι Καπεταναίοι
Να κλάψωμε τα ντέρτια μας και τα παράπονά μας.*

Το δε επόμενον άσμα είνε μάλλον συγκεκριμένον ομιλούν περί του θανάτου του **Κωνσταντή**, γενομένου εις **Ακαρνανίαν** παρά τον **Αχελών** εις την γέφυραν της **Τατάρνας**, καθ' ήν στιγμήν ανεπαύετο προσκαίρως με τα παλληκάρια του το έτος 1810. Ο **Κωνσταντίνος** κατελήφθη εκεί υπό των Τούρκων εξ ενέδρας προδοθείς, καθά εν απάση τη **Φθιώτιδι** διαλαλείται, υπό του τότε προεστώτος **Δημάκη Χατζίσκου**. 50 **Κοντογιανναίοι** μετά πολλών άλλων παλληκαρίων εύρον εκεί θάνατον σκληρόν και αιφνίδιον εις στιγμήν, καθ' ήν ανύποπτοι εκοιμώντο.

Το επόμενον άσμα αναφέρεται εις την δολοφονίαν ταύτην.

Κοιμάται η Καπετάνισσα του Κοντογιάννη η νύμφη **Μέσ'** τα χρυσά παπλώματα, μεσ' τους χρυσούς σελτέδες **Να την ξυπνήσω σκιάζομαι, να της το πω φοδούμαι.
Έμασα μοσχοκαρύδα και την πετροβολάω
Για να την πάρη η μυρωδιά και μόνη να ξυπνήση
Σαράντα μοσχοκαρύδα της ρίχνω στην αράδα
Κί από τον μόσκο τον πολύ και την μοσχοβολιά του**

**Άνοιξε τα ματάκια της και με γλυκορωτάει
«Παιδί μου τι μας έφερεις από τους Καπετάνους;»
«Κακά ψυχρά κι' ανάποδα σας έφερα κυρά μου
Το Νικολάκη πιάσανε, τον Κωνσταντή θαρέσαν».**
Τα μάγουλά της έπιασε και τάκανε κομμάτια
Κι έβαλε μια ψηλή φωνή 'πο την καρδιά της μέσα
«**Μανούλα μου και θειάκω μου δέστε μου το κεφάλι
Με μπόλες δέκα τέσσαρες για να μοιρολογήσω
Να κλάψω για τον Κωνσταντή και για τον Νικολάκη
Πούταν κολώνες στα βουνά και φλάμπουρα στους κάμπους
Και στον Πασάδων την οργή θεμελιωμένοι πύργοι**».

Το άσμα ομιλεί περί του **Κωνσταντή**, «**πούταν κολώνα στα βουνά και έναντι των Πασάδων θεμελιωμένος πύργος**». Ο χαρακτηρισμός ούτος είνε νομιζομεν δι' αυτόν ο μεγαλείτερος των επαίνων.

Το άσμα απονέμει φόρον τιμής και ευλαβείας προς την **Καπετάνισσαν**, νύμφην του **Γιάννη Κοντογιάννη** και σύζυγον του **Κωνσταντή Κοντογιάννη**, ούτινος τον φόνον προτιθέμενος ν' αναγγείλη ο άγγελος δι' αυτήν τόσον οδυνηράν ειδήσιν, φοβείται να το πη, σκιάζεται. Η δε σύζυγος του φονευθέντος, μόνον σύζυγος ήτο δυνατόν να λυπηθή επί τοσούτον, έπιασε τα μάγουλά της και τάκανε κομμάτια από την λύπην της, εις ην προσετίθετο και η εκ της συλήψεως του **Νικολάκη** προερχομένη.

Όσαύτως το κατωτέρω άσμα διεκτραγωδει την στενοχωρίαν της ιδίας συζύγου του **Κωνσταντή Κοντογιάννη** μεταβάσης εις την νήσον **Κάλαμον** προς ασφάλειαν.

*Στην Άρτα κλαίει μια κυρά και στο Βραχώρι δυό
Στον ξαναμμένο Κάλαμο νύμφη του Κοντογιάννη
Στο παραθύρι κάθεται, τα Πέλαγα αγναντεύει
Τα πέλαγα και τα βουνά και τις κοντοραχούλες
Βλέπει καρδιά πούρχονται θαρκούλες που αρμενίζουν.*

Ο **Κωνσταντίνος Κοντογιάννης** εγκατέλειπε τρεις υιούς καθ' ηλικίαν τους εξής: Τον **Γεώργιον**, τον **Σπύρον** και τον **Νικολάκην**. Εκ τούτων διεκρίθησαν κυρίως οι δύο τελευταίοι.

ΜΗΤΣΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ο **Μήτσος Κοντογιάννης**, υιός του **Γιάννη**, έδρασε πρώτον κατά το δεύτερον ήμισυ του 18ου αιώνος, μετασχών της Επαναστάσεως του 1770. Ηκολούθησεν ούτω το παράδειγμα του **Ανδρούτσου** και **Κολοκοτρώνη**. Κατά το πρώτον είτα ήμισυ του 19ου αιώνος συναντώμεν αυτόν εν Επτανήσω μετ' άλλων οπλαρχηγών και βραδύτερον κατά τον αγώνα της Ανεξαρτησίας υπό τας επομένας περιστάσεις.

Κατά το έτος 1807 η Τουρκία ευρίσκεται εις εμπόλεμον κατάστασιν από του 1806 μετά της Ρωσίας, μεθ' ής έχει συνταχθή και η Επτανήσος, ήτις αμύνεται υπό Ρωσικού στρατού. Ο **Αλή Πασάς** είνε σύμμαχος της Τουρκίας και επιχειρεί κατά της Επτανήσου, ήτις από του 1805 εχρησίμευεν ως καταφύγιον των Κλεφτών μετά την ισχυράν αυτών καταδίωξιν υπό των οπλαρχηγών του **Αλή Πασά** και ιδία του **Ιουσούφ Αράπη**, του σκληροτέρου και απανθρωποτέρου πάντων των άλλων. Τας πολεμικάς του κατά της Επτανήσου επιχειρήσεις διευθύνει ο **Αλή Πασάς**, κατά δε της **Λευκάδος** δια του υιού αυτού **Βελή Πασά**, ηγούμενου 12.000 Αλβανών πεζών και ιππέων. Η **Λευκάς** ετέρωθεν αμύνεται υπό του Ρώσου στρατηγού **Στάτδερ**, ηγούμενου Ρωσικών στρατευμάτων και τριών λόχων Ελληνικών, ούς είχαν συγκροτήσει οι ως άνω εν Επτανήσω καταφυγόντες διάσμοι αρματωλοί και Κλέφτες, οίον οι αδελφοί **Κατσαντώνη**, ο **Κίτσος Βότσαρης**, ο **Φώτος Τζαδέλας**, ο **Δράκος Γρίβας**, **Μ. Δαγκλής**, **Κ. Στράτος** κ.λπ. μετ' αυτών δε και ο **Μήτσος Κοντογιάννης** μετά του ανεψιού αυτού και αδελφού του πάππου μου **Γεωργίου**, οίτινες πάντες συνέρρευσαν εκεί, εις **Λευκάδα**, εις το σημείον του κινδύνου, «**ίνα προσφέρωσι το αίμα των, ως λέγει ο Βαλαωρίτης, εις τον θωμόν της κοινής πατρίδος**».

Εν **Λευκάδι** ευρίσκετο τότε και ο **Ιω. Καποδίστριας**, ως αντιπρόσωπος και πληρεξούσιος του Γενικού Διοικητού της Επτανήσου Ρώσου **Κόμητος Μοντσενίγου**, ίνα διευκολύνη το έργον της αμύνης.

Συνέχεια στη σελ. 12

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ

Συνέχεια από τη σελ. 11

Ο **Καποδίστριας** συγκεντρώνει πάντας τους άνω οπλαρχηγούς και προσαγορεύει αυτούς, πάντες δε ξιφουλκώντας ομνύοντες, συμφώνως προς πρόποιν εγερθείσαν υπό του **Καποδιστρίου**, να πραγματοποιήσωσι την παρ' αυτού εξενεχθείσαν ευχήν της απελευθερώσεως όλης της Ελλάδος. Ο **Καποδίστριας** δεν σταματά όμως, εις τους λόγους. Μεγαλόνους, ως ήτο, συλλαμβάνει την ιδέαν της εκτελέσεως στρατηγικού αντιπερισπασμού. Κρίνει, ότι ο κίνδυνος της **Λευκάδος** θα απειρέπετο, εάν ο στρατός του **Αλή** περιεσπάτο εις επιχειρήσεις εν **Αιτωλο-Ακαρνανία**, εξής προήρχετο και ην χώραν καλώς εγγνώριζον οι εν **Λευκάδι** αρματωλοί. Τούτο και εγένετο πράγματι. Οι αρματωλοί μεταβάντες εις **Αιτωλο-Ακαρνανίαν** και πότε μεν προσβάλλοντες τον Τουρκικόν στρατόν πότε δε καίοντες τα Τουρκικά χωρία προσεΐλκυσαν τους Τούρκους προς τα εκεί. Ούτως η **Λευκάς** και δι' αυτής η Επτάνησος απηλευθερώθη εκ της Τουρκικής εισβολής δια των Ελλήνων αρματωλών, ων τα ονόματα παρέθηκε, εν οίς και ο **Μήτσος Κοντογιάννης** μετά του υιού αυτού «**Τα ονόματα των μεγαθύμων τούτων αρματωλών, λέγει ο Βαλαωρίτης, η Ελληνική ευγνωμοσύνη δέον να μνημονεύση εις αιώνας αιώνων**».

Τα κύρια σημεία της πατριωτικής δράσεως του **Μήτσου Κοντογιάννη** διαλαμβάνει έγγραφον του Ιστορικού αρχείου της Εθνικής ημών Βιβλιοθήκης υπ' αριθμ. 8829 υπογεγραμμένον παρά του τότε υπουργού των Στρατιωτικών **Κ. Α. Βλαχοπούλου** και έχον ως έπεται:

«Το σπίτι του **Κοντογιάννη** ον προ εκατόν πενήντα σχεδόν ετών κατά συνέχειαν της επαρχίας Υπάτης εις τα 1795 προσέλαβεν υπό το Καπετανλήκι του και τας επαρχίας **Ταλαντίου, Μουντουσίτσας και Μαλανδρινού**, τα οποία όλα ομού είχε μέχρι του 1799, ότε ο **Αλή-Πασάς** εξουσίασε την **Πρέβεζαν** και έβαλε σκοπόν να εξαλείψη τους **Καπε-**

τανούς και πέμπων τον **Ιουσουφ Αράπη** ομού με άλλους πολλούς τους εκυνήγησεν όλους, εις το παρελθόν τούτο διάστημα είχε υπό την οδηγίαν του ως **Κολιτσίδες** ονομαζομένους πολλούς, πλην σημειώμενον μόνον, όσους ευρέθησαν οπλαρχηγοί εις την επανάστασιν μας, τον **Γώγον Μπακόλαν**, τον **Αλεξάκη Βλαχοπούλον** και τον **Γεώργιον Βαλτινόν**. Όταν πάλιν έλαβε το Καπετανάτον **Υπάτης, Σαλώων και Βάλτου**, είχε υπό την οδηγίαν του τον **Καρηϊσκάκη**, τον **Καλτσόδημον**, τον **Διάκον** και τον **Πανουργιάν**, οίτινες μετά ταύτα έγιναν Καπεταναίοι ιδιαίτεροι. Εις την επανάστασιν μας λοιπόν έχων ο **Μήτσος Κοντογιάννης** επιρροήν εις αυτούς δια τα προλεχθέντα αυτοί τον εσέβοντο ως πατέρα, εκινήθησαν εις τον αγώνα ομοφώνως στρατιωτικώς».

«Επομένως βλέποντες οι Έλληνες ότι εκ του πολιτικού συστήματος δεν ηδύνατο να τελεσφορήση η Επανάστασις, απεφάσισαν να συστήσουν τον **Άρειον Πάγον**. Ο **Μ. Κοντογιάννης** δια των προτροπών του και συμβουλών του έπεισε και τους άλλους και εσύστησαν τον **Άρειον Πάγον**, και όχι μόνον εις την αρχήν αλλά και μετά ταύτα εις όλας τας τρικυμίας της τότε αδυνάτου διοικήσεως, όχι μόνον αυτούς αλλ' ούτε και τους άλλους άφησε να εξοκείλουν εις την ανυποταξίαν και αναρχίαν».

«Εκτός τούτων και διαφόρων άλλων θυσιών ο υιός του εθυσιάσθη εις την μάχην της **Καλλιμακούδας** εις τα 1823 επί **Σκόντρα**, αυτός δε κεκλεισμένος εις **Μεσολόγγιον** μέχρι τέλους, αυτός του οποίου εθυσιάσθη και ο απ' αδελφού ανεψιός του **Σπύρος Κοντογιάννης** οποιούς υιόν και ανεψιόν έχασεν».

Κ. Α. Βλαχοπούλος

«Ο Διέπων την σήμερον την Γραμματείαν των Στρατιωτικών τους γνωρίζω κάλλιστα, δεν είναι ανάγκη να εκταθώμεν».

Ο **Μήτσος Κοντογιάννης** παλαιόν είχε το αρματωλικόν αξίωμα διότι, ως λέγει και ο **Φιλήμων** εν

τω **Δοκιμώ** της Ιστορίας αυτού, ο πάππος αυτού καταγόμενος εκ του **Βάλτου** ήτο πρωτοπαλλήκαρον του τότε περιωνύμου οπλαρχηγού των **Αγράφων Δήμου Μπουκουβάλα**. Ένεκα της αρχαιότητος ταύτης απήλαυνε ηθικής επιρροής και επί των ομόρων επαρχιών έτι. Ο **Φιλήμων** λέγει, ότι ο **Μήτσος** ήτο εν αρχή διστακτικός προς την επανάστασιν θεωρών αυτήν άκαιρον. Και όντως οι δισταγμοί αυτού φαίνεται ότι υπήρχον, καθόσον η επαρχία της **Φθιώτιδος**, παραμεθορία ούσα προς τας υπό των Τούρκων δι' ισχυρού στρατού κατεχομένης επαρχίας της **Θεσσαλίας**, υπέμενε συχνάκις εισβολάς Τουρκικών στρατευμάτων ποιούντων εκδρομάς προς σύλληψιν τροφών, γυναικών, ζώων κ.λπ. Η **Φθιώτις** συνεπώς ήτο πλείον των άλλων επαρχιών εκτεθειμένη και είχε ανάγκην ισχυροτέρας προστασίας, ο δε αρματωλός αυτής εφοβείτο μήπως εκθέση εις όλεθρον την επαρχίαν αυτού και ουχί ίνα μη χάση, το αρματωλήκι ως ισχυρίζεται ο **Φιλήμων**. Η περί διστακτικότητος του **Μήτσου** κρίσις εκφέρεται ιδίως κατά την εκτέλεσιν της υπό τον **Δ. Υψηλάντην** εν τη Ανατολική Ελλάδι εκστρατείας, ότε ο μεν **Υψηλάντης** συνεκέντρωσε τας υπ' αυτόν δυνάμεις εις **Δαδί**, συνεργαζόμενος μετά των οπλαρχηγών **Διάκου, Δουβουνιώτη** και **Πανουργιά** εστρατοπεδευμένων εις **Κομποτάδες**. «**Είπέ του Διάκου, είπεν εις το ζητήσαντα εν αρχή την συνδρομήν του απεσταλμένου, ότι οι οπαδοί του είναι πολύ ολίγοι, ώστε να αντιταχθώμεν τελεσφόρως κατά των Τούρκων, οίτινες ηριθμούντο τότε κατά χιλιάδας**». Και ο μεν **Διάκος** δεν διέθετε πράγματι τότε ή **600 Βοιωτούς**, ο **Δουβουνιώτης** **300 Λοκρούς** και ο **Πανουργιάς** **200**. Παρά την ην είχαν όμως γνώμην, συνετάχθη είτα μετ' αυτών και προσχώρησας ευθύς μετ' ολίγον προσέβαλε τους εις **Υπάτην** εισβαλόντας **Αλβανούς** την 18 Απριλίου εκ **Δυσμών**, ενώ οι άλλοι ομού επετέθησαν εξ **Ανατολών**.

Συνέχεια σε επόμενο φύλλο

Η ΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΦΙΛΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

- Τι γράφεις εκεί... τι τετράγωνα, τι πασσαλογράμματα είναι αυτά!

Ο φιλόλογος **Τσαπρώνης** έστεκε σα χάρος πάνω απ' το κεφάλι μου και με επέπληττε με στεντόρεια φωνή. Τόσο που όλοι οι συμμαθητές διέκοψαν το γράψιμο της έκθεσης και έστρεψαν τα κεφάλια τους προς εμένα.

- Κύριε καθηγητά, τελείωσα την έκθεσή μου και στο χρόνο που μένει μέχρι να χτυπήσει το κουδούνι για διάλειμμα γράφω κάτι στο ημερολόγιό μου...

- Και τι ζαγκλιφές είναι αυτές;

- Δεν είναι ζαγκλιφές, είναι η γραφή της Φιλικής Εταιρείας!

- Α! "Έχουμε και τέτοια γραφή τώρα... Για έλα εδώ... Πέρνα μπροστά και περίμενε όρθιος, μέχρι να κάνουμε διάλειμμα.

Σε δέκα περίπου λεπτά χτύπησε το κουδούνι και οι συμμαθητές μου παρέδωσαν στον καθηγητή μας τα τετράδια της έκθεσης.

- Εσύ έλα μαζί μου, πάρε κι αυτό εκεί (έδειξε το ημερολόγιό μου) και πάμε στον Γυμνασιάρχη.

Ακολούθησα τον καθηγητή μου και, διασχίζοντας τον διάδρομο τον υπερυψωμένον ισόγειο των «Παπαστρατειών Εκπαιδευτηρίων Αγρινίου», φτάσαμε στο Γραφείο των Καθηγητών. Αμέσως μετά πέρασαμε στο Γραφείο του Γυμνασιάρχη.

- Τι συμβαίνει, κι άλλος ταραξιάς;

- Αυτός εδώ είναι κάτι άλλο· γράφει, λέει, ημερολόγιο με κάτι πολύ περίεργα γράμματα...

- Εξήγησα ήδη ότι είναι η γραφή της Φιλικής Εταιρείας, διέκοψα τον καθηγητή, αρκετά ταραγμένος.

Ο Γυμνασιάρχης, στον οποίο ο Καθηγητής **Τσαπρώνης** είχε δώσει κιόλας το ημερολόγιό μου, γυρίζει προς εμένα και σε πολύ ήπιο τόνο είπεν:

- Για εξήγησέ μου, τι ακριβώς εννοείς όταν λες γραφή της Φιλικής Εταιρείας;

- Αμέσως να σας εξηγήσω, κύριε Γυμνασιάρχα· αυτή τη γραφή μου την έχει μάθει ο παππούς μου, ο οποίος ήξερε καλά γράμματα - είχε τελειώσει Σχο-

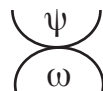
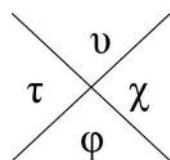
λαρχείο. Στο στρατό έφτασε ήλαρχος και στους βαλκανικούς πολέμους, νικώντας οι Έλληνες τους Τούρκους από **Σαραντάπορο, Γιαννιτσά, Γιάννενα, Κιλκίς**, και **Λαχανά** είχαν φτάσει ως το **Σαγγάριο**.

Μου έλεγε συχνά ότι τους Τούρκους τους διώξαμε απ' τα Βαλκάνια πολεμώντας χέρι-χέρι με τους συμμάχους μας, αδελφούς **Σέρβους**.

- Καλά, καλά όλα αυτά, και μένα ο πατέρας μου ήταν εκεί, αλλά γι' αυτή τη γραφή να μας πεις...

α	β	γ
δ	ε	ζ
η	θ	ι

κ	λ	μ
ν	ξ	ο
π	ρ	ι

- Αυτή τη γραφή μου την είχε μάθει ο παππούς μου, που καταγόταν από τα Άγραφα, εκείθεν από το Σούλι και του οποίου ο πατέρας ήταν μέλος της Φιλικής Εταιρείας· μ' αυτή τη μυστική γραφή επικοινωνούσαν μεταξύ τους οι Φιλικοί...

- Εντάξει... εντάξει, ξέρεις κάποιον άλλον συμμαθητή σου που να γνωρίζει αυτή τη γραφή;

- Όχι, κύριε...

Λίγα λεπτά αργότερα ο Γυμνασιάρχης κύριος **Πανταζής** ζήτησε απ' όλους τους καθηγητές να περάσουν έξω και να συναχθούν όλες οι τάξεις μπροστά στα προπύλαια. «Έχω να ανακοινώσω κάτι σημαντικό» είπεν.

Το καμπανάκι χτύπησε κι όλα τα τμήματα όλων των τάξεων ταχθέντες, σαν να ήταν η πρώτη ώρα το πρωί. Ο Γυμνασιάρχης, απευθυνόμενος προς όλους τους μαθητές του Γυμνασίου **Αρρένων Αγρινί-**

ου, ρώτησε:

- Γνωρίζει κάποιος από σας τη γραφή της Φιλικής Εταιρείας;

Κανένα παιδί δεν σήκωνε χέρι...

- «Σιγά... βλακείες... γραφή της Φιλικής Εταιρείας και κουραφέξαλα» μουρμούρισε ο καθηγητής **Τσαπρώνης**. Οι άλλοι καθηγητές έμειναν σιωπηλοί. Ο Γυμνασιάρχης, ο εξαιρετός κύριος **Πανταζής**, επανέλαβε με υψωμένη τώρα κάπως τη φωνή του:

- Επαναλαμβάνω, γνωρίζει κάποιος τη Γραφή της Φιλικής Εταιρείας;

Δευτερόλεπτα μετά βλέπω ένα χέρι να σηκώνεται κι ένας συμμαθητής μου να λέει: «Εγώ, κύριε, γνωρίζω τη γραφή της Φιλικής Εταιρείας»!

- Έλα επάνω, από που είσαι; Πώς λέγεσαι;

- Ονομάζομαι **Νίκος Φωλιάς** και είμαι απ' τα **Σαρδίνια Βάλτου**.

Ο Γυμνασιάρχης έδωσε εντολή να περάσουν οι μαθητές όλων των τμημάτων στις αίθουσες για την κανονική συνέχιση των μαθημάτων. Εμένα και τον **Νίκο Φωλιά** μας πήρε στο γραφείο του.

Στον Γυμνασιάρχη ο συμμαθητής μου είπεν αυτά ακριβώς που του είχα πει κι εγώ... Ότι δηλαδή τη γραφή της Φιλικής Εταιρείας του την είχε μάθει ο παππούς του και πως και κείνος την είχε μάθει απ' τον δικό του παππού, του οποίου ο πατέρας ήταν μέλος της Φιλικής Εταιρείας!

Ο Γυμνασιάρχης αφού ξανακοίταξε τα «τετράγωνα», το χ και τα δύο πεζά ύψιλον, απ' τα οποία το ένα ανεστραμμένο, στα οποία βασίζεται η γραφή των Φιλικών, στράφηκε προς εμένα και τον συμμαθητή μου λέγοντας:

- Παιδιά μου να είστε περήφανοι για τους παππούδες και προπαππούδες σας κι εσείς, όταν έρθει η ώρα η καλή, τη γραφή της Φιλικής Εταιρείας να τη διδάξετε στα εγγόνια σας και να τους πείτε και κείνα να μάθουν τούτη την ωραία γραφή στα δικά τους εγγόνια. Άντε τώρα στα μαθήματά σας και να διαβάσετε, να είστε καλοί μαθητές. Να γίνετε καλοί πολίτες...

Κωστής Τσιάκαλος
Μαραθώνας – Οικισμός Δικαστών 8/8/2015

Χαλκιοπουλίτες Αγωνιστές του 1821

(Τεώργιος Α. Τσιάκας, από το βιβλίο “Ένα χωριό στα όπλα...”)

Συνέχεια από τη σελ. 9

Σιλεβίστας Γιάννης: Έλαβε το αξίωμα του Χιλιάρχου το 1825. Υπηρέτησε υπό τον Μήτσο Κοντογιάννη και τον Ανδρέα Ίσκο, διοικώντας δικό του στρατιωτικό σώμα. Έλαβε μέρος στην πολιορκία της Υπάτης (1821), στη μάχη των Θερμοπυλών (1821), στη μάχη της Καλιακούδας (1823), στις μάχες στο Κρεμμύδι και στο Νιόκαστρο στην Πελοπόννησο εναντίον του Ιμπραήμ Πασά (1825) και στα γεγονότα της δεύτερης πολιορκίας του Μεσολογγίου απ' έξω υπό τον Ευάγγελο Μ. Κοντογιάννη και τον Γεώργιο Καραϊσκάκη στις μάχες Μαχαλά, Ρίβιου, Καρβασαρά (1825-1826), καθώς και σε άλλες μικρότερες μάχες. Απεβίωσε το 1828. Του απονεμήθηκε ο βαθμός του Ανθυπολοχαγού στην απελευθέρωση.

Σιλεβίστας Σταμούλης: Πρωτοπαλικάρο και κολπής (σωματάρχης) του Μήτσου Κοντογιάννη από το 1812. Προβιβάζεται συνεχώς επ' ανδραγαθία συμμετέχοντας σε πλήθος μαχών. Του απονεμήθηκε ο βαθμός του Αντιστράτηγου το 1825. Έλαβε μέρος στη δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου, όπου και έχασε τη ζωή από τις κακουχίες (1825-1826). Του απονεμήθηκε ο βαθμός του Ταγματάρχη στην απελευθέρωση.

Σπανομήτσος ή Λαγός Κώστας: Πολέμησε στην Επανάσταση υπό τις διαταγές των Καραϊσκάκη, Μάρκου Μπότσαρη, Δημήτρη Καλτσά, Βαγγέλη Κοντογιάννη σε πολλές και διάφορες μάχες. Έλαβε το Σιδηρό Αριστείο.

Σωτήρης Δήμος: Έλαβε μέρος στην Επανάσταση και στις μάχες της Λαγκάδας Μακρυνόρους (1821), στην πολιορκία και άλωση της Άρτας (1821), του Πέτα (1822), Πλάκας (1822) υπό τον Ανδρέα Ίσκο με τον βαθμό του Υποχιλίαρχου από το 1824. Μετά την απελευθέρωση έλαβε τον βαθμό του Ανθυπολοχαγού. Τιμήθηκε με Αργυρό Αριστείο.

Ταράσας Δήμος: (γεν. 1799). Υποχιλίαρχος το 1824. Έλαβε τον βαθμό του ανθυπολοχαγού κατά την απελευθέρωση.

Τζιρός Γιάννης: Υπηρέτησε υπό τις διαταγές του Μήτσου Κοντογιάννη και έλαβε το αξίωμα του Υποχιλίαρχου. Συμμετείχε στις μάχες της Υπάτης (1821), Φοντάνας (1821), Αγράφων (1823), Καλιακούδας (1823) στην οποία τραυματίστηκε στο χέρι, Άμπλιανης (1824), στις μάχες στο Κρεμμύδι και Νιόκαστρο στην Πελοπόννησο το 1825 και στη δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου και την Έξοδο (1825-1826). Καταχωρήθηκε στο Μητρώο των υπαξιωματικών κατά την απελευθέρωση.

Χαντζής Ν. Δημήτρης: (γεν. 1798). Πρόκριτος του χωριού, καταγόμενος από στρατιωτική οικογένεια της επαρχίας Βάλτου. Προάγεται συνεχώς έως τον βαθμό του Χιλιάρχου εξαιτίας της ανδρείας του στα πεδία των μαχών. Υπηρέτησε την πατρίδα από τη στιγμή της έναρξης της Επανάστασης έως το τέλος της, διοικώντας δικό του στρατιωτικό σώμα πενήντα ανδρών τους οποίους και αύξησε στους εκατό στη συνέχεια, συμμετέχοντας σε όλες τις μάχες της Ακαρνανίας, Άρτας και Τζουμέρκων την περίοδο 1821-1823 (μάχες Λαγκάδας, Κομποτίου, Πλάκας, Πέτα, άλωση Άρτας και άλλες). Ακολούθησε επίσης τον Μήτσο Κοντογιάννη στην πολιορκία της Υπάτης (1821), στη μάχη της Καλιακούδας (1823), στις μάχες στο Κρεμμύδι και το Νιόκαστρο στην Πελοπόννησο (1825) και στη δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου και την Έξοδο, όπου και διασώζει τον γηραιό στρατηγό Μήτσο Κοντογιάννη, πολεμώντας στο πλευρό του (1825-1826). Έλαβε το Αργυρό Αριστείο μετά την απελευθέρωση. Το πιστοποιητικό των υπηρεσιών του υπογράφουν οι οπλαρχηγοί Κώστας Μπότσαρης, Ανδρέας Ίσκος, Κίτσος Τζαβέλλας, Μακρυγιάννης, Χριστόδουλος Χατζηπέτρος, Βαγγέλης Κοντογιάννης, Μήτσος Κοντογιάννης, Ν. Πανουργιάς, Ν. Γρίβας και Σκυλοδήμος.

Χρήστου Ιωάννης: Πρόκριτος του χωριού. Έλαβε μέρος, μεταξύ άλλων μαχών, σε αυτήν του Κεφαλοβρύσου (Καρπενησίου) το 1823.

Χρήστου Ι. Κώστας: Πρόκριτος του χωριού. Υπηρέτησε από την αρχή της Επανάστασης ως στρατιωτικός (αξιωματικός) διοικώντας δικό του στρατιωτικό σώμα. Έλαβε μέρος στις μάχες της Παλιολαγκάδας υπό τον Αναγνώστη Καραγιάννη (1821) του Πέτα (1822), του Καρπενησίου, όπου σκοτώθηκε

ο Μάρκος Μπότσαρης (1823), υπό τον Νικόλα Κοντογιάννη και σε διάφορα άλλα πεδία μαχών. Υπηρέτησε υπό τον Μήτσο Κοντογιάννη από το 1822 έως το 1826. Του απονεμήθηκε ο βαθμός του Ανθυπολοχαγού κατά την απελευθέρωση. Το πιστοποιητικό των υπηρεσιών του υπογράφουν οι οπλαρχηγοί Ν. Κοντογιάννης, Θ. Γρίβας, Γ. Γρίβας, Χρ. Χατζηπέτρος.

Αθανασίου Γεώργιος: Έλαβε μέρος, μεταξύ άλλων μαχών, σε αυτήν του Κεφαλοβρύσου (Καρπενησίου) το 1823.

Αντωνιάτης Πάνος: Σιδηρό Αριστείο.

Αραπογιάννης Κωνσταντίνος: Υπηρέτησε ως αξιωματικός κατά την Επανάσταση. Έλαβε το Αργυρό Αριστείο.

Βαλτινός (Καραχρήστος) Γ. Αθανάσιος: Υπηρέτησε ως αξιωματικός στην Επανάσταση. Έλαβε το Αργυρό Αριστείο.

Βασιλάς Ιωάννης: Σιδηρό Αριστείο.

Βλίας Γεώργιος: Υπηρέτησε ως στρατιώτης υπό τις διαταγές του Μήτσου Κοντογιάννη από το 1822 έως το 1826. Έλαβε μέρος, μεταξύ άλλων, στα γεγονότα της δεύτερης πολιορκίας του Μεσολογγίου απ' έξω (μάχες Ρίβιου, Καρβασαρά, Μαχαλά) το 1825-1826.

Δροσύνης Κώστας: Υπηρέτησε ως στρατιώτης υπό τις διαταγές του Μήτσου Κοντογιάννη από το 1822 έως το 1826. Έλαβε μέρος, μεταξύ άλλων, στα γεγονότα της δεύτερης πολιορκίας του Μεσολογγίου απ' έξω (μάχες Ρίβιου, Καρβασαρά, Μαχαλά) το 1825-1826.

Ζαβός Γιώργος: Σιδηρό Αριστείο.

Ζαρναβέλης Δημ.: Σιδηρό Αριστείο.

Καλτσάς Βασίλειος: Έλαβε το Αργυρό Αριστείο.

Καραγιάννης Σπανός: Χάλκινο Αριστείο.

Καραγιώργος Δημήτριος: Χάλκινο Αριστείο.

Καραϊσκάκης Γεώργιος: Υπηρέτησε ως στρατιώτης υπό τις διαταγές του Μήτσου Κοντογιάννη από το 1822 έως το 1826, λαμβάνοντας μεταξύ άλλων μέρος στις μάχες Ρίβιου, Μαχαλά και Καρβασαρά το 1825-1826, έξωθεν του Μεσολογγίου.

Καραϊσκάκης Δημήτρης: Σιδηρό Αριστείο.

Καραχρήστος Ι. Γιάννης: Υπηρέτησε ως αξιωματικός στην Επανάσταση. Έλαβε το Αργυρό Αριστείο.

Καραχρήστος Φώτης: Υπηρέτησε ως αξιωματικός στην Επανάσταση. Έλαβε το Σιδηρό και το Αργυρό Αριστείο.

Καρκαλέτσος Γιώργος: Προβιβάστηκε σε Υποχιλίαρχο το 1825 μετά από αίτηση του Στρατηγού Μήτσου Κοντογιάννη. Υπηρέτησε υπό τις διαταγές του από το 1822 έως το 1826. Συμμετείχε μεταξύ άλλων στα γεγονότα έξωθεν του Μεσολογγίου κατά τη δεύτερη πολιορκία του (μάχες Ρίβιου, Μαχαλά, Καρβασαρά) το 1825-1826. Τιμήθηκε με Σιδηρό Αριστείο.

Κατζίπανος Ιωάννης: Χάλκινο Αριστείο.

Κόκκαλης Ιωάννης: Σιδηρό Αριστείο.

Κοντοπινιώτης Βασίλης: Έλαβε το Σιδηρό Αριστείο.

Κουτσιούμπας Γεώργιος: Σιδηρό Αριστείο.

Κουτσιούμπας Κ.: Σιδηρό Αριστείο.

Κουτσιούμπας Χρήστος: Σιδηρό Αριστείο.

Λαχανάς Κώστας: Χάλκινο Αριστείο.

Λέτας Κώστας: Έλαβε το Χάλκινο Αριστείο.

Λίνδης Γιάννης: Προβιβάστηκε σε Ταξίαρχο το 1825 μετά από αίτηση του Στρατηγού Μήτσου Κοντογιάννη. Έλαβε μέρος στα γεγονότα έξωθεν του Μεσολογγίου (μάχες Ρίβιου, Μαχαλά, Καρβασαρά), υπηρετώντας υπό τις οδηγίες του Μήτσου Κοντογιάννη από το 1822.

Μακρής Γιώργος: Σιδηρό Αριστείο.

Μακρής Ιωάννης: Σιδηρό Αριστείο.

Μακρής Γ. Ιωάννης: Σιδηρό Αριστείο.

Μαργαρίτης Γεώργιος: Υπηρέτησε ως στρατιώτης υπό τις διαταγές του Μήτσου Κοντογιάννη από το 1822 έως το 1826, λαμβάνοντας μεταξύ άλλων μέρος στις μάχες Ρίβιου, Μαχαλά και Καρβασαρά το 1825-1826, έξωθεν του Μεσολογγίου.

Μαργαρίτης Κολιός: Χάλκινο Αριστείο.

Μήτρος Βασίλης: Χάλκινο Αριστείο.

Μήτσου Α. Νικόλαος: (γεν. το 1802). Έλαβε μέρος από την αρχή της Επανάστασης. Έλαβε το Σιδηρό Αριστείο.

Μπάκας Δήμος: Υπηρέτησε ως στρατιώτης υπό τις διαταγές του Μήτσου Κοντογιάννη από το 1822 έως το 1826, λαμβάνοντας μεταξύ άλλων

μέρος στις μάχες Ρίβιου, Μαχαλά και Καρβασαρά το 1825-1826, έξωθεν του Μεσολογγίου.

Μπακογιάννης: Προβιβάστηκε σε Υποχιλίαρχο το 1824.

Μπούσος Γεώργιος: Σιδηρό Αριστείο.

Μπούσος Δημήτριος: Χάλκινο Αριστείο.

Μπούσος Πάνος: Σιδηρό Αριστείο.

Μυλάλης Ιωάννης: Σιδηρό Αριστείο.

Μυλωνάς Κώστας: Σιδηρό Αριστείο.

Νέστορας Ιωάννης: Σιδηρό Αριστείο.

Ντόβας Γεώργιος: Σιδηρό Αριστείο.

Οικονόμου Γιωργάκης: Πρόκριτος του χωριού. Έλαβε μέρος στην Επανάσταση επικεφαλής συγχωριανών του. Έλαβε το Αργυρό Αριστείο.

Οικονόμου Α. Ιωάννης: Υπηρέτησε ως αξιωματικός κατά την Επανάσταση. Τιμήθηκε με το Αργυρό Αριστείο.

Παπαδημητρίου Νικόλαος: Χάλκινο Αριστείο.

Πεντεβής Γεώργιος: Σιδηρό Αριστείο.

Πιστιόλης Γεώργιος: Σιδηρό Αριστείο.

Πιστιόλης Β. Κώστας: Σιδηρό Αριστείο.

Προύντζος Γεώργιος: Σιδηρό Αριστείο.

Ρόζος Κώστας: Χάλκινο Αριστείο.

Σιακουφάκης Γεώργιος: Χάλκινο Αριστείο.

Σπανοπάνος Γιάννης: Έλαβε μέρος στην Επανάσταση από ενάρξέως της. Υπηρέτησε υπό τις διαταγές του Μήτσου Κοντογιάννη ως στρατιώτης, από το 1822 έως το 1826. Συμμετείχε μεταξύ άλλων στα γεγονότα έξωθεν του Μεσολογγίου κατά τη δεύτερη πολιορκία του (μάχες Ρίβιου, Μαχαλά, Καρβασαρά) το 1825-1826.

Σωτήρης Αθανάσιος: Σιδηρό Αριστείο.

Σωτήρης Αναγνώστης: Υπηρέτησε ως στρατιώτης υπό τις διαταγές του Μήτσου Κοντογιάννη από το 1822 έως το 1826, λαμβάνοντας μεταξύ άλλων μέρος στις μάχες Ρίβιου, Μαχαλά και Καρβασαρά το 1825-1826, έξωθεν του Μεσολογγίου. Έλαβε το Χάλκινο Αριστείο.

Ταλιούρας Γεώργιος: Έλαβε μέρος, μεταξύ άλλων μαχών, σε αυτήν του Κεφαλοβρύσου (Καρπενησίου) το 1823.

Ταράσας Ιωάννης: Σιδηρό Αριστείο.

Ταράσας Ζαχαρίας: Υπηρέτησε ως αξιωματικός στην Επανάσταση. Έλαβε το Αργυρό Αριστείο και το Σιδηρό Αριστείο.

Τινάνης (Δημήτρης) Δήμος: Χάλκινο Αριστείο.

Τινάνης Κώστας: Χάλκινο Αριστείο.

Τζάνης Νικόλαος: Σιδηρό Αριστείο.

Τζαντής Κώστας: Χάλκινο Αριστείο.

Τζαούσης Χρήστος: Έλαβε μέρος στην Επανάσταση από ενάρξέως της. Υπηρέτησε υπό τις διαταγές του Μήτσου Κοντογιάννη από το 1822 έως το 1826. Συμμετείχε μεταξύ άλλων στα γεγονότα έξωθεν του Μεσολογγίου κατά τη δεύτερη πολιορκία του (μάχες Ρίβιου, Μαχαλά, Καρβασαρά) το 1825-1826. Είχε το βαθμό του εκατόνταρχου.

Τζιάκκαλος Αθανάσιος: Χάλκινο Αριστείο.

Τζιαούσης Ιωάννης: Προβιβάστηκε σε Χιλίαρχο το 1825 μετά από αίτηση του Στρατηγού Μήτσου Κοντογιάννη. Έλαβε το Αργυρό Αριστείο.

Τζιαούσης Κώστας: Υπηρέτησε ως στρατιώτης υπό τις διαταγές του Μήτσου Κοντογιάννη από το 1822 έως το 1826, λαμβάνοντας μεταξύ άλλων μέρος στις μάχες Ρίβιου, Μαχαλά και Καρβασαρά το 1825-1826, έξωθεν του Μεσολογγίου.

Τζιούνης Γιάννης: Υπηρέτησε ως στρατιώτης υπό τις διαταγές του Μήτσου Κοντογιάννη από το 1822 έως το 1826, λαμβάνοντας μεταξύ άλλων μέρος στις μάχες Ρίβιου, Μαχαλά και Καρβασαρά το 1825-1826, έξωθεν του Μεσολογγίου.

Φλώρος Βασίλης: Χάλκινο Αριστείο.

Χατζής Κώστας: Υπηρέτησε ως στρατιώτης υπό τις διαταγές του Μήτσου Κοντογιάννη από το 1822 έως το 1826, λαμβάνοντας μεταξύ άλλων μέρος στις μάχες Ρίβιου, Μαχαλά και Καρβασαρά το 1825-1826, έξωθεν του Μεσολογγίου.

Χουλιάρης Ιωάννης: Χάλκινο Αριστείο.

Χρήστου Ι. Δημήτριος: Πρόκριτος του χωριού. Έλαβε μέρος στην Επανάσταση επικεφαλής συγχωριανών του. Έλαβε το Αργυρό Αριστείο και Σιδηρό Αριστείο.

Χρήστος Ι. Χρήστου: Σιδηρό Αριστείο.

Ποιοι ήταν στη Φρουρά του Μεσολογγίου που αναφέρονται σε όλες τις αφηγήσεις ως "ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΕΣ";

Επέτειος των διακοσίων χρόνων από την έναρξη της Επανάστασης του 1821 και αυτό το τεράστιο επίτευγμα ανήκει σε όλους τους Έλληνες. Σ' αυτούς που προετοίμασαν την Επανάσταση, στη Φιλική Εταιρεία, στους οπλαρχηγούς και στους απλούς αγωνιστές, που δεν καταγράφηκαν πουθενά λόγω των συνθηκών της εποχής.

Πολλά τα αφιερώματα και τα ιστορικά ντοκιμαντέρ που παρακολουθούμε αυτές τις μέρες και μεταξύ αυτών η ηρωική έξοδος των "ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΩΝ" που συνετέλεσε σε μεγάλο βαθμό στην ευαισθητοποίηση των μεγάλων δυνάμεων.

Ποιοι ήταν όμως στη Φρουρά του Μεσολογγίου που αναφέρονται σε όλες τις αφηγήσεις ως "ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΕΣ";

Όπως θα διαβάσετε στην εμπειριστάτη έρευνα και τα σπάνια ντοκουμέντα του **Νίκου Θεοδ. Μήτση**, που διεισδύει στα ιστορικά γεγονότα που εκτυλίχθηκαν στη δραματική προσπάθεια των Ελλήνων αγωνιστών για την απελευθέρωση του Μεσολογγίου... ο οποίος τα παραχώρησε στο iAitolokarnania.gr προς δημοσίευση στο κοινό, οι «Μεσολογγίτες» στη Φρουρά ήταν μικρή μειοψηφία.

Οι Σουλιώτες, οι Βαλτινοί, οι Ξηρομερίτες, και αγωνιστές από όλη την Αιτ/νία, αλλά και την Ήπειρο και την υπόλοιπη Ελλάδα – όπως οι 120 αγωνιστές από την Σαμαρίνα Γρεβενών – ήταν η μεγάλη πλειοψηφία, που οι περισσότεροι θυσιάστηκαν στο βωμό της Ελευθερίας και οι λίγοι επιζήσαντες μετά από ένα μακρύ δύσκολο ταξίδι έφτασαν στο Ναύπλιο. **Ολίγοι, όσοι διεσώθηκαν «εκείθε με τους αδελφούς», σκελετωμένοι, ρακένδυτοι και αλλόφρονες, φαντάσματα και όχι άνθρωποι «άλλοι άρρωστοι, άλλοι λαβωμένοι και τούτοι είναι αναρίθμητοι και άλλοι γυμνοί, άνθρωποι οι οποίοι μόνο που τους αντικρίζεις παρακινούν θλίψη, όχι μόνο στους ανθρώπους, αλλά ίσως και στα ίδια τα θηρία» μας αναφέρει στα Στρατιωτικά του Ενθυμήματα ο Νικόλαος Κασομούλης.**

Γιατί λοιπόν δεν αναδεικνύεται από τους ιστορικούς και τους αφηγητές και αυτή η παράμετρος της Ιστορίας;

Ευάγγελος Τσιούνης

Διαβάστε με προσοχή το άρθρο "Οι Πολιορκίες του Μεσολογγίου" του **Νίκου Θεοδ. Μήτση** που θα το βρείτε και στο iAitolokarnania.gr

Οι Πολιορκίες του Μεσολογγίου

Ως γνωστόν στο πολύπαθο και καθημαγμένο Μεσολόγγι διεξήχθησαν δύο γνωστές πολιορκίες, ήτοι: η Α' πολιορκία (**6 Νοεμβ.-31 Δεκ. 1822**), γενομένη από τους Τούρκους πασάδες: **Ομέρ Βρυώνη** και **Ρεσίτ Κιουταχί** με δύναμη αποτελούμενη περίπου από **10.000 άνδρες**, τους οποίους, δυστυχώς, συνεπικουρούσαν, ως μυστικοσύμβουλοι και επώνυμοι για εκείνη την εποχή, Έλληνες οπλαρχηγοί, όπως οι: **Γεώργιος Βαρνακιώτης** (Βάρνακας-Ξηρόμερο), **Γώγος Μπακόλας** (Σκουλικαριά-Άρτα), **Ανδρέας Ίσκος** (Δούνισα-Βάλτος), **Γιαννάκης Ράγκος** (Σύντεκνο-Βάλτος) και **Γεώργιος Βαλτινός** (Χαλκιοπουλο-Βάλτος).

Μέσα στο Μεσολόγγι δε, βρίσκονταν στην αρχή 750 άνδρες και, ακολούθως με τον ερχομό των 1500 και πλέον Πελοποννήσιων ανδρών (**Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης, Ανδρέας Ζαΐμης, Κανέλλος Δεληγιάννης, Ηλίας Τσαλαφτινός**) αλλά και λοιπών οπλαρχηγών, η δύναμις των Ελλήνων έφτανε συνολικά περί τους **3.000 άνδρες** με τους ακόλουθους οπλαρχηγούς, ήτοι τους: **Μάρκος Μπότσαρης** (Σούλι 50 άνδρες), **Δήμος Τσέλιος** (Ζάβιτσα Ξηρομέρου με 60 άνδρες), **Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης** (Μάνη), **Ανδρέας Ζαΐμης** (Κερπινή Αχαΐας), **Κανέλλος Δεληγιάννης** (Λαγκάδια Γορτυνίας), **Θεόδωρος Γρίβας** (Περατιά-Βόνιτσα με 50 άνδρες), **Αποστολάκης Κουσουρής** (Βάρνακας Ξηρομέρου με 180 άνδρες), **Βασίλης Χασάπης** (Δραγαμέστο Ξηρομέρου με 70 άνδρες), **Γεώργιος Τσόγκας** (Βόνιτσα με 220 άνδρες), **Δημήτρης Μακρής** (Ζυγός 70 άνδρες), **Γεώργιος Κίτσος** (Φιλιάτες Θεσπρωτίας), **Θανάσης Ραζηκότσικας** (Μεσολόγγι με 300 άνδρες), **Ηλίας Τσαλαφτινός** (Μάνη), **Δημήτρης Παλιογιάννης** (Βάρνακας Ξηρομέρου με 120 άνδρες), **Βασίλης Πάτσης** (Λεπενού Βάλτου με 30 άνδρες), **Κώστας Καπογιωργάκης** (Πλαγιά Βονίτσης με 80 άνδρες), **Γιαννάκης Σουλτάνης** (Μοναστηράκι Βονίτσης με 30 άνδρες), **Αποστόλης Καρατζογιάννης** (Νεοχώρι Μεσολογγίου με 50 άνδρες), **Θεόδωρος Μαγγίνας** (Δραγαμέστο Ξηρομέρου) και ο πολιτικός **Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος**.

Η πρώτη πολιορκία του Μεσολογγίου τελείωσε στις **31 Δεκ. 1822** με απώλειες σε νεκρούς **480 άνδρες** από τους Τούρκους και μόλις **17** από τους Έλληνες.

Η δεύτερη και, η σημαντικότερη ως γνωστόν πολιορκία του Μεσολογγίου (1825-1826), διεξήχθη σε τρεις φάσεις, ήτοι: 1η φάση από τον Μάρτιο του 1825 ως και Ιούνιο του 1825, όπου αρχηγός της Φρουράς στην αρχή υπήρξε ο **Νικόλαος Στουρνάρης** (Ασπροπόταμος). Σ' αυτή τη χρονική στιγμή οι στρατηγοί **Γεώργιος Τσόγκας** (Βόνιτσα) και **Γιαννάκης Ράγκος** (Βάλτος) αναχώρησαν από το Μεσολόγγι, όταν

μάλιστα αρχηγός της Φρουράς του Μεσολογγίου υπήρξε ο ίδιος ο **Τσόγκας**. Η 2η φάση διήρκησε από τον Ιούλιο του 1825 ως και τον Δεκέμβριο του 1825 όπου αρχηγός της Φρουράς υπήρξε ο **Νότης Μπότσαρης** και ακολούθως ο **Κίτσος Τζαβέλας** κ.λπ., και η 3η φάση διήρκησε από τον Ιανουάριο του 1826 ως και τις **10 Απριλίου 1826**, ημέρα της ηρωικής **Εξόδου**, όπου αρχηγός της Φρουράς υπήρξε ο Μεσολογγίτης οπλαρχηγός **Αθανάσιος Ραζηκότσικας**. Χρέη αρχηγού της Φρουράς έκαναν περιοδικώς και οι: **Ανδρέας Ίσκος** (Βάλτος) αλλά και ο Ηπειρώτης στην καταγωγή **Γεώργιος Κίτσος** που βαστούσε την ντάπια της λουνέτας.

Για λόγους ιστορικούς κρίνεται φρόνιμο να παρουσιάσουμε ενδελεχώς όλους τους εν τω Μεσολογγίω Σωματάρχες και Υποσωματάρχες που έχουμε αποκομίσει από την αέναη σε αρχαιακές πηγές έρευνά μας. Οι Σωματάρχες που έτσι ονομαζόνταν οι οπλαρχηγοί που είχαν στράτευμα όχι λιγότερο από 100 άνδρες και οι υποσωματάρχες δηλ. οι έχοντες στράτευμα 50-70 ανδρών και που ήταν μέσα στο Μεσολόγγι στις προαναφερθείσες τρεις φάσεις της πολιορκίας του Μεσολογγίου και που έμπαιναν αλλά και έβγαιναν κατά τακτά χρονικά διαστήματα στο καθημαγμένο και πανταχόθεν πολιορκούμενο Μεσολόγγι, ήταν οι εξής:

Σωματάρχες

(όσοι καταγράφονται πιο κάτω με σταυρό (+) σκοτώθηκαν μέσα στο Μεσολόγγι και οι περισσότεροι κατά την ημέρα της ηρωικής Εξόδου **10 Απρ. 1826**).

Οι Σωματάρχες μέσα στο Μεσολόγγι έφεραν όλοι τους, όπως προείπαμε, τον βαθμό του Στρατηγού, είχαν υπό τις οδηγίες τους στρατιώτες κατά κύριο λόγο από τον τόπο καταγωγής τους και ήταν οι ακόλουθοι: **Βάνιας Γεώργιος** (Β. Ήπειρος), **Βαλτι-**

νός Γεώργιος (Χαλκιοπουλοί Βάλτου), **Βεΐκος Λάμπρος** (Σούλι), **Βέρρης Κωνσταντής** (Μερδενίκου Ξηρομέρου), **Βλαχόπουλος Αλέξανδρος & Κώστας** (Βλοχός), + **Γεροθανάσης Δημήτριος** (Αμβρακιά Βάλτου), + **Γριβογιώργος Ανδρέας** (Κωνσταντίνου Ξηρομέρου), **Δεληγιώργης Μήτρος** (Γαβαλού Μακρυνείας), **Δήμος Τσέλιος** (Ζάβιτσα Ξηρομέρου), **Ζέρβας Διαμαντής** (Σούλι), **Ζέρβας Νίκος** (Σούλι), + **Ζέρβας Τούσιος** (Σούλι), **Ίσκος Ανδρέας** (Δούνισα Βάλτου), + **Καραγιάννης Αναγνώστης** (Κεχρινιά Βάλτου), **Κίτσος Γεώργιος** (Φιλιάτες), **Κοντογιάννης Μήτσος** και **Βαγγέλης** και **Νίκος** (Χαλκιοπουλοί-Υπάτη Φθιώτιδος), **Κουσουρής Αποστολάκης** (Βάρνακας Ξηρομέρου), + **Λιακατάς Γρηγόρης** (Ασπροπόταμος), + **Μάνερ** (Φιλέλληνας), **Μακρής Δημήτριος** (Γαβαλού Μακρυνείας), **Σπυρομήλιος** (Χειμάρα Β. Ήπειρο), + **Μπόμπορης Φώτης** (Σούλι), **Νότης Μπότσαρης** (Σούλι), + **Πεταλούδης Σπύρος** (Μεσολόγγι), **Ράγκος Γιαννάκης*** (Σύντεκνο Βάλτου), + **Ραζηκότσικας Αθανάσιος** (Μεσολόγγι), + **Σιαδήμας Κώστας** (Απόκουρο Τριχωνίδας), **Στάϊκος Γιαννάκης** (Τριχωνίδα), + **Σούκας Γιάννης** (Σούλι), + **Στουρνάρας Νικόλαος** (Ασπροπόταμος), **Στράτος Γιαννάκης** (Λουτρό Βάλτου), **Τζαβέλας Κίτσος** (Σούλι), **Τσόγκας Γεώργιος*** (Βόνιτσα), + **Φωτομάρας Λαμπρούσης** (Σούλι), **Φωτομάρας Χρήστος** (Σούλι), **Χατζηπέτρος Χριστόδουλος** (Ασπροπόταμος), **Χορμόβας Κώστας** (Σούλι).

[*Σημείωση: οι **Γεώργιος Τσόγκας** και **Γιαννάκης Ράγκος**, σύμφωνα με τον **Αρτέμιο Μίχο**, Απομνημονεύματα, Εκδ. Τσουκαλά, τ. Β', σελ. 25 και τα «Ελληνικά Χρονικά» φυλ. 11 Ιουλίου 1825, λιποτάκτησαν από το στρατόπεδο του Μεσολογγίου στις 10 Ιουλίου 1825. Μάλιστα ο **Γεώργιος Τσόγκας** εκείνη την εποχή ήταν και αρχηγός της Φρουράς του Μεσολογγίου].

Υποσωματάρχες

Έφεραν όλοι τους βαθμό Αντιστράτηγου και Χιλίαρχου και ήταν οι εξής:

+ **Αγγελής Γιάννης** (Ήπειρος), + **Αλπίσης Γεώργιος** (Κανδήλα Ξηρομέρου), **Αργυροκαστρίτης Λιάκος** (Χειμάρα), **Βαργιαδίτης Απόστολος** (:), **Βαλιανάκης Κωνσταντής** (Αετός Ξηρομέρου), **Βαλτινός Κολιός** (Χαλκιοπουλοί Βάλτου), + **Γεροθανάσης Θανάσης** (Αμβρακιά Βάλτου), + **Γεροθανάσης Κώστας** (Πρόδρομος Ξηρομέρου), **Γένειας Βασίλης** (Ζαβέρδα Βονίτσης), **Γιολλάσης Γιάννης** (Απόκουρο), + **Γκιώννης Γιώτης** (Μεσολόγγι), **Γριβογιώργος Κωνσταντής** (Κωνσταντίνου Ξηρομέρου), + **Δροσίνης Γιώργος** (Μεσολόγγι),

Συνέχεια στη σελ. 15

Οι Πολιορκίες του Μεσολογγίου

Συνέχεια από τη σελ. 14

Ίσκος Αθανάσιος (Δούνιστα Βάλτου), Καναβός Αναγνώστης (Κράβαρα Ναυπακτίας), Καπογιωργάκης Κώστας (Πλαγιά Βονίτσης), Καραγιώργος Θεόδωρος (Πλάτανος Ναυπακτίας), Καραγιάννης Μαγουλιάνος (Βούστρι Ξηρομέρου), Καραμήτσος Νικόλαος (Κατοχή Ξηρομέρου), Καρατζογιάννης Αποστόλης (Νεοχώρι Μεσολογγίου), Καραχρήστος Γιώργος (Χαλκιοπούλοι Βάλτου), Καρδάρης Αθανάσιος (Κανδήλα Ξηρομέρου), Καρπούζης Σπύρος (Βάρνακας Ξηρομέρου), Καρπούζης Σταμούλης και Αναγνώστης (Βάρνακας Ξηρομέρου), Κοντογιάννης Σπύρος (Χαλκιοπούλοι-Υπάτη), Κόπελος Νίκος (Βάρνακας Ξηρομέρου), Κόπελος Στάθης (Βάρνακας Ξηρομέρου), Κουτσονίκας Αθανάσιος και Γιάννης (Σούλι), Κουντούρης ή Χασάπης Δημήτριος (Δραγαμέστο Ξηρομέρου), Κουσουρή Φώτης (Βάρνακας Ξηρομέρου), Λαγουμιτζής Κώστας (Χειμάρρα), Λεπενιώτης ή Φιλόπουλος Κώστας (Λεπενού), Μαγγίνης Θεόδωρος (Δραγαμέστο), Μακρουστάθης Δημήτριος (Κανδήλα Ξηρομέρου), Μαυρομμάτης Φιόρος (Κατούνια Ξηρομέρου), Μέρκος Κώστας (Σακαρέτσι Βάλτου), Μήλιος Ζάχος (Χειμάρρα), Μπαϊρακτάρης Ιωάννης (Σούλι), Μήτzenas Γιωργάκης (Βάρνακας), Μπαρλάς Δημήτριος (Στάνος Βάλτου), Μπιθφίκος Φώτης (Βραχώρι), Ντόβας Πέτρος (Κε-

ράσοβο Μακρυνείας), Παλιογιάννης Δημήτρης (Βάρνακας Ξηρομέρου), Πασχούλης Κολιός (Σούλι), Πάσχος Κίτσος (Σούλι), Πάτσης Βασίλης (Λεπενού), Ραζηκότσικας Ιωάννης (Μεσολόγγι), Ράγκος Πάνος (Σύντεκνο Βάλτου), Ρηνιάσας Δήμος (Σούλι), Σμπόνιας Πήλιος (Σούλι-Βόνιτσα), Σμπόνιας Μήτρος (Βόνιτσα), Σουλτάνης Γιαννάκης (Μοναστηράκι Βονίτσης), Στράτος Νικόλαος (Λουτρό Βάλτου), Σωτηρόπουλος Πάνος (Λομποτινά Ναυπακτίας), Τζαβέλας Κώστας (Σούλι), Τζαβέλας Μπακατσέλος (Σούλι), Τσέλιος ή Δραγαμεστινός Νίκος (Δραγαμέστο Ξηρομέρου), Τζιτζώνης Γιαννάκης (Κατούνια Ξηρομέρου), Τριαντάφυλλος (;), Τσαούσης Γιάννης (Πλαγιά Βονίτσης), Τσαούσης Χρήστος (Πλαγιά Βονίτσης), Τσιριγώτης Κων/νος (;), Χασάπης Βασίλης (Δραγαμέστο Ξηρομέρου). [ΓΑΚ: Εκτελεστικό φάκ. 1-173, Πολέμου φάκ. 1-210, Αριστεία φάκ. 1-307, Φροντιστηρίου φάκ. 1-70, Πληρεξ. Τοποτ. φάκ. 1-19, Προικοδ. Φακ. 1-120]

Κατά την ηρωική Έξοδο του Μεσολογγίου σκοτώθηκαν από τους Έλληνες πάνω από 5.000 άτομα και γύρω στους 6.500 αιχμαλωτίστηκαν. Οι απώλειες των πολιορκητών του Μεσολογγίου, ήτοι των: Ρεσίτ Κιουταχί πασά και του Ιμπραήμ πασά της Αιγύπτου μέσα σε ένα χρόνο θα είναι και αυτές αναντίρρητα ανυπολόγιστες. Όσοι απ' τους Έλληνες σώθηκαν, κατευθύνθηκαν προς το

στρατόπεδο του Γεωργίου Καραϊσκάκη στη Δερβέκιστα (Ανάληψη) Τριχωνίδας και, αργότερα μετά την ανασύνταξη των Εξοδιτών οπλαρχηγών, έφτασαν όλοι τους – μέσω Αμφισσας – στο Ναύπλιο που ευρισκόνταν η κεντρική Διοίκηση με επικεφαλής τον Ανδρέα Ζαΐμη. Αλλά το δρόμο που άνοιξαν τα σπαθιά μεταξύ του εχθρικού κλοιού, ανήμερα Λαζάρου στις 10 Απριλίου 1826, δεν τον περπάσαν όλοι οι «ελεύθεροι πολιορκημένοι». Πολλοί εξ όσων δεν είχε αφανίσει «ο κλεισμός της Αραπιάς και η πείνα» έμειναν «εδώθε με τον Χάρο». Πολλοί και αυτοί που αιχμαλωτίστηκαν. Ολίγοι, όσοι διεσώθησαν «εκείθε με τους αδελφούς», σκελετωμένοι, ρακένδυτοι και αλλόφρονες, φαντάσματα και όχι άνθρωποι «άλλοι άρρωστοι, άλλοι λαβωμένοι και τούτοι είναι αναρίθμητοι και άλλοι γυμνοί, άνθρωποι οι οποίοι μόνο που τους αντικρίζεις παρακινούν θλίψη, όχι μόνο στους ανθρώπους, αλλά ίσως και στα ίδια τα θηρία» μας αναφέρει στα Στρατιωτικά του Ενθυμήματα ο Νικόλαος Κασομούλης.

Το σύγχρονο διοικητικό σύστημα στην Ελλάδα

Δημήτρης Α. Σωτηρόπουλος, Βασιλική Νταλάκου

«Το Σύγχρονο διοικητικό σύστημα στην Ελλάδα», ένα πολύτιμο εγχειρίδιο που επιμελήθηκαν οι Δημήτρης Σωτηρόπουλος και Βασιλική Νταλάκου, καλύπτει το βιβλιογραφικό κενό 10 ετών σχετικά με τις εξελίξεις στο ελληνικό διοικητικό σύστημα. Οι συντελεστές του τόμου χαρτογραφούν και αναλύουν σχέσεις μεταξύ των πολιτικοδιοικητικών θεσμών, την τελευταία δεκαετία, αναδεικνύοντας τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα η δημόσια διοίκηση με αποκορύφωμα τις νέες περιστάσεις που δημιούργησε η πανδημία Covid-19.

Ενδεικτικά στο βιβλίο εξετάζονται σύγχρονες μορφές αναδιάρθρωσης του δημόσιου τομέα, με ιδιαίτερη αναφορά στο Νέο Δημόσιο Μάνατζμεντ και τις αποκρατικοποιήσεις, η ανθεκτικότητα των μεταρρυθμίσεων και φυσικά οι σχέσεις της δημόσιας διοίκησης με την πολιτική εξουσία δεδομένου πως το διοικητικό σύστημα αλληλεπιδρά -εξ ορισμού- με άλλα συστήματα, όπως το πολιτικό, το οικονομικό, το πολιτισμικό. Πρόκειται για την πλέον ενημερωμένη και πιο πρόσφατη έκδοση για σπουδαστές και επαγγελματίες που επιθυμούν να ενημερωθούν ή ασχολούνται με τη Δημόσια Διοίκηση.

Βασιλική Π. Νταλάκου (κόρη του παπα-Παύλου και εγγονή του παπα-Σωτήρη Νταλάκου) που ήταν παπός στην Αρωνιάδα.

νησης και συν-συγγραφέας των βιβλίων Ανάλυση Δημόσιας Πολιτικής (Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2016) και Εισαγωγή στη Δημόσια Διοίκηση και Δημόσια Πολιτική (Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα 2008).

Λαογραφική Γωνιά στην αίθουσα του Συλλόγου μας

Στην αίθουσα του Συλλόγου μας διαμορφώσαμε ένα χώρο 20 περίπου τ.μ., προκειμένου να εκθέσουμε λαογραφικό υλικό, που είχαμε από χρόνια στο Σύλλογό μας, αλλά και νέο που συνεχώς έρχεται στα χέρια μας. Αντικείμενα μιας άλλης εποχής με μεγάλη συναισθηματική αξία για τους μεγαλύτερους, καθώς φέρνουν στο νου τους αναμνήσεις από τα παιδικά τους χρόνια, ενώ για τους νεότερους να μπορέσουν να γνωρίσουν τα αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν οι γονείς τους και οι παππούδες τους.

Παρακαλούμε τους συγχωριανούς και τους φίλους, εάν έχουν στην κατοχή τους αντικείμενα με μουσειακή αξία στο σπίτι, στην αποθήκη, στα ντουλάπια, στα μπαούλα, να μας τα παραχω-

ρήσουν είτε δωρίζοντάς τα στον Σύλλογο, είτε δανείζοντάς τα και όποτε θέλουν να τα ξαναπάρουν. Λόγω του περιορισμένου χώρου θα προτιμούσαμε μικροαντικείμενα. Τα τηλέφωνα των μελών του Δ.Σ. για επικοινωνία βρίσκονται στη σελ. 2 της εφημερίδας μας.

Κάτι ανάλογο εκθέταμε στην καλοκαιρινή εκδήλωση του ανταμώματος στην Αγραπιδούλα και για το περιεχόμενο της έκθεσης. Ένας εκ των βασικών συντελεστών της δημιουργίας της, ο πρώην Πρόεδρος του Συλλόγου Βασίλης Πλεξίδας με τίτλο «ΑΠΟ ΕΔΩ ΞΕΚΙΝΗΣΑΝ ΟΛΑ» στο τεύχος 35 της εφημερίδας περιγράφει με γλαφυρό τρόπο.

ΑΠΟ ΕΔΩ ΞΕΚΙΝΗΣΑΝ ΟΛΑ (τεύχος 35)

Από ένα δωμάτιο σπίτι είχαμε όλοι λίγο – πολύ παλιά στο χωριό μας, «από εκεί λοιπόν ξεκίνησαν όλοι». Μια φωτογραφία της στιγμής ενός σπιτιού του "ΤΟΤΕ" προσπαθήσαμε να αναπαραστήσουμε μέσα στο κτίριο. Φτιάξαμε λοιπόν ένα τζάκι σημείο αναφοράς για την οικογένεια με τα ράφια του και τις μπιχαροποδιές, ένα χαμηλό στρογγυλό τραπέζι με τα καρέκλια του γύρω – γύρω όπου καθόντουσαν όλοι μαζί για ότι είχε η κατσαρόλα. Τη βάλαμε πάνω στην πυροστιά στη φωτιά στο τζάκι. Δίπλα η κατσαρόλα η αρβαλωτή, αυτή με το χερούλι με μια κουτάλα ξύλινη. Πάνω στο τραπέζι πιάτα (σουπιέρες), σαγάνια, κουτάλια συνήθως ίσως και ξύλινα. Κύπελλα για νερό μεταλλικά (μπικιόνια), κούπες και ένα τσ'κάλι. Η λάμπα πετρελαίου με το λαμπόγυαλο, η καλή όπως λέγανε, πάνω στο ράφι στο τζάκι με μια φουρκέτα από τα μαλλιά της νοικοκυράς για να μην σπάει το γυαλί. Πάνω στα ράφια του τζακιού οικογενειακές φωτογραφίες, κανένα γλυκό του κουταλιού, ίσως το καφκοκούτι, κανένα μπουκαλί με ποτό φτιαχτό (βύσσινο, κράνι κ.λ.π.). Αν και τα βάζανε λίγο ψηλά για να μην τα φτάνουν τα παιδιά (λιανοπαίδια) και τα περιποιούνται αναλόγως. Η σφράγιση για τις λειτουργίες κι αυτή εκεί πάνω ήταν. Γύρω – γύρω από το τζάκι, στρωμένα φλοκάτες – απλάδια – τσιόλια – κουρελούδες κ.α. για ύπνο κοντά στο τζάκι στρωματοάδα που λέγαμε. Δεξιά και αριστερά από το τζάκι το λέγαμε «προκοπά» ότι κοιμηθήκαμε.

Υπήρχε και κανένα κρεβάτι με ξύλινα καβαλέτα και σανίδες, όμως το καλοκαίρι δεν ήταν ποτέ ελεύθερο, θα είχε πάνω του απλωμένο τραχανά ή χυλοπίτες της νοικοκυράς. Κάτω δε από το κρεβάτι αποθηκευτικός χώρος για πατάτες να αερίζονται για να μην χαλάσουν, κολοκύθια, κρεμμύδια, τα σκόρδα ήταν κρεμασμένα στον τοίχο. Διάφορα εργαλεία κρεμασμένα σε μια πλευρά (δρεπάνια, τσαπιά, δικριάνια, τραβτήρα, τσιοκανιστήρα, χανάκα, πρατοψάλιδα κ.α.). Το εικονισμένο με το καντήλι αναμμένο ανατολικά ψηλά στη γωνία, με τα στέφανα του ζευγαριού από το γάμο τους επάνω.

Η ξύλινη κούνια (σαρμανίτσα), απαραίτητο εργαλείο για να κοιμούνται τα μικρά παιδιά και κρεμασμένες πάνω τις εικονίτσες και τα σταυρουδάκια.

Ένα παλιό μπαούλο για τα προκιά της νοικοκυράς (κεντήματα, πλεκτά, σεντόνια κ.α.). Το λανάρι για το ξάσιμο των μαλλιών από τα πρόβατα για να κάνει η νοικοκυρά τις "τ'λούπες". Υπήρχε και τ'λούπα με ρόκα γνεσίματος και αδράχτι με σφοντύλι (αν δεν είχαν σφοντύλι βάζανε μια πατάτα για αντίβαρο). Δίπλα η ανέμη με μια βάντα γνέμα, κρεμασμένα το κόσκινο, ο αρέλεγος και η σίτα (το σκαφίδι το ξύλινο μας έλειπε). Το βλαχοτήγανο κρεμασμένο μαζί με τη λεκάνη την μπακιρένια (κάνανε ντους εκεί ρίχνοντας νερό το μπρίκι). Για τα μαθητούδια σχολείου, το γραφείο – καρέκλι σε μια γωνία (αυτό είχε βγάλει η SATO της εποχής).

Δίπλα στη λάμπα τη μικρή (την τσιμπλιάρα) τη βάζανε κάτω απ' τη μπιχαροποδιά και λίγο μέσα από τη φούσκα του τζακιού επειδή κάπνιζε για να φεύγει η κάπνα προς την καμινάδα (μπ'χαρης). Δίπλα στους τοίχους του τζακιού, για να μην κρυώνουν και να μην λερώνουν τους τοίχους, κρεμάγανε υφαντά πολύχρωμα (πάντες).

Ευάγγελος Τσιούνης

ΝΕΣΤΟΡΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
Εδρα Χαλκιοπούλου

24ωρη εξυπηρέτηση

90εσιο ΕΔΧ

6972 31.30.33
6986 21.67.80
26470 22279

ΜΙΚΡΟΜΕΤΑΦΟΡΕΣ Αθήνα - Θεσσαλονίκη

ΠΡΑΤΗΡΙΟ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ
ΠΛΥΝΤΗΡΙΟ - ΛΙΠΑΝΤΗΡΙΟ
ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΑΣΤΙΚΩΝ
ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

ΠΙΣΤΙΟΛΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
Χαλκιοπούλοι Βάλτου Αιγινίας
6972 544 718 // 26470 22083
bp_pistolis83@hotmail.com

καθαρά καύσιμα
απόλυτη ποσοτική παράδοση

ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ
- ΕΙΔΗ ΔΩΡΩΝ

Προύντζου Λαμπρινή
Ν. Χαλκιοπούλου • Τηλ.: 26470 22298

ΤΑΒΕΡΝΑ - ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ
Μυλωνάς Ανδρέας

Διασταύρωση Χαλκιοπούλων
Τηλ. 26470 22017

ΑΚΟΥΣΤΙΚΑ ΒΑΡΗΚΟΪΑΣ
earPLUS
ΗΛΙΑΣ ΦΕΛΩΝΗΣ

ΣΚΑΛΤΣΟΔΗΜΟΥ 2 - 2ος ΟΡΟΦΟΣ - ΠΛ.ΕΙΡΗΝΗΣ - ΑΓΡΙΝΙΟ
ΤΗΛ./FAX : 26410 57539 - ΚΙΝ. 6972605785
www.iliassfelonis-akoustika.gr

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ
ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ
ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΙΣΣΑΣ (ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ)
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Δ. ΚΙΣΣΑΣ (ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΛΟΓΟΣ)
ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ:
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΙΑΔΗΜΟΣ

Σουλίου 49 - Αγρίνιο Τ.Κ. 30131
Τηλ./Fax: 2641020078 Κιν.: 6974126663
e-mail: kissasdimetris@gmail.com

Finance a.t.c.
Λογιστικά - Φοροτεχνικά
Σύμβουλοι Επιχειρήσεων

Προύντζος Δ. Ανδρέας
Α.Τ.Ε.Ι. Λογιστικής Πατρών

Χαριλάου Τρικούπη 4, Αγρίνιο 3ος όροφος
Κιν.: 6974738494 Τηλ.: 26410 26448 - 53241

Κρεοπωλείο - Ψησταριά
"ΤΟ ΔΙΑΣΕΛΟ"

Σπανομήτσος Ανδρέας - Κική
Ν. Χαλκιοπούλου Τηλ.: 26470 22014

ΜΑΡΕΤΣΗΣ
ΕΛΑΤΑ ΕΡΜΟΥΣ
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΜΑΡ

Πλαταιών 30, Νίκαια
Τηλ.: 2104901157

ΠΡΟΥΝΤΖΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ
ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΣ

ΠΡΟΥΝΤΖΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ MSc
ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΣ Α ΤΑΞΗΣ

Κρέοντος 130, Σεπόλια, 104 43
(ηλυσίων μετρό Σεπολίων)

Τηλ. - Fax: 211 4095837
Κιν: 6938 950798
e-mail: tpountzos@yahoo.gr

CAFE - BAR
ΑΚΡΟΑΜΑ

Χαλκιοπούλου Αιτωλοακαρνανίας
Τηλ.: 26470 22044

ΕΞΟΧΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
"Ο ΙΝΑΧΟΣ"
Γιώργος Θ. Καραχρήστος

Λουτρά Χαλκιοπούλων
Τηλ.: 26470 22233 • Κιν.: 6946958416
Οικ. 26470 22064

ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΟ
ΝΕΣΤΩΡΑ

από το 1981

Ν. Χαλκιοπούλου
Τηλ. 26470 22384 Κιν. 6948607157

ΕΘΝΙΚΗ
Η ΠΡΩΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ - ΠΑΛΙΟΥΡΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
Ασφαλιστικός Πράκτορας

ΑΕΕΓΑ "Η ΕΘΝΙΚΗ" ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ
ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Δ/ΝΣΗ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ: ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ 24 ΠΛ. ΑΜΕΡΙΚΗΣ
Τ.Κ. 11253 ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ.: 210 8648852
ΤΗΛ./FAX: 210 8641120

TAX news

ΘΩΜΑΣ Γ. ΚΑΡΑΧΡΗΣΤΟΣ
Λογιστής - Φοροτεχνικός

Τηλ 2105247959 Πλατεία Ομονοίας 10 10431
Κιν. 6970125416 Χαλκιοπούλου Αιγινίας 30017
Fax 2105247959 E-mail: tom@taxnews.info

ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ
- ΕΙΔΗ ΔΩΡΩΝ

Σπανομήτσος Παναγιώτης
Ν. Χαλκιοπούλου
Τηλ. 26470 22030

ΥΔΡΑΥΝΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΥΔΡΕΥΣΗ - ΘΕΡΜΑΝΣΗ
ΗΛΙΑΚΑ - ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ

Κώστας Τσιούνης
Τηλ./Fax: 210 99 62 251 Κιν.: 6947 43 59 35
e-mail: kos.tsionis@gmail.com

ΤΑΒΕΡΝΑ ΜΕΖΕΔΟΠΩΛΕΙΟ
"ΠΛΑΚΙΟΤΙΣΣΑ"

"ΠΛΑΚΙΩΤΙΣΣΑ"
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΑΛΑΟΥΝΗΣ
CAFE - RESTAURANT

Δ.ΑΡΕΟΠΑΙΤΤΟΥ 7, ΠΛΑΚΑ, ΤΗΛ: 210 9227295 - 210 9226197
www.plakiotisa.gr

«Στενάζουν» οι Πολιτιστικοί Σύλλογοι εξαιτίας της Πανδημίας Ανακοίνωση του Δ.Σ.

Συνέχεια από τη σελ. 1

Συνεχίζουμε ακάθεκτοι σε δράσεις, που θα είναι ακίνδυνες για την υγεία μας, όπως η περσινή Έκθεση Φωτογραφίας τον Αύγουστο στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού μας. Για φέτος για μια εβδομάδα περίπου πριν το 15Αύγουστο, προγραμματίζουμε να επαναλάβουμε την περσινή έκθεση, προσθέτοντας επιπλέον την έκθεση των αρχείων των Δημοτικών Σχολείων, ενώ για τα διακόσια χρόνια από την Επανάσταση, θα διοργανώσουμε ημερίδα ή διημερίδα τοπικής Ιστορίας και πολιτισμού στις ίδιες ημερομηνίες, ανάλογα με τα θέματα που θα προσεγγίσουν οι συντελεστές μας, στον προαύλιο χώρο του Δημοτικού Σχολείου στο **Νέο Χαλκικόπουλο**. Στην διημερίδα πρόκειται να παρουσιαστούν θέματα σχετικά με την ιστορία και τον πολιτισμό των Χαλκιοπουλών και της ιστορικής επαρχίας Βάλτου, τα οποία αναδεικνύουν γεγονότα και καταστάσεις που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης του 1821, την προεπαναστατική και την μετεπαναστατική περίοδο. Συγκεκριμένα οι εισηγητές της διημερίδας θα παρουσιάσουν τη ζωή και τη δράση των

γνωστών ηρώων καταγομένων από το χωριό μας και την επαρχία Βάλτου (**Οικογένεια Βαλτινών, οικογένεια Κοντογιανναίων, Καραχρησταίοι, Ίσκος, Σταθός, Καραϊσκάκης, Κατσαντώνης**), αλλά και στη ζωή και τη δράση των λιγότερο γνωστών λαϊκών ηρώων προγόνων μας, που πολέμησαν υπό τις διαταγές των οπλαρχηγών και έδωσαν τη ζωή τους για τον αγώνα της εθνικής παλιγγενεσίας. Θα παρουσιάσουν επίσης γνωστές μεγάλες μάχες που έγιναν στην περιοχή, καθώς και τον εξέχοντα ρόλο των πολλών μοναστηριών της περιοχής, ενώ θα γίνει ιδιαίτερη αναφορά στις άγνωστες στο ευρύ κοινό «αποκλείστρες». Στα οργανωμένα δηλαδή απόκρυφα μέρη όπου προφυλάσσονταν τα γυναικόπαιδα κατά την διάρκεια της απουσίας των ανδρών στις μάχες.

Επίσης θα έχουμε παρουσίαση του βιβλίου του Γιώργου Α. Τσιτάκαλου **“Ένα χωριό στα όπλα.... Το Χαλκικόπουλο Βάλτου από την Εθνεγερσία στη δεκαετία του 1940 και τον ΕΔΕΣ”**, ενώ αν το καταφέρουμε θα έχουμε και Έκθεση Βιβλίου κυρίως Βαλτινών συγγραφέων. Για τις καλοκαιρινές εκδηλώσεις, θα σας ενημερώσουμε μόλις αποφασιστούν και ορ-

γανωθούν πλήρως.

Όλο αυτό το διάστημα έχουν ληφθεί πολλά μέτρα από τα αρμόδια Υπουργεία, τα οποία ωστόσο δεν τείνουν ιδιαίτερα στη βοήθεια των Συλλόγων.

Περισσότερο από κάθε άλλη φορά θα θέλαμε να είστε δίπλα μας και να στηρίξετε τον Σύλλογό μας, διότι Σύλλογος δεν είναι μόνο οι χοροί και τα τραγούδια που γεμίζουν την καρδιά μας και που εδώ και αρκετό καιρό στερούμαστε, είναι οι μνήμες μας, οι ρίζες, ο τρόπος ζωής, οι γεύσεις, η καθημερινότητά μας, όλα αυτά που κυλούν στο αίμα μας από γενιά σε γενιά. Ευχόμαστε δύναμη, υγεία, υπομονή και αισιοδοξία για τις δύσκολες ημέρες που διανύουμε».

Το Δ.Σ. του Συλλόγου

ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΣΙΔΗΡΟΥ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ
ΚΙΝ. 6978375492

**ΚΑΦΕΝΕΙΟ ΟΥΖΕΡΙ
SNACK BAR**
Μπακογιάννης Ανδρέας
- Γεωργία
Ζωοδόχου Πηγής 20 Ίλιον
Τηλ.: 210 5748091

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ
Προύντζος Η. Απόστολος
Χαλκικόπουλο Βάλτου
Τηλ.: 26470 38111 • Κιν: 6977614258

**ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΦΩΤΙΣΜΟΥ - ΚΙΝΗΣΕΩΣ**
Κώστας & Αδαμάντιος
Τηγάνης
Τηλ.: 210 5620418
Κώστας Κιν.: 6932 405332
Αδαμάντιος Κιν.: 6932 837471

**ΚΑΦΕΝΕΙΟ
Ο ΒΑΛΤΟΣ**
Παναγιώτης Τηγάνης
Ραβίνε & Αγ. Σοφίας 52
Περιστέρι, 210 5781803

**Τεχνικό Γραφείο
Έφη Καρδάρα**
Τοπογράφος Μηχανικός Τ.Ε.
Δηλώσεις Κτηματολογίου
Τοπογραφικές μελέτες και εφαρμογές
Τακτοποίηση – νομιμοποίηση αυθαιρέτων
Ζωοδόχου Πηγής 5 - Αγρίνιο Τ.Κ. 30100
Τηλ.: 6972074230
e-mail: efikardara@yahoo.gr

**ΦΟΥΡΝΟΣ
Νεοσυρας**
ΦΩΤΗΣ
ΑΡΤΟΣ - ΓΛΥΚΟ
Χαλκικόπουλο Βάλτου Αιτ/νίας Τηλ.: 6948607160

Κομμώσεις ΒΑΣΩ
Ανδρικά-Γυναικεία
- Παιδικά
Χαλκικόπουλο Βάλτου
Τηλ. 6976428930

Αγγελική Καραγεώργου
Φιλολόγος
Παραδίδονται ιδιαίτερα μαθήματα
σε μαθητές
Δημοτικού • Γυμνασίου • Λυκείου
Κιν.: 6972 606071
e-mail: ag.karageorgou@gmail.com

ΤΑΛΙΟΥΡΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
Ταξί... με ελπίδα
...24 ώρες δίπλα σας
ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΙ
Τ: 6972421355, 6979716809
e-mail: vtaliouras@gmail.com

**Μπαλάσκας
Μεταφορική**
Μπαλάσκας Ευάγγελος
Εμπειρός Αιτ/νίας
6947 437 201 - 26470 31292
vagelisbalasakas@gmail.com
Δρομολόγια Επαρχία - Αθήνα
• Μεταφορές • Μετακομίσεις
• Αποθήκευση • Ανυψωτικό Μηχάνημα

**ΚΩΣΤΑΣ
ΒΛΑΧΟΣ**
ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΙ
6947028821

Η Αποκλείστρα στη Μηλιά Περδικακίου

Τον Οκτώβριο του 2018, φιλοξενήσαμε στο **Χαλκιοπούλο** τον δημοσιογράφο και ερευνητή **Μάκη Εξαρχόπουλο**, που γεννήθηκε και μεγάλωσε στη **Θεσσαλονίκη** κι από το 1981 εγκαταστάθηκε στην **Αθήνα**. Οι ρίζες του, και από τους δύο γονείς, είναι στην **Καπαδοκία**. Επί τέσσερις μήνες βρισκόταν στην περιοχή της **Αιτωλοακαρνανίας**, συγκεντρώνοντας πλούσιο υλικό κι άγνωστα στο ευρύ κοινό ιστορικά στοιχεία, σε μια προσπάθεια να γυριστούν δύο επεισόδια τηλεοπτικής σειράς, που κατατέθηκε στην ΕΡΤ και ακόμη τέσσερα ανεξάρτητα ντοκιμαντέρ. Μια από τις έρευνες, που πραγματοποιήσε την περίοδο εκείνη, ήταν η τραγική πορεία των Εξοδιτών, των 1500 πολεμιστών, ανάμεσα τους μόνο 13 γυναίκες, που βγήκαν από το **Μεσολόγγι** κατά την έξοδο και σωθηκαν, τον Απρίλιο του 1826.

Αφορμή στάθηκε το βιβλίο του συγγραφέα **Κώστα Καρακώστα**, εκπαιδευτικού από την Ανάληψη του Θέρμου, με τίτλο «**Το στρατόπεδο της Δερβέκιστας και το οδοιπορικό της θυσίας των «Ελευθέρων Πολιορκημένων». Απρίλης 1825 – Απρίλης 1826**». Το βιβλίο του **Κώστα Καρακώστα** στηρίζεται στις περιγραφές του **Ν. Κασομούλη**, που ήταν ένας από τους Εξοδίτες και περιγράφει αυτή τη δραματική πορεία στ' απομνημονεύματά του με τίτλο: «**Ενθυμήματα Στρατιωτικά τής Επαναστάσεως των Ελλήνων 1821-1833**».

Σκοπός τής έρευνας του **Μάκη Εξαρχόπουλου** είναι η παραγωγή σειράς δραματοποιημένων ντοκιμαντέρ 12 ωριαίων επεισοδίων με τίτλο «**ΕΞΟΔΙΤΕΣ**», που αναφέρεται στις πολιορκίες του **Μεσολογγίου**, στην ηρωική Έξοδο και, σ' αυτό που ελάχιστοι γνωρίζουν, στην πορεία των διασωθέντων πολεμιστών τής Φρουράς μέχρι το **Ναύπλιο**. Το ντοκιμαντέρ ακολουθεί την πορεία τους από το **Μεσολόγγι** στη **Δερβέκιστα** (σημερινή **Ανάληψη**), από εκεί στον **Πλάτανο Ναυπακτίας**, όπου τους περίμενε ο **Καραϊσκάκης**, για να τους ταΐσει, αφού έστειλε και τους μέτρησαν στη γέφυρα της **Αρτοίθρας**, στη συνέχεια στους **Πενταγίους**, στο **Λιδωρίκι**, στην **Άμφισσα**, στο **Χρισσό**, στην **Αράχωβα**, στη **Δομβραϊνα**, απ' όπου πέρασαν με πλεούμενα στην **Παραχώρα Κορινθίας**, και μέσω του **Ισθμού** έφτασαν στο **Ναύπλιο**.

Η σειρά ντοκιμαντέρ κατατέθηκε στην Επιτροπή «**Ελλάδα 1821-2021**», κρίθηκε θετικά και βρίσκεται στο στάδιο τής αναζήτησης χρηματοδότησης, για να υλοποιηθεί η παραγωγή υπό την αιγίδα τής Επιτροπής.

Να σημειώσουμε εδώ ότι οι διασωθέντες 1500 Εξοδίτες ήταν οι πολεμιστές τής Φρουράς, που κυρίως δεν ήταν **Μεσολογγίτες**, αλλά κατάγονταν από διάφορες περιοχές τής **Αιτωλοακαρνανίας** (**Βαλτινοί**, **Ξηρομελίτες**) και τής **Ρούμελης**, καθώς και τής **Ηπείρου**, (**Σουλιώτες**) ακόμη και τής **Μακεδονίας**.

Οι **Μεσολογγίτες** αγωνιστές (περίπου 250) ακολουθήσαν άλλη διαδρομή προς το **Ναύπλιο**, ενώ οι 30 διασωθέντες πολεμιστές από τη **Σαμαρίνα** τής **Μακεδονίας** ακολουθήσαν κι αυτοί άλλη διαδρομή κι έφτασαν στη **Σαμαρίνα**, εξ' ου και το πασίγνωστο ιστορικό τραγούδι **Παιδιά τής Σαμαρίνας**.

Ένα άλλο θέμα, που προέκυψε για τον **Μάκη Εξαρχόπουλο**, κατά τη διάρκεια των ερευνών του, ήταν κάτι άγνωστο στο ευρύ κοινό και αφορά τις «**Αποκλείστρες**», που υπήρχαν στην **Αιτωλοακαρνανία** και στην ευρύτερη περιοχή.

Οι **Αποκλείστρες** είναι εκτεταμένοι χώροι στα βουνά ή αλλού, όπου κατά την περίοδο τής Επανάστασης του 1821 μπορούσαν να φιλοξενηθούν πολλά γυναικόπαιδα, κάτι σαν καταφύγιο, με μια μονάχα πρόσβαση, η οποία μπορούσε να φυλαχθεί από λίγους άνδρες. Ο **Σπυρομήλιος** στο «**Χρονικό του Μεσολογγίου**» μας λέει ότι η **Δυτική Στερεά** έχει δύο **Αποκλείστρες**. Η μια είναι του **Καρπενησιού**, η οποία βρίσκεται κοντά στο χωριό **Καστανιά**, στον **Προυσό**, και η άλλη είναι στη **Μηλιά Βάλτου**. Μια άλλη περιοχή, που χρησιμοποιήθηκε ως **Αποκλείστρα**, βρίσκεται κοντά στις εκβολές του **Αχελώου**, στο χωριό **Λεσίνι**. Εκεί υπάρχει το μοναστήρι της **Παναγίας τής Λεσινιώτισσας**. Τότε, ήταν πάνω σε ένα νησάκι, που περιβαλλόταν από βάλτους. Ήταν ένα δυσπρόσιτο μέρος και για να το προσεγγίσεις έπρεπε να ξέρεις τα περάσματα μέσα στους βάλτους, τα οποία, φυσικά, τα ήξεραν μόνο οι ντόπιοι.

Εκτός απ' αυτές τις **Αποκλείστρες** ο **Μάκης Εξαρχόπουλος** έμαθε ότι υπάρχουν άλλες δύο στην ορεινή **Ναυπακτία**. Η μία βρίσκεται κοντά στην **Κλεπά**, όπου πήγε και του την έδειξαν από μακριά και η άλλη είναι ο **Καρφοπεταλίκος**, απέναντι από το χωριό **Νεοχώρι**, που τον επισκέφθηκε, τον κατέγραψε και συνέχισε να συγκεντρώνει βιβλιογραφικά στοιχεία, πληροφορίες και υλικό, για να οργανώσει την παραγωγή ενός ντοκιμαντέρ γι' αυτές τις τόσο άγνωστες, αλλά πολύ σημαντικές για τη σωτηρία του άμαχου πληθυσμού, «**Αποκλείστρες**».

Για την έρευνά του σχετικά με την **Αποκλείστρα** στη **Μηλιά Βάλτου** είχε μια επικοινωνία μαζί μου και με χαρά τον φιλοξενήσαμε στο **Χαλκιοπούλο**, για τέσσερις μέρες, στο σπίτι του **Κώστα Ριζογιάννη** του **Ανδρέα**. Για την επίσκεψή μας στη **Μηλιά** μάς βοήθησε να πάμε, με το 4Χ4 αυτοκίνητό του, ο πυροσβέστης **Κώστας Μέρ-**

κος από τον **Εμπεσό** και παρέα με τον **Νώντα Νέστωρα** από το **Χαλκιοπούλο** και τον **Γιώργο Θ. Παππά** από τον **Εμπεσό** φτάσαμε στο ιστορικό αυτό μέρος. Όταν δεν γνωρίζεις την ιστορία του, βλέπεις έναν πανέμορφο τόπο, καταπράσινο, ιδανικό για βόλτα και αναψυχή. Όταν βρίσκεσαι όμως εκεί και σκέφτεσαι ότι εδώ υπήρχαν σπίτια, καλύβες και άλλες υποτυπώδεις υποδομές, για να φιλοξενοούνται και να κρύβονται τόσα γυναικόπαιδα και πολεμιστές, πριν από 200 χρόνια, τα συναισθήματα αλλάζουν και μια συγκίνηση σε διαπερνά.

Η **Μηλιά** βρίσκεται γεωγραφικά στη βόρεια πλευρά τής **Καλάνας**, κάτω από το σπήλαιο του Αγίου Ανδρέα του Ερημίτη (από το σπήλαιο κι από το μονοπάτι φαίνεται το μεγαλύτερο μέρος τής περιοχής, που ορίζεται με αυτό το τοπωνύμιο). Ο χωματόδρομος για τη **Μηλιά** ξεκινά από τον δρόμο **Εμπεσού – Περδικακίου**.

Κατοικούνταν μέχρι τον Σεπτέμβριο του 1971, όταν έφυγαν και οι τελευταίοι μόνιμοι κάτοικοι της **Μηλιάς** και μετακινήθηκαν στον **Εμπεσό**. Για αρκετά χρόνια κάποιες οικογένειες επέστρεφαν και διαβίουσαν εκεί τους καλοκαιρινούς μήνες. Σήμερα υπάρχει εκεί μια σύγχρονη εξοχική κατοικία και η εκκλησία του **Αγίου Δημητρίου**, που λειτουργεί μια φορά τον χρόνο. Διασώζονται επίσης δύο - τρία παλιά σπίτια. Υπάρχουν ακόμη ένα - δύο πρόχειρα καταλύματα κι αντίστοιχες πρόχειρες σταυλικές εγκαταστάσεις, που χρησιμοποιούνται τους καλοκαιρινούς μήνες. Από την **Αγραπιδούλα** ξεκινά μονοπάτι προς τη **Μηλιά** (σηματοδοτημένο από τον **Χριστόφορο Καραγεώργο**), που το χρησιμοποιούσαν μαθητές στις αρχές τής δεκαετίας του 1950, για να πηγαίνουν στο δημοτικό σχολείο στο παλιό **Χαλκιοπούλο**, αλλά και μεγάλοι για να πηγαίνουν στα καφενεία και στα πανηγύρια.

Για την **Αποκλείστρα τής Μηλιάς** - στη διαδικασία της ανεύρεσης ιστορικών ντοκουμέντων - υπάρχει έγγραφο του 1825, που έστειλαν οι: **Αναγνώστης Διδασκάλος** και **Κων/νος Ζώτος**, που υπογράφουν ως παραστάτες Αγράφων, στην προσωρινή Διοίκηση, όπου ζητά οικονομική ενίσχυση για τη δημιουργία υποδομών για την προφύλαξη και τη διαβίωση των γυναικόπαιδων, προκειμένου οι άνδρες πολεμιστές να βρίσκονται στις μάχες.

Το έγγραφο αυτό δημοσίευσε, στο φύλλο 148 τής εφημερίδας «**ΕΜΠΕΣΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ**», ο αειμνηστος **Κώστας Ηλ. Χαντζάρας** με τίτλο «**Μια ιστορία για την Καλάνα**», αφού το «**αποκρυπτογράφησε**» σε συνεργασία με τον συνταξιούχο δασκαλό **Γιώργο Θ. Παππά**.

Το μετέφερα στον υπολογιστή αντιγράφοντάς το αυτοούσιο με την ορθογραφία και το συντακτικό τής εποχής.

Ευάγγελος Κ. Τσιούνης

Αναφορά των Βαλτινών στην κυβέρνηση 1825
Σεβαστόν Εκτελεστικόν Σύμμα 224

Εις το μέρος του **Βάλτου** πλησίον του **Αχελώου** ποταμού, είναι ένα όρος εκ φύσεως οχυρόν **Κανάλα** λεγόμενον το οποίον έχει τοποθεσιαν εκτεταμένην με περιφέρειαν ωση ωρών εννέα εφ' ής κατεπιγούσα ανάγκη να γίνεται χωρητική όλων των οικογενειών και ζώων των περίεξ επαρχιών **Βάλτου**, **Αγράφων**, **Ασπροποτάμου**, **Αρτης** και λοιπών. Το οποίον δια να γίνη απόρθητον χρειάζονται να εξοδευσώσι δυο χιλιάδες τάλαρα, να οχυρωθούν τα μέρη τα οποία η φύση άφησεν ελλιπή, εν τοσούτω να γίνωσι και δυο στέρνες δια νερό και μαγαζιά δια τροφάς και πολεμοφόδια, όπου είναι και τόπος εις τας ακρώριαν επίεδος με αρκετήν έκτασιν. Όταν λοιπόν αυτό το μέρος ασφαλισθή κατ' αυτόν τον τρόπον, όχι μόνον γίνεται σωτήριον καταφύγιον τοσούτων ψυχών, αλλά και προπύργιον όλης τής **Δυτικής Ελλάδος**, επειδή ο εχθρός αδυνατεί σχεδόν να διευθύνη τα στρατεύματά του προς πολιορκίαν **Μεσολογγίου** και ανατολικού, εν ώ ηξέυρη ότι εις αυτό το μέρος βρίσκονται πέντε χιλιάδες τουφέκια και παρ' ελπίδα τον κοιτών, από τας πλάτες εμποδίζουν όλας τας τροφάς, διακόπτουν κάθε κοινωνίαν του εν ενί λόγω τον φέρνει εις παντελή απελπισία.

Το μέρος αυτό να το βλάψει ο εχθρός δεν ημπορεί κατ' ουδέναν αν ήθελε κινηθεί κατ' αυτού με όλας του τας δυνάμεις, ούτε να το πολιορκήσει δύναται, επειδή τα περίεξ αυτού του απορθητού μέρους είναι δύσβατα και σύνδενδρα και ούτε τροφάς ημπορεί να μετακομίσει ούτε και δύναται να σταθή από τας επιβουλάς και ακροβολισμούς των Ελλήνων, αλλά ούτε πλησίον αυτού του μέρους βρήςκεται ύψωμα γής από

το οποίον να δυνηθή ο εχθρός να το πυροβολήσει.

Διά πολλούς λοιπόν λόγους συμφέρει εις το έθνος να έχει αυτό το προπύργιο και εις τας πλησιαζούσας επαρχίας αυτό το καταφύγιον. Επειδή όταν μετακομήσσωσι γυναίκες, παιδιά και γέροντες εις αυτό το μέρος τότε όλοι οι νέοι οπλοφορούντες κινούνται με Ελ. Ηρωισμόν και θάρρος κατά του εχθρού.

Το μέρος αυτό οχυρώνεται εις διάστημα δύο μηνών και ολιγότερον, δια δε την ασφάλειαν των οικογενειών πρέπει να διορισθή από μέρος της Διοικήσεως φρουράρχος τίμιου χαρακτήρος.

Όθεν δι' αυτό το σωτήριον έργον και κατά μέρος παρακαλούμεν την Σ.Δ., όπως πληροφορηθήσα ακριβώς διατάξει να δοθώσι οι δύο χιλιάδες τάλαρα προς κατασκευή αυτού του φρουρίου και μη παραβλέψει τόσας μεγάλας οφελείας δια παραμικρή ποσότητα, αλλά να διορίση εν ταυτώ έναν επιστάτην τίμιον δια την ταχίστην εκτέλεσιν, πριν μας καταλάβει ο εχθρός.

Τούτ' αυτό επροβλήθη δι' αναφοράς πέρυσι και εις την συνέλευσιν **Δυτικής Ελλάδος** και απεφασίσθη μεν, δεν εξετελέσθη δε δια την έλλειψη των χρημάτων και έγινε μόνον η αποκλείστρα της επαρχίας **Καρπενησιού**.

Ως γνωστόν και τω τότε γενικώς διευθυντή Κυρίω **Α. Μαυροκορδάτω**, ήδη δε η σεβαστή διοίκησης ημπορεί σαφέστερον να πληροφορηθή και παρά της εκλαμπρότητάς του περί τούτου του κοινωφελούς ζητήματός μας.

Όθεν κατά χρέος πατριωτικών αναφερόμενοι εις την Σ.Δ. μένομεν ευσεβάστως.

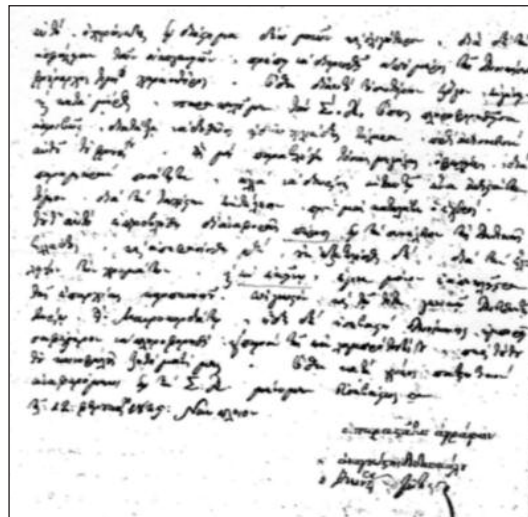
Τη 12 Φεβρουαρίου 1825 Ναύπλιον

Οι παραστάται Αγράφων

1 Αναγνώστης Διδασκάλου

2 Κωνστ. Ζώτος; (δυσανάγνωστο)

Για την αντιγραφή
Κων. Ηλ. Χαντζάρας - Εμπεσός

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ – ΙΝΑΧΟΥ

Γράφει
ο Νικήφορος
Μακρής

Ο **Αχελώος** είναι ένας από τους μεγαλύτερους ποταμούς της Ελλάδος. Πηγάζει από τα όρη **Λάκμωνα** και **Περιστερι** της **Οροσειράς** της **Πίνδου**. Λόγω της άσπρης κοίτης του οι ντόπιοι τον αποκαλούν **Ασπρο** ή **Ασπροπόταμο**. Η διαδρομή του από την ορεινή περιοχή γίνεται μέσα από βαθύτατες χαράδρες και απότομες σχισμές βράχων, βάθους πολλών δεκάδων μέτρων που προξενούν ίλιγγο.

Ο **Αχελώος** στη μυθολογία αναφέρεται ως θεός, στα Αρχαία Ιστορικά χρόνια πλουτοδότης της εύφορης γης, στα βυζαντινά χρόνια έγινε θεατής πολεμικών συγκρούσεων, ειρηνικών επιδόσεων, λειτουργιών και πανηγυριών σε εκκλησίες και μοναστήρια στη μία ή στην άλλη όχθη. Από τα παλαιοχριστιανικά χρόνια μέχρι το 1821 κατά μήκος των 220 χλμ. του μεγάλου ποταμού κτίστηκαν παλαιοχριστιανικοί βασιλικοί ναοί και μοναστηριακά συγκροτήματα, επισκοπεία και μητροπολιτικές εκκλησίες, ταπεινά ενοριακά και ερημοκλήσια.

Στο **Βάλτο** η **Παναγία Πρεβέντζας** παραμένει ασάλευτη στο βυθό της λίμνης **Καστρακίου**. Κτίσματα του **Δεσποτάτου της Ηπείρου** χρονολογούνται στο 13ο αιώνα. Ευτυχώς οι εξαιρετικής τέχνης τοιχογραφίες αποτοιχίστηκαν άγνωστο εάν έχουν εκτεθεί σε κάποιο μουσείο.

Στο βουνό **Καλάνα** ασκήτευε στο φημισμένο σπήλαιο στο πρώτο μισό του 13ου αιώνα ο **Άγιος Ανδρέας ο ερημίτης** και είναι εκπληκτικό πως σε ένα απομονωμένο σπήλαιο-ασκητήριο διαβίει ένας φημισμένος ασκητής με μόνιμη συντροφιά τον ουρανό, το βουνό **Καλάνα** και τον **Αχελώο**.

Σύμφωνα με την Ελληνική Μυθολογία λατρεύονταν ως Θεός εκτός από τους **Ακαρνάνες** (σύμφωνα με τον **Δίδυμο Χαλκέντερο**) και στη **Μαντινεία** με σπονδές και αγώνες, τη **Σικελία** και τη **Ρόδο**. Ο περιηγητής **Παυσανίας** περιέγραψε περίτεχνο, σκαλισμένο σε ξύλο από κέδρο χρυσοποίκιλο σύμπλεγμα που αναπαριστούσε την πάλη του **Αχελώου** με τον **Ηρακλή** στο «**Θησαυρό**» των **Μεγαρέων** στην **Ολυμπία** και παρόμοια ανάγλυφη παράσταση, η οποία κοσμούσε τον περίφημο θρόνο του **Απόλλωνα** στις **Αμύκλες** της **Λακωνίας**, ενώ ο **Πλάτωνας** στο «**Φαίδρο**» αναφέρει ιερό Χώρο αφιερωμένο στον **Αχελώο** στην αριστερή όχθη του **Ιλισσού**.

Ο **Ευριπίδης** στις «**Βάκχες**» τον παρουσιάζει ως πατέρα της πηγής «**Δίρκης**» στη **Θήβα**. Εθεωρείτο επίσης πατέρας της **Κασταλίας** πηγής των **Δελφών**, ενώ οι **Αχελωίδες Σειρήνες** που προσπαθούσαν με το κρυστάλλινο τραγούδι να μαγέψουν τους αργοναύτες και τον **Οδυσσέα**, ήταν κόρες του που απέκτησε με τη ροδόχαρη **Μούσα Τερψιχόρη** (**Απολλώνιος ο Ρόδιος**). Κατά το μύθο του **Μελέαγρου**, ο **Αχελώος** φιλοξένησε το **Θησέα** στο παλάτι του μετά το κυνήγι του **Καλυδώνιου Κάπρου**.

Στο μύθο του **Αλκμαίωνος**, όταν ο ήρωας κυνηγημένος από τις **Ερινύες** έψαχνε για τόπο ηρεμίας, έφτασε στον **Αχελώο** που τον καθάρισε από το στίγμα της μητροκτονίας και του έδωσε την κόρη του **Καλλιρρόη** για γυναίκα. Ο πρωτότοκος γιός του, ο **Ακαρνάν**, εθεωρείτο πατριάρχης των **Ακαρνάνων**.

Ο **Αχελώος** αποτελεί από την αρχαιότητα το φυσικό όριο της στεριάς των λαών στο δυτικό και ανατολικό τμήμα, των **Ακαρνάνων** και των **Αιτωλών** αντίστοιχα. Η κυριαρχία τους στην αρχαιότητα δημιούργησε ατελείωτες έριδες και αμφισβητήσεις και αποτέλεσε την αφορμή αιματηρών συγκρούσεων και μακροχρόνιων διενέξεων μεταξύ των. Χώριζε δύο διαφορετικούς λαούς αλλά με κοινό σημείο αναφοράς, την κοινή πατρίδα, την πηγή ζωής και του πλούτου. Στις διαμάχες συμμετείχαν κατά καιρούς σύμμαχοι και εχθροί που προσέτρεχαν αποδεχόμενοι την πρόσκληση του ενός ή του άλλου.

Το όνομα **Αχελώος** έχει ως πρώτο συνθετικό τη ρίζα «**αχ**» ή «**άχα**» (στα λατινικά aqua) που σημαίνει νερό και το συγκριτικό επίθετο «**λώων**» που έχει την έννοια του καλύτερος ή ποσοτικά μεγαλύτερος και τη ρίζα «**ΕΛΛ**» που σημαίνει ψηλός ή ορεινός ή ευκίνητος, προσωνυμίες που αναφέρονται στους ορεσίβιους κατοίκους της **Πίνδου**, γύρω από τις πηγές του ποταμού, από την οποία πιθανώς προέρχονται τα ονόματα **Ελλοί** και **Ελλάς**.

Τα στοιχεία που μας δίνει ο **Θουκυδίδης** στις Ιστορίες και ο **Στράβων** στα Γεωγραφικά σχετικά με το μύθο **Αχελώος-Ιναχος** και τα δύο ονόματα του ποταμού ετυμολογικά ανάγονται στη ρίζα «**αχ**» νερό, απ' όπου και το όνομα «**Αχαιοί**», αφού το στοιχείο «**αχ**» απαντά και στα δύο ονόματα.

Το όνομα **Ιναχος** προσδιόριζε το άνω ρου του **Αχελώου** ποταμού, ενώ το όνομα **Αχελώος** το κάτω ρου. Στο τέλος της πρώιμης εποχής του χαλκού (2η χιλιετία π.Χ.) ο ποταμός **Αχελώος-Ιναχος** διασχίζει και την περιοχή της **Αθαμανίας** και της **Ακαρνανίας** που κατοικούνται από τους **πρωτο-Αχαιοί**. Τα δε υδρώνυμα **Ιναχος-Αχελώος** απαντώνται και στην **Αθαμανία** και την **Ακαρνανία**.

Ποταμούς με το όνομα **Ιναχος** συναντούμε και σε άλ-

Η πάλη του Αχελώου με τον Ηρακλή

λες περιοχές της Ελλάδος, είναι όνομα σύνθετο από το αρχαίο ρήμα «**ινάω**» (εκκενώνω, αδειάζω ορμητικά) και το «**αχ**» (το νερό).

Ο **Ιναχος** ποταμός της περιοχής του **Ορεινού Βάλτου**, παραπόταμος του **Αχελώου** που διασχίζει και ποτίζει την ομώνυμη κοιλάδα (κοιλάδα **Ινάχου**), έφερε το όνομά του από την εποχή των **πρωτο-Αχαιών** και φυσικά θα ήταν παράλογο έστω να σκεφτεί κάποιος ότι θα παρέμενε για χιλιάδες χρόνια χωρίς όνομα για να τον βαπτίσει ο (ξενόφερτος) έποικος μυθικός **Αμφίλοχος**, όπως ισχυρίζονται κάποιοι ερευνητές.

Τα πρώτα Ελληνικά φύλα που κατοίκησαν περί του **Αχελώου** στο γεωγραφικό χώρο της **Πίνδου** αναφέρονται οι **Αΐθικες** και **Περαβοί** στα βόρεια, **ΒΑ των Αθαμάνων**, οι **Αρκτάνες** και οι **Λαπίθες**. Στα νότια οι **Αιράντιοι**, οι **Ευρυτάνες**, οι **Αγραιίοι** και οι **Δόλοπτες**. Επειδή η οικονομία στις περιοχές αυτές στηριζόταν κατά βάση στην κτηνοτροφία με συνεχή μετακίνηση των πληθυσμών, οι εγκαταστάσεις τους ήταν πρόχειρες και λίγα τα ίχνη που άφησαν. Είναι αυτές που χαρακτηρίζει ο **Θουκυδίδης** ως «**Ατείχιστες Κώμες**». Μόνο στο τέλος του 5ου αιώνα π.Χ. και στις αρχές του 4ου άρχισαν να παρουσιάζονται μεγάλες ή μικρότερες πόλεις με τους συνοικισμούς.

Ερείπια οικισμών και οχυρών του παρελθόντος, απαντώνται είτε κατά μήκος των αρχαίων δρόμων, των διαβάσεων και των φαράγγιων είτε στα ψηλά και απρόσιτα μέρη. Οι πόλεις και οι οχυρές θέσεις είχαν μεταξύ τους οπτική επαφή. Η επικοινωνία γίνονταν με διαβάσεις μέσα από τα ψηλά βουνά, τα φαράγγια και τις βαθιές χαράδρες. Πολλά ήταν τα γεφύρια μικρά και μεγάλα που συνέδεαν και επέτρεπαν την επικοινωνία ανάμεσα στην **Ήπειρο** και τη **Θεσσαλία**. Ονομαστή ήταν και η γέφυρα του **Κοράκου** (1515) που δυστυχώς ανατινάχτηκε κατά τον εμφύλιο του 1949. Οι άλλες δύο σημαντικές γέφυρες της **Μεσοχώρας** και της **Τατάρνας** θα βρεθούν ή βρίσκονται ήδη κάτω από τα νερά των τεχνητών λιμνών, **Μεσοχώρας** και **Κρεμαστών** αντίστοιχα. Έτσι από τους νεότερους θα ακούγεται παράξενα ο στίχος «**Εφές, προφές επέρασα Τατάρνας το γιοφύρι και ακούονταν ο πόλεμος το κλέφτικο τουφέκι**».

Η περιοχή ως κατοικούμενη από την προϊστορική περίοδο παρουσιάζει μεγάλο ανασκαφικό ενδιαφέρον. Βρίθμι από αρχαιολογικούς τόπους και μνημεία όλων των εποχών. Είναι σχεδόν τα περισσότερα εγκαταλελειμμένα στην τύχη τους και ερμηνύουν (μαζί και ο **Ορεινός Βάλτος**).

Το οδικό δίκτυο στο μεγαλύτερο μήκος του είναι χωμάτινο και οι δρόμοι κακοτράχαλοι και επικίνδυνοι, με τις πρώτες βροχές θυμίζουν οργωμένα χωράφια. Τα ασφάλτινα κομμάτια επισκευάζονται πρόχειρα με βιασύντη τους καλοκαιρινούς μήνες. Το χειμώνα τα πεσμένα δένδρα και οι κατολισθήσεις κάνουν τους δρόμους αδιάβατους.

Η απομάκρυνση του ενεργού πληθυσμού κυρίως λόγω της έλλειψης θέσεων εργασίας δημιουργεί σημαντικά εμποδία στις προσπάθειες ανάπτυξης της περιοχής. Δυστυχώς στο ορεινό τμήμα του **Βάλτου** όλα παραμένουν παραμελημένα στη φθορά του χρόνου. Και έτσι η τουριστική κίνηση είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Οι δυνατότητες φιλοξενίας επισκεπτών είναι λιγοστές και ελάχιστα ελκυστικές.

Το ισχυρότερο χτύπημα από το ελληνικό κράτος, ο **Ορεινός Βάλτος** το δέχτηκε πριν από 10 χρόνια, όπου με το Ν.3852/10 του **αφαίρεσαν και την τοπική αυτοδιοίκηση**. Ο τόπος παραχωρήθηκε στην **Αμφιλοχία**. Και από τότε βασιλεύει η μοναξιά και η εγκατάλειψη.

Κάθε τόσο αποκόπτεται κάτι από το παρόν για να καταχωνιαστεί απλά στις μνήμες του παρελθόντος.

¹ «Θησαυρός»: κτίσμα μιας πόλης όπου τοποθετούσαν και φύλασσαν τα τάματα, αφιερώματα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

21 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2021

Προς: Τον Δήμαρχο, τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου και τους Δημοτικούς Συμβούλους του Δήμου Αμφιλοχίας

Διανύουμε το έτος 2021, διακόσια (200) χρόνια από την έναρξη της επανάστασης και του ιερού αγώνα της παλιγγενεσίας του Ελληνικού Έθνους. Όλοι οφείλουμε να συμμετάσχουμε στις εορταστικές εκδηλώσεις του τόπου μας με εστίαση και εμμονή στο όνομα «**Βάλτος**», όνομα και περιοχή άρρηκτα συνδεδεμένα με τους εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες και ταυτισμένα με το Ελληνικό Κράτος καθώς αποτελούν έναν από τους «**Θεμέλιους Λίθους**» του. Οφείλουμε επίσης να αποτίσουμε φόρο τιμής στους ήρωες Βαλτινούς προγόνους μας οι οποίοι εκεί στα βουνά του Βάλτου, στα 400 χρόνια σκλαβιάς, κράτησαν άσβεστη τη φλόγα της ελευθερίας και του πατριωτικού φρονήματος.

Μαχόμενοι μέσα από πράξεις άφθαστης γενναιότητας και αυταπάρνησης, πολεμώντας τη βαρβαρότητα του τυράννου δυνάστη του Έθνους, πέρασαν στην αιωνιότητα...

Λευτέρωσαν τον τόπο μας με τους αγώνες τους, τον πότισαν με το αίμα τους, τον ανάστησαν, τον στέριωσαν με τη θυσία τους. Μας άφησαν παρακαταθήκη αιώνια τον τόπο τούτο και θα τον ήθελαν με το όνομα που τον λευτέρωσαν και τον παρέδωσαν στους απογόνους τους.

Τον θέλουν με το όνομά του:

Βάλτος!!!

Όμως, οι γιορτές και οι εκδηλώσεις τελειώνουν και σύντομα ξεχνούνται.

Εάν ως Δημοτικό Συμβούλιο θέλετε να τιμήσετε εκείνους που θυσιάστηκαν για να είμαστε όλοι εμείς σήμερα ελεύθεροι, να εισαγάγετε προς συζήτηση στο Δημοτικό Συμβούλιο την Αναφορά – Αίτηση των 833 συμπατριωτών μας **Βαλτινών** (αρ. πρωτ. 17021/2-7-13) που παραμένει ακόμη αναπάντητη σχεδόν οχτώ (8) χρόνια και να αποφασίσετε την μετονομασία του Δήμου σε **Δήμο Βάλτου** με έδρα την **Αμφιλοχία**.

Είναι η μοναδική ονομασία που ενώνει και δεν διχάζει τους δημότες.

Τα μέλη της
Συντονιστικής Επιτροπής

ΜΑΚΡΗΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ -
ΑΓΓΕΛΗΣ ΚΩΣΤΑΣ - ΓΚΑΝΑΒΙΑ ΝΤΙΝΑ -
ΚΑΠΠΑΣ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ -
ΤΣΙΟΥΝΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ -
ΠΑΤΣΑΟΥΡΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ -
ΤΡΙΜΠΟΣ ΣΤΑΘΗΣ

αϊφαντής
ΑΠΟ ΤΟ 1978

ΕΚΛΕΚΤΑ **ναι**, ακριβά **όχι**. ΚΡΕΑΤΑ ΑΠΟ ΦΥΤΙΚΗ ΕΚΤΡΟΦΗ

www.aifantis.gr

Ο όμιλος Αϊφαντή είναι μια οικογενειακή υπερούγχρονη καθετοποιημένη μονάδα παραγωγής και επεξεργασίας κρέατος, η οποία διαθέτει δικές της φάρμες εκτροφής ζώων, βιομηχανικό σφαγείο, σύγχρονο εργοστάσιο, καταστήματα λιανικής πώλησης. Είναι πιστοποιημένος για τα συστήματα διαχείρισης ποιότητας υγιεινής και ασφάλειας τροφίμων σύμφωνα με τα πρότυπα EN ISO 9001:2008, EN ISO 22000:2005 (HACCP). Η φιλοσοφία του ομίλου βασίζεται στην καινοτομία και στην ανάπτυξη εκλεκτών προϊόντων, στην άψογη συμπεριφορά, εξυπηρέτηση και κάλυψη όλων των αναγκών των πελατών αλλά και στην εντιμότητα, την εμπιστοσύνη και τον αμοιβαίο σεβασμό με τους εργαζομένους, τους πελάτες και τους προμηθευτές.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ • ΜΑΛΕΣΙΑΔΑ • ΤΗΛ.: 26470 51028

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ • ΠΡΑΤΗΡΙΟ ΛΙΑΝΙΚΗΣ • ΓΕΦΥΡΑ ΑΧΕΛΩΟΥ • ΤΗΛ.: 26410 91990

ΦΑΡΜΑ ΕΚΤΡΟΦΗΣ • ΜΑΛΕΣΙΑΔΑ • ΤΗΛ.: 26470 51028

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΣΦΑΓΕΙΑ • ΓΕΦΥΡΑ ΑΧΕΛΩΟΥ • ΤΗΛ.: 26410 91003

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

**Ριζογιάννης
Γιάννης**

Ήλιδος 4 Περιστέρι

Τηλ. 210 5751676 • Κιν. 6977258887

Αρωνιάδα Χαλκιοπουλου
Βάλτος Αιτωλοακαρνανίας
mob.: 6970 131418

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΜΑΚΡΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ - ΣΚΑΛΩΣΕΙΣ
ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ
ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΗ - ΘΕΡΜΟΠΡΟΣΩΠΗ
ΧΤΙΣΤΑ ΜΕ ΤΣΙΜΕΝΤΟΚΟΝΙΑ ΠΑΤΗΤΗ
WC - ΚΟΥΖΙΝΕΣ - ΚΡΕΒΑΤΙΑ
ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΜΕ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ολυμπίας 49 Γαλάτσι
Τηλ.: 210 2135447 - Κιν.: 6932632613 Fax: 210 2137710

ΓΕΝΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ "Ο ΑΣΤΑΜΑΤΗΤΟΣ"

ΤΑΡΑΤΣΑΣ ΤΑΚΗΣ
Κιν.: 6972052622

Έδρα: Χαλκιοπουλοι
Βάλτος Αιτ/νίας

Τιμές προσιτές
Διαθέσιμο Τραζονιζό Αυτοκίνητο

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ
ΔΙΑΝΟΜΗ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ
ΤΙΜΕΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ

**ΓΙΩΡΓΟΣ
ΤΑΡΑΤΣΑΣ**

ΤΗΛ.: 210 2525320, 210 9915129,
6932 456040

ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ - ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ
ΚΑΡΒΟΥΝΑ

Φθηνά & Ποιοτικά

Α/ΦΟΙ ΠΡΟΥΝΤΖΟΥ
Ν. Χαλκιοπουλο 26470 22274